

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

សៀវភៅណែនាំស្តីពីការអប់រំស្មើ (STEM) សម្រាប់បំប៉នគ្រូបង្រៀនសិក្សាទូតិយតូមី

គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍វិស័យអប់រំបង្រៀនសិក្សាទូតិយតូមី II (USESDP II)

ខែសីហា ឆ្នាំ២០២២

បុព្វកថា

វិស័យអប់រំ គឺជាវិស័យគន្លឹះមួយក្នុងការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស ដើម្បីរួមចំណែកដល់ការអភិវឌ្ឍសង្គម និងសេដ្ឋកិច្ច ស្របតាមតម្រូវការរបស់ប្រទេសជាតិ។ ឈរលើស្មារតីនេះ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា បានកំណត់អាទិភាពកំណែទម្រង់វិស័យអប់រំ ពិសេសកំណែទម្រង់ការអប់រំវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា។ ការអប់រំវិស្វម (STEM) គឺជាការសិក្សាអន្តរមុខវិជ្ជាដែលមានលក្ខណៈជាវិធីអង្កេត ដោយជួយលើកកម្ពស់ដល់ការគិតប្រកប ដោយការគ្រិះរិះពិចារណា រួមផ្សំជាមួយនឹងការអនុវត្តជាក់ស្តែងជាច្រើន ដែលជាមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងសង្គមជាក់ស្តែង និងមានគោលបំណង៖ ១) លើកទឹកចិត្តសិស្សានុសិស្សឱ្យបន្តការសិក្សាផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា នៅថ្នាក់ឧត្តមសិក្សា ២) បំប៉នសិស្សានុសិស្សឱ្យមានសមត្ថភាពប្រកួតប្រជែង ដើម្បីស្វែងរកការងារ និងអាហារូបករណ៍សម្រាប់ការសិក្សា លើពាកអន្តរជាតិ និង ៣) លើកទឹកចិត្តយុវជនឱ្យត្រៀមខ្លួន និងចូលរួមចំណែកដ៏មានតម្លៃក្នុងការអភិវឌ្ឍសង្គម ។

ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងកំណែទម្រង់អប់រំ តម្រូវការរបស់អ្នកសិក្សា និងនិន្នាការអប់រំសតវត្សរ៍ទី២១ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា បានចងក្រង “សៀវភៅណែនាំស្តីពីការអប់រំវិស្វម សម្រាប់បំប៉នគ្រូមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ” ដោយមានការចូលរួមពីគ្រូឧទ្ទេសវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ និងមានជំនួយបច្ចេកទេសពីអង្គការអេសអូ (VSO) អង្គការខេប(KAPE) សាលារៀនជំនាន់ថ្មី សាលាមធ្យមសិក្សាធនធាន មន្ត្រីគម្រោងលើកកម្ពស់វិស័យអប់រំ មធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិទី២ និងអង្គការពាក់ព័ន្ធនៃក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា។ សៀវភៅណែនាំនេះ ត្រូវបានកសាងឡើងស្របតាមទ្រឹស្តីអប់រំបែបស្ថាបនានិយម ដោយមានការសំយោគចំណេះដឹង និងខ្លឹមសារកម្មវិធីសិក្សារបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា តាមរយៈការបញ្ចូលវិធីបង្រៀនតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា វិស្វកម្ម និងគណិតវិទ្យា ទៅក្នុងការអនុវត្ត ដើម្បីធ្វើឱ្យសិស្សានុសិស្សទទួលបានចំណេះដឹង និងជំនាញក្នុងជីវភាពរស់នៅព្រមទាំងអាចចូលរួមប្រកួតប្រជែងទីផ្សារការងារនៅក្នុងសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចតំបន់ និងសកលលោក។

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅ និងកោតសរសើរចំពោះក្រុមការងារបច្ចេកទេស និងគ្រប់អ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ដែលបានខិតខំប្រឹងប្រែង ទាំងកម្លាំងកាយ ចិត្ត និងប្រាជ្ញាស្មារតី ធ្វើឱ្យស្នាដៃដ៏មានសារៈសំខាន់នេះសម្រេចបានជាផ្លែផ្កា ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់វិស័យអប់រំ និងការអភិវឌ្ឍនៅកម្ពុជា។

ថ្ងៃចន្ទ ១២ ខែ កក្កដា ឆ្នាំខាល ចត្វាស័ក ព.ស.២៥៦៦

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០២២

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

បណ្ឌិតសភាចារ្យ ហង់ ជួន ណារ៉ុន

ការអប់រំ

ផែនទីបង្ហាញផ្លូវការអប់រំកម្ពុជាឆ្នាំ២០៣០ ត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ក្នុងគោលបំណងសម្រេចឱ្យបាននូវគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពទី៤ ដោយផ្ដោតលើការអប់រំប្រកបដោយគុណភាព សមធម៌ និងបរិយាបន្នសម្រាប់គ្រប់កម្រិត (មត្តេយ្យសិក្សា បឋមសិក្សា និងមធ្យមសិក្សា) ព្រមទាំងការអប់រំបច្ចេកទេស និងជំនាញវិជ្ជាជីវៈ។ ឯកសារផែនទីបង្ហាញផ្លូវនេះ ក៏បានបង្ហាញពីការលើកកម្ពស់ដល់ការសិក្សាពេញមួយជីវិត សម្រាប់បង្កើនផលិតភាពការងារ ក៏ដូចជាគាំទ្រដល់វិបុលភាពសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម។ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការនៃការយល់ដឹង និងជំនាញកម្រិតខ្ពស់ផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា ក្នុងការផ្តល់ភាពរីកចម្រើនដល់សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមនៅសតវត្សរ៍ទី២១ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា បានអភិវឌ្ឍកម្មវិធីសិក្សាថ្មីលើមុខវិជ្ជា វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា វិស្វកម្ម និងគណិតវិទ្យា នៅឆ្នាំ២០២០។

ការអប់រំស្នូម (STEM) នឹងត្រូវដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់នៅទូទាំងប្រទេស ដោយចាប់ផ្តើមពីសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិតាមរយៈ ការបង្រៀន និងរៀនដោយមានការបញ្ចូលមុខវិជ្ជា វិទ្យាសាស្ត្រ (រូបវិទ្យា គីមីវិទ្យា ជីវវិទ្យា ផែនដីវិទ្យា) បច្ចេកវិទ្យា វិស្វកម្ម និងគណិតវិទ្យា។ គួរកត់សម្គាល់ផងដែរថា ការអប់រំស្នូម គឺជាការសិក្សាអន្តរមុខវិជ្ជាដែលមានលក្ខណៈជាវិធីអង្កេត ហើយជួយលើកកម្ពស់ដល់ការគិតប្រកបដោយការត្រិះរិះ រួមផ្សំជាមួយនឹងការអនុវត្តជាក់ស្តែងយ៉ាងច្រើន ដែលជាមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងសង្គមជាក់ស្តែង។ គោលបំណងនៃការអប់រំស្នូមនេះគឺដើម្បីធ្វើឱ្យការសិក្សាផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងជីវិតពិតរបស់សិស្សានុសិស្ស។

“សៀវភៅណែនាំស្តីពីការអប់រំស្នូមសម្រាប់បំប៉នគ្រូមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ” គឺជាឧបករណ៍សំខាន់ក្នុងការណែនាំអំពីគោលវិធីអប់រំស្នូម ដល់សាលារៀននានានៅទូទាំងប្រទេស។ ឯកសារនេះពិពណ៌នាអំពីលក្ខណៈសិក្សាអន្តរមុខវិជ្ជានៃកម្មវិធីអប់រំស្នូម និងគោលការណ៍គាំទ្រថ្នាក់រៀនបែបសកម្ម ដែលក្នុងនោះ ការរៀនធ្វើឡើងជាក្រុម ឬជាក្រុមតូចៗតាមរយៈការពិភាក្សា និងសកម្មភាពអនុវត្តជាក់ស្តែង។ ឧទាហរណ៍នៃលក្ខណៈសកម្មភាពអប់រំស្នូម បានរួមបញ្ចូលមុខវិជ្ជានានា ឱ្យសិស្សអាចប្រើប្រាស់ជាក់ស្តែងនៅក្នុងពិភពខាងក្រៅ ក៏ដូចជា ការបង្រៀនផលិតសម្ភារឧបទេសសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងថ្នាក់រៀន។ លើសពីនេះ វាសង្កត់ធ្ងន់ទៅលើការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សសម្រាប់កម្មវិធីអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំរបស់គ្រូបង្រៀនមុខវិជ្ជាស្នូម ដោយមានយន្តការជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធ និងមានភាពសមស្របជានិរន្តរ៍។

ក្នុងគោលបំណងដើម្បីជួយសម្រួលដល់ការផ្លាស់ប្តូរពីការបង្រៀនបែបប្រពៃណីនៃមុខវិជ្ជា រូបវិទ្យា គីមីវិទ្យា ជីវវិទ្យា ផែនដីវិទ្យា និងគណិតវិទ្យា មកជាវិធីអប់រំតាមបែបស្នូម សៀវភៅណែនាំនេះ នឹងត្រូវផ្តល់ជូនដល់លោកគ្រូ អ្នកគ្រូបង្រៀនមុខវិជ្ជាស្នូម ទាំងថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ រួមទាំងអ្នកដែលធ្វើការនៅការិយាល័យនៃមន្ទីរអប់រំ យុវជន និងកីឡា រាជធានី ខេត្ត និងការិយាល័យអប់រំ យុវជន និងកីឡាក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ។ ដំណើរការ និងជំហាននៃការផ្លាស់ប្តូរបន្តិចម្តងៗ បានបង្កប់នូវគោលវិធីអប់រំស្នូមសម្រាប់ការរៀន និងបង្រៀនលើផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា វិស្វកម្ម និងគណិតវិទ្យា ដោយមានការគាំទ្រពីសហគមន៍ គណៈគ្រប់គ្រងសាលា គ្រូមុខវិជ្ជាឯកទេស បុគ្គលិកសិក្សា និងសិស្សានុសិស្សផងដែរ។ ការអប់រំស្នូមនេះ ក៏កំណត់អំពីការបង្កើតសហគមន៍សិក្សាដើម្បីអនុញ្ញាតដល់បុគ្គលពាក់ព័ន្ធក្រៅពីវិស័យអប់រំ ដូចជាមកពី វិស័យឧស្សាហកម្ម អាជីវកម្ម ឬវិស័យផ្សេងៗទៀត ដែលមានចំណាប់អារម្មណ៍ ចូលរួមចំណែក បង្កើតទំនាក់ទំនងដ៏រឹងមាំនៅក្នុងសង្គមឱ្យកាន់តែទូលំទូលាយ។

គណៈកម្មការនិពន្ធ

គណៈកម្មការ

គណៈកម្មការគ្រប់គ្រង

១- ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ	ហង់ជួន ណារ៉ុន	រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា
២- ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ	ណាត ម៉ីនឡើន	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា
៣- ឯកឧត្តមបណ្ឌិត	សៀង សុវណ្ណារ៉ា	នាយកវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ
៤- ឯកឧត្តមបណ្ឌិត	ឌី ខាំមួនី	អគ្គនាយករងនៃអគ្គនាយកដ្ឋានគោលនយោបាយ និងផែនការ
៥- ឯកឧត្តមបណ្ឌិត	ឌី សមស៊ីជេត	អគ្គនាយករងនៃអគ្គនាយកដ្ឋានអប់រំ
៦- លោកជំទាវបណ្ឌិត	យួន វិច្ឆិកា	អគ្គនាយករងនៃអគ្គនាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល និងហិរញ្ញវត្ថុ

គណៈកម្មការនិពន្ធ

១- លោកស្រី	ខារ៉ែន ថែល័រ ប៊ីត (Karen Taylor Burge)	ទីប្រឹក្សាបច្ចេកទេសនៃអង្គការVSO
២- លោក	ជិន សំឡើង	ប្រធានគម្រោងនៃអង្គការVSO
៣- គ្រូឧទ្ទេសវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ		

គណៈកម្មការពិនិត្យ និងកែលម្អ

១- ឯកឧត្តមបណ្ឌិត	សៀង សុវណ្ណារ៉ា	នាយកវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ
២- លោកជំទាវបណ្ឌិត	យួន វិច្ឆិកា	អគ្គនាយករងរដ្ឋបាលនិងហិរញ្ញវត្ថុ
៣- លោក	យិន ស៊ីដា	អគ្គនាយករងនៃអគ្គនាយកដ្ឋាន
៤- លោក	យិន ធី	អនុប្រធាននាយកដ្ឋានអភិវឌ្ឍន៍កម្មវិធីសិក្សា
៥- លោកស្រី	ម៉ីន ជានស៊ីផល	ប្រធានការិ.នា.មធ្យមសិក្សាចំណេះទូទៅ
៦- លោកបណ្ឌិត	ម៉េម ចាន់សៀង	អនុប្រធានដេប៉ាតឺម៉ង់ វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ
៧- ក្រុមការងារសមាសភាគ 'ក'		
៨- ក្រុមការងារគ្រូឧទ្ទេសវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ		
៩- អង្គការ KAPE		

មាតិកា

បុព្វកថា.....	i
អារម្ភកថា	iii
គណៈកម្មការ	iv
មាតិកា.....	v
១. សេចក្តីផ្តើម	1
១.១. តើវិស្វកម្ម (STEM) ជាអ្វី?	1
១.២. តើគោលវិធីវិស្វកម្ម ខុសគ្នាពីការបង្រៀនវិទ្យាសាស្ត្រ និងគណិតវិទ្យាយ៉ាងដូចម្តេច?	1
១.៣. មូលហេតុអ្វីទើបត្រូវបង្រៀនដោយប្រើគោលវិធីវិស្វកម្ម?	2
១.៤. តើការអប់រំវិស្វកម្ម អាចត្រូវបានណែនាំនៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សានៅសាលារៀនបានយ៉ាងដូចម្តេច?	4
១.៥. តើការបង្រៀនបែប Microteaching ជាអ្វី?	9
២. ការបណ្តុះបណ្តាលវិស្វកម្ម ដំណាក់កាលទី១ (សម្រាប់គ្រូឧទ្ទេស)	13
២.១. ទិដ្ឋភាពរួមក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលដំណាក់កាលទី១.....	13
២.២. កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់ថ្ងៃទី១.....	14
២.៣. កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់ថ្ងៃទី២	18
២.៤. កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់ថ្ងៃទី៣	21
២.៥. កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់ថ្ងៃទី៤.....	23
២.៦. កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់ថ្ងៃទី៥.....	24
២.៧. តើសកម្មភាពវិស្វកម្មសំខាន់ៗក្នុងដំណាក់កាលទី១ មានទំនាក់ទំនងទៅនឹង កម្មវិធីសិក្សាកម្រិត មធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិយ៉ាងដូចម្តេច?	27
៣. សម្ភារៈបង្រៀន និងរៀនសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលវិស្វកម្មដំណាក់កាលទី២ (សម្រាប់គ្រូមធ្យម សិក្សាទុតិយភូមិ)	28
៣.១. តើការរិះរកតាមរូបតំណាង (Model-Based Inquiry) អាចត្រូវបានអនុវត្តយ៉ាងដូចម្តេចនៅក្នុងការ បង្រៀនមេរៀនវិទ្យាសាស្ត្រ?	28
៣.២. តើការរៀនតាមបញ្ហា (Problem-Based Learning) អាចត្រូវបានអនុវត្ត នៅក្នុងការបង្រៀនមេរៀន វិទ្យាសាស្ត្របានយ៉ាងដូចម្តេច?	35
៣.៣. ការបង្រៀននិងរៀនតាមបែបជជែកវែកញែក (Argumentation) អាចត្រូវបានអនុវត្តយ៉ាងដូចម្តេច ក្នុងការបង្រៀនមេរៀនវិទ្យាសាស្ត្រ?	40

៣.៤. តើការរៀនតាមគម្រោង (Project-Based Learning) អាចត្រូវបានអនុវត្តនៅក្នុងការបង្រៀនមេរៀន
វិទ្យាសាស្ត្រដោយរបៀបណា?48

៤. តើការពិចារណាបន្ថែមមានអ្វីខ្លះ?..... 60

 ៤.១. សុខភាព និងសុវត្ថិភាព..... 60

 ៤.២. សុវត្ថិភាពតាមអ៊ីនធឺណិត 61

 ៤.៣. ការសម្ងាត់ 61

ឯកសារយោង..... 62

ឧបសម្ព័ន្ធ 65

 ឧបសម្ព័ន្ធ ក៖ ស្តង់ដារស្នូលទាំង១៥ 65

 ឧបសម្ព័ន្ធ ខ៖ ឧបករណ៍ធ្វើផែនការតាមស្តង់ដារស្នូល 66

 ឧបសម្ព័ន្ធ គ៖ កាលវិភាគបណ្តុះបណ្តាលដំណាក់កាលទី១សម្រាប់រយៈពេល៥ថ្ងៃ 68

១. សេចក្តីផ្តើម

វិស័យអប់រំត្រូវបានចាត់ទុកថាជាសិទ្ធិមូលដ្ឋានសម្រាប់មនុស្សជាតិទាំងអស់។ ការផ្តល់នូវការអប់រំប្រកបដោយគុណភាពសម្រាប់សិស្សានុសិស្ស គឺជាទំនួលខុសត្រូវជាអាទិភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងសហគមន៍ទាំងមូល។ វិស័យនេះមានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងការធានាប្រព័ន្ធអប់រំឱ្យមានលក្ខណៈស្តង់ដារ និងគុណភាពខ្ពស់ តាមរយៈការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងជាលំដាប់។ ដូចដែលយើងបានដឹងមកហើយថា វិស័យអប់រំបានចូលរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការគាំពារនូវសុខុមាលភាពកុមារ។ ដូច្នេះគោលដៅរួមនៃការតាក់តែងឯកសារបណ្តុះបណ្តាលនេះ គឺដើម្បីធានាថា សិស្សានុសិស្សទាំងអស់ទទួលបានសិទ្ធិក្នុងការអប់រំបែបវិទ្យាសាស្ត្រប្រកបដោយគុណភាពខ្ពស់ ស្របទៅនឹងស្តង់ដារនៃការអប់រំសតវត្សរ៍ទី២១ ផ្តល់ដោយគ្រូបង្រៀនគណិតវិទ្យា និងវិទ្យាសាស្ត្រ ដែលមានបទពិសោធន៍ល្អប្រសើរ។

១.១. តើស្នែម (STEM) ជាអ្វី?

ស្នែម សំដៅទៅលើការរៀន និងបង្រៀន លើមុខវិជ្ជា វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា វិស្វកម្ម និងគណិតវិទ្យា។ នៅសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ មុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្ររួមមាន៖ រូបវិទ្យា គីមីវិទ្យា ជីវវិទ្យា និងផែនដីវិទ្យា។ ដោយឡែកបច្ចេកវិទ្យា និងវិស្វកម្ម មិនទាន់ត្រូវបានដាក់បញ្ចូលសម្រាប់ការរៀន និងបង្រៀនយ៉ាងទូលំទូលាយនៅកម្រិតនេះនៅឡើយ។ ប៉ុន្តែសកម្មភាពសិក្សាស្នែម ត្រូវបានរំលេចឱ្យឃើញរួចទៅហើយនៅក្នុងបន្ទប់ពិសោធន៍នានា នៃការអនុវត្តសកម្មភាពវិទ្យាសាស្ត្រ និងវិស្វកម្ម។ ការសិក្សាមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រ និងគណិតវិទ្យា ទាមទារឱ្យមានការបញ្ចូលនូវកម្មវិធីស្នែម ដោយផ្តោតទៅលើបាតុភូតធម្មជាតិ និងការអង្កេតតាមរយៈការធ្វើពិសោធន៍ជាក់ស្តែង។ ជាទូទៅនៅក្នុងវិស័យបច្ចេកវិទ្យា ដូចជាការប្រើប្រាស់កុំព្យូទ័រ ឬឧបករណ៍ឌីជីថលផ្សេងៗ ក៏ជាផ្នែកមួយនៃសកម្មភាពស្នែមដែរ។ ដូច្នេះកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលស្នែម ក៏រាប់បញ្ចូលទាំងការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានវិទ្យាផងដែរ។

១.២. តើគោលនិយមស្នែម ខុសគ្នាពីការបង្រៀនវិទ្យាសាស្ត្រ និងគណិតវិទ្យាយ៉ាងដូចម្តេច?

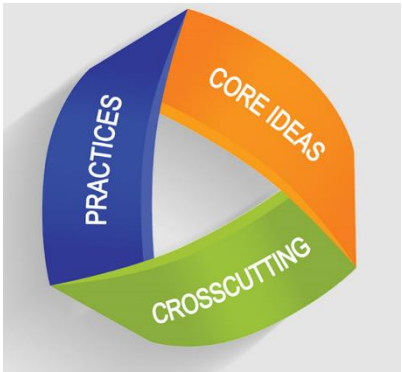
ជាទូទៅ ទ្រឹស្តីនៃការសិក្សាមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រ ផ្តោតទៅលើតែមួយផ្នែកប៉ុណ្ណោះ គឺការសិក្សាទៅលើខ្លឹមសារ (contents) ឬទ្រឹស្តីគោល (core idea) នៃមុខវិជ្ជាដូចជា៖ រូបវិទ្យា គីមីវិទ្យា ជីវវិទ្យា ផែនដីនិងបរិស្ថានវិទ្យា និងគណិតវិទ្យា។ ផ្ទុយទៅវិញការអប់រំស្នែម ត្រូវមានការសិក្សាតាមបែបវិមាត្របី (ធាតុបី) លើមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រ ដូចជា៖ ការអនុវត្ត (practice) ភាពអន្តរមុខវិជ្ជា (crosscutting) និងទ្រឹស្តីគោល នៃកម្មវិធីសិក្សាមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រនោះ។

ក្នុងការអប់រំស្នេម មានការអនុវត្តមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រ និងវិស្វកម្មនៅក្នុងថ្នាក់ រៀនតាមរយៈការអង្កេតលើបាតុភូតជាក់ស្តែង ដែលស្របនឹងការសិក្សាផ្នែកលើការ អនុវត្តជាមូលដ្ឋាន (ការសិក្សាតាមបែបវិវិក) ។ ការអង្កេតរបស់សិស្ស គឺជា មធ្យោបាយចូលរួមក្នុងការសិក្សា និងការអនុវត្តឱ្យបានយល់ដឹងកាន់តែស៊ីជម្រៅអំពី ទ្រឹស្តីគោលដែលយកចេញពីកម្មវិធីសិក្សាវិទ្យាសាស្ត្រ និងគណិតវិទ្យា។ ដោយសារ មានវិធីសាមញ្ញៗក្នុងការសិក្សាអង្កេតបាតុភូតជាក់ស្តែងមានច្រើននៅក្នុងផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ វិស្វកម្ម និង ការអភិវឌ្ឍ បច្ចេកវិទ្យា នាំឱ្យគំនិតដែលមានភាពតំណភ្ជាប់អន្តរកម្មនេះ ត្រូវបានរាប់បញ្ចូលនៅក្នុងក្រប ខណ្ឌវិមាត្របី (three-dimensional framework) ។ ដូច្នេះ កម្មវិធីអប់រំស្នេម ជាគោលវិធីដែលបង្កើនវិសាលភាព នៃការរៀននិងបង្រៀនវិទ្យាសាស្ត្រ ពីវិមាត្រមួយទៅវិមាត្របី។

១.៣. មូលហេតុអ្វីទើបត្រូវបង្រៀនដោយប្រើគោលវិធីស្នេម ?

លក្ខណៈសំខាន់នៃស្នេម គឺការសិក្សាអង្កេតលើបាតុភូតដែលសិស្សានុសិស្សធ្លាប់ជួបប្រទះរួចមក ហើយ ដែលធ្វើឱ្យមានភាពងាយស្រួលក្នុងការភ្ជាប់ចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៍ពីមុនរបស់ពួកគេ។ ដូច្នេះ ការសិក្សាវិទ្យាសាស្ត្រកាន់តែងាយយល់បាន ហើយការរៀនសូត្រក៏ផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងសិស្ស។ លើសពីនេះ ការ ណែនាំអំពីការងារពិសោធន៍ ផ្តល់ឱកាសសិក្សាដែលជំរុញឱ្យមានចំណាប់ អារម្មណ៍លើវិទ្យាសាស្ត្រ។ សកម្មភាពស្នេមជំរុញឱ្យសិស្សចូលរួមក្នុងការ សិក្សាអង្កេតដែលអនុញ្ញាតឱ្យពួកគេទទួលបានការយល់ដឹងកាន់តែប្រសើរ ឡើងអំពីទ្រឹស្តីគោលដែលកំពុងសិក្សា។ ការសិក្សាបែបនេះនាំឱ្យការអនុវត្ត របស់សិស្សកាន់តែមានភាពប្រសើរ។ តាមរយៈការអនុវត្តក្របខណ្ឌវិមាត្របី នៃការរៀនវិទ្យាសាស្ត្រ សកម្មភាពស្នេម មានលក្ខណៈពិសេសដូចខាងក្រោម។

សកម្មភាពអប់រំស្នេមទាមទារឱ្យសិស្សត្រូវអនុវត្តផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រនៅសាលាដូចជា៖

១. ការសង្កេតបាតុភូត និងកំណត់បញ្ហា
២. បង្កើត និងប្រើប្រាស់សំណាក
៣. រៀបចំផែនការ និងអនុវត្តការសិក្សាអង្កេត
៤. វិភាគ និងបកស្រាយទិន្នន័យ
៥. ប្រើប្រាស់គណិតវិទ្យា និងការគិតបែបគណនា (តក្កវិជ្ជា ហេតុផល ការគិតត្រឹមៈ)
៦. ធ្វើការអធិប្បាយពន្យល់ និងកំណត់សេចក្តីសន្និដ្ឋាន ឬផ្តល់នូវដំណោះស្រាយសមស្រប
៧. ចូលរួមជជែកដោយប្រើអំណះអំណាង ប្រើភស្តុតាង និងហេតុផល
៨. ទទួលលទ្ធផល វាយតម្លៃលទ្ធផល និងផ្សព្វផ្សាយលទ្ធផល

ដូចគ្នានេះដែរ នៅតាមសាលា សកម្មភាពអប់រំស្នេមដែលមានទម្រង់ជាលក្ខណៈអន្តរកម្មផ្សារភ្ជាប់គ្រប់ មុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រនៅពេលដែលសិស្សធ្វើការអង្កេតរួមមាន៖

៩. លំនាំ នៃបាតុភូតធម្មជាតិ

១០. ហេតុ និងផល

១១. បរិមាណ សមាមាត្រ និងទំហំ៖ តាមរយៈការវាស់វែង និងកត់ត្រា

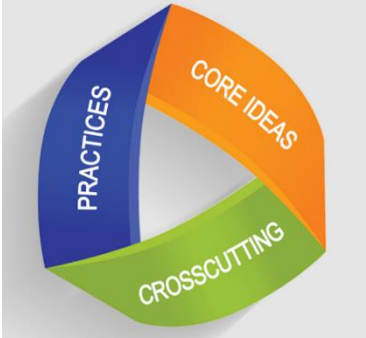
១២. ភាពពាក់ព័ន្ធគ្នា និងគំរូនៃភាពពាក់ព័ន្ធគ្នា

១៣. រូបធាតុនិងថាមពល លំហូរ និងការរក្សាទុកនិងវដ្តរបស់វា

១៤. រចនាសម្ព័ន្ធ និងមុខងារនៃបាតុភូត (តើវាគឺជាអ្វី? តើវាអាចធ្វើអ្វីបាន?)

១៥. ភាពនឹងថ្កល់ និងការប្រែប្រួល (តើវាមានភាពនឹងថ្កល់ ដែរឬទេ? តើវាមានភាពប្រែប្រួល ដែរឬទេ?)

នៅក្នុងចំណុចគោលសំខាន់ៗទាំងពីរខាងលើនេះ មានស្តង់ដារ១៥ ចំណុចនៃការអប់រំស្នូល [ឧបសម្ព័ន្ធ ក] និងឧបករណ៍រៀបចំផែនការស្តង់ដារ ការអប់រំស្នូល [ឧបសម្ព័ន្ធ ខ] ដែលតែងតែជួបប្រទះនៅពេលសិក្សាមុខវិជ្ជា វិទ្យាសាស្ត្រតាមបែបវិមាត្របី។ ជាទូទៅស្តង់ដារទាំង១៥ ចំណុចខាងលើគួរ តែយកទៅប្រើយ៉ាងតិចមួយចំណុចក្នុងការអនុវត្តការបង្រៀនដោយមាន អន្តរកម្មរវាងមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រ នៅកម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ (ថ្នាក់ទី ១០ ទី១១ និងទី១២)។ តាមវិធីនេះ ការអនុវត្តវិធីអប់រំស្នូល មិនត្រឹមតែជំរុញឱ្យសិស្សកាន់តែចង់រៀន ប៉ុណ្ណោះទេ តែក៏អាចជួយឱ្យសិស្សមានលទ្ធភាពអភិវឌ្ឍគំនិតច្នៃប្រឌិត និងបង្កើតថ្មីដោយខ្លួនឯង ព្រមទាំង បង្កើនការរិះគិតកាន់តែស៊ីជម្រៅផងដែរ។ ជាទូទៅ ការរៀនតែទ្រឹស្តីមួយមុខ (វិមាត្រ១) សម្រាប់មុខវិជ្ជាវិទ្យា សាស្ត្រគឺធ្វើឱ្យសិស្សខ្វះខាតនូវការរិះគិត និងខ្វះគំនិតបង្កើតថ្មី បើធៀបទៅនឹងការរៀនតាមកម្មវិធីអប់រំស្នូល។ សកម្មភាពការអប់រំស្នូល បានផ្តល់នូវរបៀបច្រើនយ៉ាងសម្រាប់សិស្សចូលរួម ដែលអាចទាក់ទាញចំណាប់ អារម្មណ៍សិស្ស ហើយសារៈសំខាន់មួយទៀតនោះគឺ ប្រសិនបើសិស្សរីករាយក្នុងផ្នែក “អនុវត្ត” ក្នុងការសិក្សា មុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រ ពួកគេក៏មានទំនោររបៀបសិក្សាលើមុខវិជ្ជាទាំងនេះទាំងនៅក្នុងសាលា និងក្រៅសាលា ក៏ ដូចជាបន្តការសិក្សានៅឧត្តមសិក្សា និងនៅក្នុងការប្រកបមុខរបរផងដែរ។ ម៉្យាងវិញទៀត ការសិក្សាអង្កេត ទៅលើបាតុភូតជាក់ស្តែងតម្រូវឱ្យសិស្សធ្វើការសហការ និងការពិភាក្សាគ្នា។ ដូចនេះ ទាមទារឱ្យសិស្សចេះធ្វើ ការងារជាក្រុមប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងជំរុញសិស្សឱ្យមានការចូលរួមទាំងអស់គ្នា។ ជាពិសេស សម្រាប់ សិស្សនៅកម្រិតវិទ្យាល័យការទទួលបានឱកាសរៀនសូត្រពីគ្នាទៅវិញទៅមក និងពីគ្រូបង្រៀនផ្ទាល់ គឺជាអត្ថ ប្រយោជន៍មួយផ្សេងទៀតសម្រាប់សិស្ស។ សរុបមក ការអនុវត្តទៅលើមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រ និងវិស្វកម្មដោយ ប្រើវិធីសាស្ត្រអន្តរមុខវិជ្ជា ជំរុញឱ្យមាននិរន្តរភាពនៃទំនាក់ទំនងរវាងការសិក្សាមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រ និងការអភិ វឌ្ឍលើជំនាញទំនាក់ទំនងកម្រិតខ្ពស់ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងការត្រៀមខ្លួនសម្រាប់ទីផ្សារការងារសកលរបស់ យុវជនជំនាន់ក្រោយដោយមិនអាចប្រកែកបាន។

សរុបមក សមត្ថភាព និងបំណិនជំនាញបន្ថែម ទទួលបានតាមរយៈការសិក្សាមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រ តាមបែបវិមាត្របី នឹងនាំឱ្យសិស្សអាចប្រកួតប្រជែងដោយជោគជ័យក្នុងការស្វែងរកការងារ និងអាហារូបករណ៍ ក្នុងតំបន់អាស៊ានផងដែរ។ ការសិក្សាមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រតាមវិមាត្របី ជាឱកាសដែលកម្ពុជា អភិវឌ្ឍលើកម្មវិធី

ប្រកួតប្រជែងសមត្ថភាពសិស្សកម្រិតអន្តរជាតិ លើមុខវិជ្ជាគណិតវិទ្យា និងមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រដែលហៅកាត់ថា កីសា (Program for International Assessment -PISA) ដែលជាកម្មវិធីលំដាប់អន្តរជាតិមួយរៀបចំឡើងជារៀងរាល់បីឆ្នាំម្តង ដោយអង្គការសម្រាប់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ច និងអភិវឌ្ឍន៍ (Organization for Economic Co-operation & Development-OECD)។ ការរៀន និងបង្រៀនបែបអប់រំស្នែម មានសក្តានុពលយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការជួយឱ្យសម្រេចបានគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពទី៤ (Sustainable Development Goal –SDG 4) និងផែនទីចង្អុលផ្លូវលើវិស័យវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍ សម្រាប់កម្ពុជានៅឆ្នាំ ២០៣០ (Cambodia’s Science, Technology & Innovation Roadmap 2030) ដោយជួយធ្វើឱ្យកើនឡើងនូវយន្តការសេដ្ឋកិច្ចសង្គមនៃសិស្សានុសិស្សកម្រិតវិទ្យាល័យ។ ការអប់រំស្នែម ធានាថាសិស្សនៅមធ្យមសិក្សាទទួលបាននូវចំណេះដឹងវិទ្យាសាស្ត្រ វិស្វកម្ម និងជំនាញបច្ចេកទេស រួមទាំងជំនាញវិភាគគិតស៊ីជម្រៅ ដើម្បីធ្វើការដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមក្នុងពិភពលោកសំដៅគាំពារដល់ការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព។

១.៤. តើការអប់រំស្នែម អាចត្រូវបានណែនាំនៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សានៅសាលារៀនបានយ៉ាងដូចម្តេច ?

ការបង្រៀនស្នែម តម្រូវឱ្យមានការអនុវត្តនៅក្នុងមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រ និងភាពអន្តរឌីមសារមុខវិជ្ជានៅក្នុងស្ថានភាពការអប់រំស្នែមទាំង ១៥ ចំណុចអនុវត្តចំពោះគ្រប់មុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រ និងគណិតវិទ្យាដែលមាននៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សានៅតាមសាលារៀន។ ការបង្រៀនបែបនេះធ្វើឱ្យមានការរួមបញ្ចូលនូវមុខវិជ្ជាជាច្រើន។ ការរួមបញ្ចូលនូវមុខវិជ្ជាជាច្រើន អាចសម្រេចបាននៅកម្រិតផ្សេងៗគ្នា អាស្រ័យលើលក្ខណៈនៃទ្រឹស្តីគោល/ប្រធានបទដែលត្រូវបង្រៀន។

ទីមួយ ទ្រឹស្តីគោលអាចត្រូវបានបង្រៀនក្នុងមុខវិជ្ជាដាច់ដោយឡែកមួយ ដោយមិនចាំបាច់ភ្ជាប់ទ្រឹស្តីគោលនោះទៅនឹងបាតុភូតដែលនៅជុំវិញ ឬរួមបញ្ចូលសកម្មភាពអនុវត្ត។ ទម្លាប់នៃការបង្រៀនបែបនេះត្រូវបានចាត់ចូលជា ការអប់រំស្នែមកម្រិត ០ ។

តារាងទី១៖ ការអប់រំស្នេមកម្រិត០

ការអប់រំស្នេមកម្រិត០	
ដីវិទ្យា	<ul style="list-style-type: none"> • ទ្រឹស្តីគោលមិនផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងបាតុភូតធម្មជាតិ ឬ ជីវិតប្រចាំថ្ងៃ • ការបង្រៀនខ្លឹមសារមុខវិជ្ជានីមួយៗដាច់ដោយ ឡែកពីគ្នា • មិនមានការសិក្សាអង្កេតរបស់សិស្សទេ
គីមីវិទ្យា	
ផែនដីវិទ្យា	
ព័ត៌មានវិទ្យា	
គណិតវិទ្យា	
រូបវិទ្យា	

ការផ្សារភ្ជាប់ទ្រឹស្តីគោលទៅនឹងបាតុភូតដែលកើតមាននៅជុំវិញ ធ្វើឱ្យការសិក្សារបស់សិស្សឈានដល់ ការអប់រំស្នេមកម្រិត១ ។

តារាងទី២៖ ការអប់រំស្នេមកម្រិត ១

ការអប់រំស្នេមកម្រិត១	
ដីវិទ្យា	<ul style="list-style-type: none"> • ទ្រឹស្តីគោលផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងបាតុភូតធម្មជាតិ ឬ ជីវិតប្រចាំថ្ងៃ • ការបង្រៀនខ្លឹមសារមុខវិជ្ជានីមួយៗដាច់ដោយ ឡែកពីគ្នា • មិនមានការសិក្សាអង្កេតរបស់សិស្សទេ
គីមីវិទ្យា	
ផែនដីវិទ្យា	
ព័ត៌មានវិទ្យា	
គណិតវិទ្យា	
រូបវិទ្យា	

ការបង្រៀនខ្លឹមសារមុខវិជ្ជាពីរបញ្ចូលគ្នាក្នុងការបង្រៀនមេរៀនតែមួយ ធ្វើឱ្យការសិក្សារបស់សិស្ស ឈានដល់ ការអប់រំស្នេមកម្រិត២ ។

តារាងទី៣៖ ការអប់រំស្នេមកម្រិត ២

ការអប់រំស្នេមកម្រិត២	
ដីវិទ្យា + គីមីវិទ្យា	<ul style="list-style-type: none"> • ទ្រឹស្តីគោលផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងបាតុភូតធម្មជាតិ ឬ ជីវិតប្រចាំថ្ងៃ • ការបង្រៀនបញ្ចូលខ្លឹមសារមុខវិជ្ជាពីរ ឬច្រើនចូលគ្នាក្នុងការបង្រៀនមេរៀនមួយ • មិនមានការសិក្សាអង្កេតរបស់សិស្សទេ
គីមីវិទ្យា + ព័ត៌មានវិទ្យា	
ផែនដីវិទ្យា + រូបវិទ្យា + ព័ត៌មានវិទ្យា	
រូបវិទ្យា + គណិតវិទ្យា	

ការបន្ថែមសកម្មភាពអនុវត្ត តម្រូវឱ្យសិស្សធ្វើការសិក្សាអង្កេតដោយខ្លួនឯង ធ្វើឱ្យការសិក្សារបស់សិស្សឈានដល់ ការអប់រំស្នេមកម្រិត៣។ ការបង្រៀនបែបនេះ មានលក្ខណៈពេញលេញត្រូវទៅនឹងក្របខ័ណ្ឌការសិក្សាវិទ្យាសាស្ត្រវិមាត្របី។

តារាងទី៤៖ ការអប់រំស្នេមកម្រិត៣

ស្នេមកម្រិត៣	សកម្មភាពសិក្សា
ផែនដីវិទ្យា + រូបវិទ្យា + គណិតវិទ្យា	ការរៀបចំរូបតំណាង ប្រព័ន្ធព្រះអាទិត្យ
រូបវិទ្យា + គណិតវិទ្យា + ព័ត៌មានវិទ្យា	បណ្តែតគ្រាប់ឃ្នី និងការរៀបចំដងស៊ីតេ
ដីវិទ្យា + ស្ថិតិ + ព័ត៌មានវិទ្យា	ការរៀនរាប់ចង្វាក់បេះដូង និងចង្វាក់ដង្ហើម
ដីវិទ្យា + គីមីវិទ្យា	ការធ្វើទឹកដោះគោជូរ
ដីវិទ្យា + គីមីវិទ្យា + គណិតវិទ្យា	ការអង្កេតរកបរិមាណ វ៉ិតាមីន C

- ទ្រឹស្តីគោលផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងបាតុភូតធម្មជាតិ ឬជីវិតប្រចាំថ្ងៃ
- ការបង្រៀនបញ្ចូលខ្លឹមសារមុខវិជ្ជាពីរ ឬច្រើន បញ្ចូលគ្នាក្នុងការបង្រៀនមេរៀនមួយ
- មានការសិក្សាអង្កេតរបស់សិស្ស

[តារាងទី ៥] ជាឧបករណ៍ ដើម្បីជួយកំណត់ថាតើកម្រិតនៃការបង្រៀនស្នេម កំពុងកើតឡើងនៅក្នុងកម្រិតណា នៅតាមសាលាធនធាន។ គ្រូអាចឆ្លើយ 'បាទ/ចាស' ឬ 'ទេ' ក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងប្រយោគនីមួយៗ។ ចម្លើយនៃសំណួរនីមួយៗ ឆ្លុះបញ្ចាំងពីកម្រិតការអប់រំស្នេម ក្នុងការបង្រៀន ។

តារាងទី៥៖ ការវាយតម្លៃកម្រិតអប់រំស្នេម សម្រាប់គ្រូបង្រៀនវិទ្យាសាស្ត្រ

ចំណុច	ការអប់រំស្នេមកម្រិត ០	៣១/ ៣៧
០.១	មុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រត្រូវបានញែក និងចែកដាច់ពីគ្នា	
ចម្លើយ	ពេលបង្រៀនមុខវិជ្ជារបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំបង្រៀនតាមប្រធានបទក្នុងកម្មវិធីសិក្សាតែប៉ុណ្ណោះ	
០.២	ផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងបាតុភូតធម្មជាតិ ឬជីវិតប្រចាំថ្ងៃ	
ចម្លើយ	ពេលបង្រៀនមុខវិជ្ជារបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំមិនបានផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងបាតុភូតធម្មជាតិ ឬជីវិតប្រចាំថ្ងៃនោះទេ	
០.៣	ការសិក្សាអង្កេតដោយសិស្ស	
ចម្លើយ	សិស្សមិនបានធ្វើការសិក្សាអង្កេតលើប្រធានបទដែលកំពុងសិក្សានោះទេ	
ចំណុច	ការអប់រំស្នេមកម្រិត ១	៣១/ ៣៧
១.១	មុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រត្រូវបានញែក និងចែកដាច់ពីគ្នា	
ចម្លើយ	ពេលបង្រៀនមុខវិជ្ជារបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំបង្រៀនតាមប្រធានបទក្នុងកម្មវិធីសិក្សាតែប៉ុណ្ណោះ	
១.២	ផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងបាតុភូតធម្មជាតិ ឬជីវិតប្រចាំថ្ងៃ	
ចម្លើយ	ពេលបង្រៀនមុខវិជ្ជារបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំបានផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងបាតុភូតធម្មជាតិឬជីវិតប្រចាំថ្ងៃ	
១.៣	ការសិក្សាអង្កេតដោយសិស្ស	
ចម្លើយ	សិស្សមិនបានធ្វើការសិក្សាអង្កេតលើប្រធានបទដែលកំពុងសិក្សានោះទេ	
ចំណុច	ការអប់រំស្នេមកម្រិត ២	៣១/ ៣៧
២.១	មុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រត្រូវបានផ្សារភ្ជាប់គ្នា ឬបញ្ចូលគ្នា	
ចម្លើយ	ពេលបង្រៀនមុខវិជ្ជារបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំផ្សារភ្ជាប់ចំណេះដឹងគណិតវិទ្យាទៅនឹងព័ត៌មានវិទ្យា ឬមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រផ្សេងទៀត	
២.២	ផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងបាតុភូតធម្មជាតិ ឬជីវិតប្រចាំថ្ងៃ	
ចម្លើយ	ពេលបង្រៀនមុខវិជ្ជារបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំបានផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងបាតុភូតធម្មជាតិ ឬជីវិតប្រចាំថ្ងៃ	
២.៣	ការសិក្សាអង្កេតដោយសិស្ស	
ចម្លើយ	សិស្សមិនបានធ្វើការសិក្សាអង្កេតលើប្រធានបទដែលកំពុងសិក្សានោះទេ	
ចំណុច	ការអប់រំស្នេមកម្រិត ៣	៣១/ ៣៧
៣.១	មុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រត្រូវបានផ្សារភ្ជាប់គ្នា ឬបញ្ចូលគ្នា	

ចម្លើយ ពេលបង្រៀនមុខវិជ្ជារបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំផ្សារភ្ជាប់ចំណេះដឹងទៅគណិតវិទ្យា ព័ត៌មានវិទ្យា ឬ មុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រផ្សេងទៀត

៣.២ ផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងបាតុភូតធម្មជាតិ ឬជីវិតប្រចាំថ្ងៃ

ចម្លើយ ពេលបង្រៀនមុខវិជ្ជារបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំបានផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងបាតុភូតធម្មជាតិ ឬជីវិតប្រចាំថ្ងៃ

៣.៣ ការសិក្សាអង្កេតដោយសិស្ស

ចម្លើយ សិស្សបានធ្វើការសិក្សាអង្កេតលើប្រធានបទដែលកំពុងសិក្សា

ការបង្រៀនតែមុខវិជ្ជាជីវិតវិទ្យា គឺមីវិទ្យា ផែនដីនិងបរិស្ថានវិទ្យា គណិតវិទ្យា ព័ត៌មានវិទ្យា និងរូបវិទ្យា អាចត្រូវបានចាត់ទុកថា ជាការបង្រៀនតាមបែបស្វែមកម្រិត០។ ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរទៅ ការបង្រៀនតាមបែបស្វែម កម្រិតខ្ពស់ជាងនេះ យើងត្រូវអនុវត្តតាមជំហានដូចខាងក្រោម៖

ជំហានទី ១៖ ផ្សារភ្ជាប់ទ្រឹស្តីគោលទៅនឹងបាតុភូតធម្មជាតិ ឬជីវិតប្រចាំថ្ងៃ ដើម្បីឈានទៅស្វែមកម្រិត១

មេរៀនវិទ្យាសាស្ត្រជាច្រើនពាក់ព័ន្ធនឹងសិស្សប្រើចំណេះដឹងនិងជំនាញគណិតវិទ្យា ជំនាញព័ត៌មាន វិទ្យារបស់ពួកគេ ឬទម្រង់នៃបច្ចេកវិទ្យាមួយចំនួន (កុំព្យូទ័រយូរវែង ទូរស័ព្ទចល័ត ឬម៉ាស៊ីនគិតលេខ) ឬពួកគេ អាចភ្ជាប់ទៅនឹងវិទ្យាសាស្ត្រផ្សេងទៀតរួចមកហើយ។ ឧទាហរណ៍ដូចជា ការធ្វើទឹកដោះគោជូរ ដែលជាជីវ គីមី ឬប្រធានបទពីតារាសាស្ត្រដែលភ្ជាប់វិទ្យាសាស្ត្រផែនដី និងរូបវិទ្យា។ ការរួមបញ្ចូលគ្នាណាមួយដែលភ្ជាប់ ទិដ្ឋភាពផ្សេងគ្នានៃស្តង់ដារនៃការអប់រំស្វែម បង្កើតបានជាការបង្រៀនដែលមានការបញ្ចូលគ្នា។

ជំហានទី ២៖ រួមបញ្ចូលគ្នានូវស្តង់ដារនៃការអប់រំស្វែមពីរ ឬច្រើន ដើម្បីឈានទៅរកការអប់រំស្វែមកម្រិត២

ជំហានចុងក្រោយគឺការបន្ថែមសកម្មភាពអនុវត្តជាក់ស្តែងដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការសិក្សាអង្កេតរបស់ សិស្សដើម្បីឈានចូលការអប់រំស្វែមកម្រិត៣។

ជំហានទី ៣៖ រួមបញ្ចូលការសិក្សាអង្កេតជាក់ស្តែងសម្រាប់សិស្សដើម្បីអនុវត្ត ដោយបន្ថែមសកម្មភាព

ការបន្ថែមសកម្មភាពស្វែម គឺចាំបាច់ដើម្បីឈានដល់ការអប់រំស្វែមកម្រិត៣។ [តារាងទី ៦] ខាងក្រោម គឺជាបញ្ជីត្រួតពិនិត្យ (Checklist) សកម្មភាពស្វែម ដើម្បីវាយតម្លៃសកម្មភាពក្នុងការកំណត់ភាពសមស្រប មួយនៃការអនុវត្តការអប់រំស្វែម។

តារាងទី ៦៖ បញ្ជីត្រួតពិនិត្យសកម្មភាព វិស្វកម្ម (Checklist)

ល.រ	ពិពណ៌នា	បាទ/ចាស
១	សកម្មភាពសិក្សាដែលជួយសិស្សឱ្យយល់ និងសម្រេចបាននូវគោលបំណងសិក្សា។	
២	សិស្សទាំងអស់អាចចូលរួមអនុវត្តក្នុងការសិក្សាអង្កេត។	
៣	ការណែនាំសម្រាប់សិស្សត្រូវមានភាពងាយស្រួលក្នុងការអនុវត្ត។	
៤	ដំណើរការត្រូវបានបង្ហាញជាជំហានៗ និងដំណាក់កាលច្បាស់លាស់។	
៥	សិស្សអាចធ្វើសកម្មភាពដោយគ្មានការជួយច្រើន។	
៦	សកម្មភាពភ្ជាប់ទៅស្តង់ដារការអប់រំវិស្វកម្ម ច្រើនពីរ ឬច្រើន។	

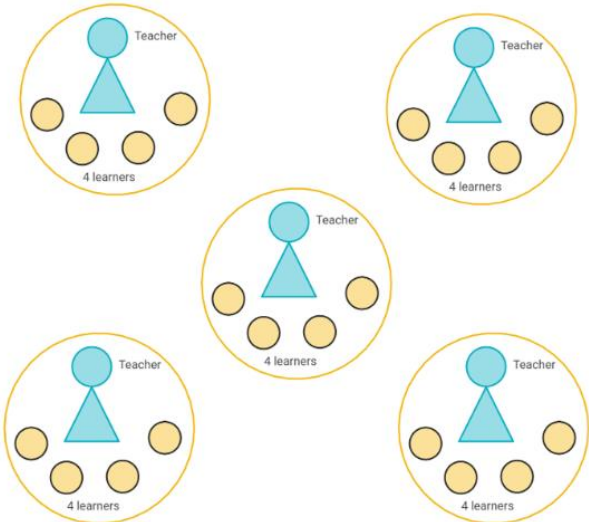
ជារួមមកការឱ្យសិស្សធ្វើការសិក្សាអង្កេតជាមុន អាចផ្តល់នូវទ្រឹស្តីមូលដ្ឋានគ្រឹះដ៏រឹងមាំដល់សិស្សដែលជាទុរសម្រាប់យល់ដឹងនូវការបង្រៀនទ្រឹស្តីវិទ្យាសាស្ត្រ។ សកម្មភាពដែលបានបង្ហាញនៅក្នុងការអប់រំវិស្វកម្មមិត្ត ៣ នៅក្នុងតារាងទី៤ មានរាប់បញ្ចូលលក្ខណៈពិសេសទាំងអស់នៅក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលការអប់រំតាមបែបវិស្វកម្មក្នុងដំណាក់កាលទី១។ គ្រូបង្រៀនគួរឆ្លើតគ្រោងការណ៍នៃការងារដែលរួមបញ្ចូលសកម្មភាពអនុវត្តជាក់ស្តែង ទោះបីជាមានការលំបាកក្នុងការរួមបញ្ចូលសកម្មភាព ឬមុខវិជ្ជាផ្សេងៗដែលមាននៅក្នុងសាលារៀនក៏ដោយ។ ការផ្តល់ឱកាសសិក្សាក្នុងមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រដែលរួមបញ្ចូលសកម្មភាពអនុវត្តជាក់ស្តែងគឺសំខាន់បំផុត។ កម្រិតនៃការការបញ្ចូល គឺមិនសូវសំខាន់ទេ ពីព្រោះការសិក្សាអង្កេតមួយអាចនឹងគ្របដណ្តប់លើស្តង់ដារនៃការអប់រំវិស្វកម្មយូរចំនួនរួចទៅហើយ។ ដោយធ្វើការអនុវត្តការសិក្សាអង្កេតចំនួន៥ប្រធានបទ នៅក្នុងមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រមួយ នោះនឹងអាចគ្របដណ្តប់នូវស្តង់ដារយ៉ាងតិចមួយ នៅក្នុងស្តង់ដារនៃការអប់រំវិស្វកម្មទាំង១៥ចំណុច សម្រាប់ឆ្នាំសិក្សានីមួយៗ។ ប្រសិនបើការសិក្សាបែបនេះត្រូវបានអនុវត្តក្នុងមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រទាំង៤ដែលកំពុងសិក្សានៅថ្នាក់ទី១០ ទី១១ និងទី១២ នៅកម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិក្នុងឆ្នាំសិក្សានីមួយៗ នោះការសិក្សាមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រតាមវិមាត្របី នឹងកើតមាននៅតាមសាលារៀននៅទូទាំងប្រទេសកម្ពុជា។

១.៥. តើការបង្រៀនបែប Microteaching ជាអ្វី?

Microteaching គឺជាវិធីសាស្ត្រអប់រំគ្រូបង្រៀន ដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលដំណាក់កាលទី១។ Microteaching អំពីវិស្វកម្មដែលបានអនុវត្តនៅក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលដំណាក់កាលទី១ពាក់ព័ន្ធនឹងគ្រូបង្រៀនមុខវិជ្ជានីមួយៗ បង្រៀនអ្នកចូលរួមតាមក្រុមតូចៗ ដើម្បីផ្តល់សកម្មភាពវិស្វកម្មដែលបានចូលរួមរៀបចំដោយក្រុមគ្រូបង្រៀនមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រនោះ។ គ្រូបង្រៀនគ្រប់មុខវិជ្ជាទាំងអស់បង្រៀនក្នុងពេលតែ

មួយ។ អ្នកចូលរួមនៅតាមក្រុមតូចៗ ត្រូវបានបង្រៀនក្នុងពេលដំណាលគ្នាមួយសម្រាប់គ្រូបង្រៀនមុខវិជ្ជា នីមួយៗ។

រូបភាពទី១ បង្ហាញពីសកម្មភាពក្រុមគ្រូបង្រៀនតាមឯកទេសមួយដែលមានចំនួន៥នាក់ កំពុងបង្រៀន តាមក្រុមចំនួន៥ក្រុម ហើយក្រុមនីមួយៗមានសមាជិកក្រុមចំនួន៤នាក់។ ដូច្នេះមានអ្នកចូលរួមសរុបចំនួន ២៥នាក់ ក្នុងការបង្រៀនបែប Microteaching នេះ។ ការបង្រៀនបែបនេះ អាចឱ្យគ្រូគ្រប់មុខវិជ្ជាអនុវត្ត សកម្មភាពរៀន និងបង្រៀនស្នូមបានក្នុងពេលតែមួយ ដោយមិនផ្ដោតទៅលើគ្រូបង្គោលតែម្នាក់នោះទេ។

រូបភាពទី ១៖ ឧទាហរណ៍ពីទម្រង់នៃការបង្រៀនបែប Microteaching

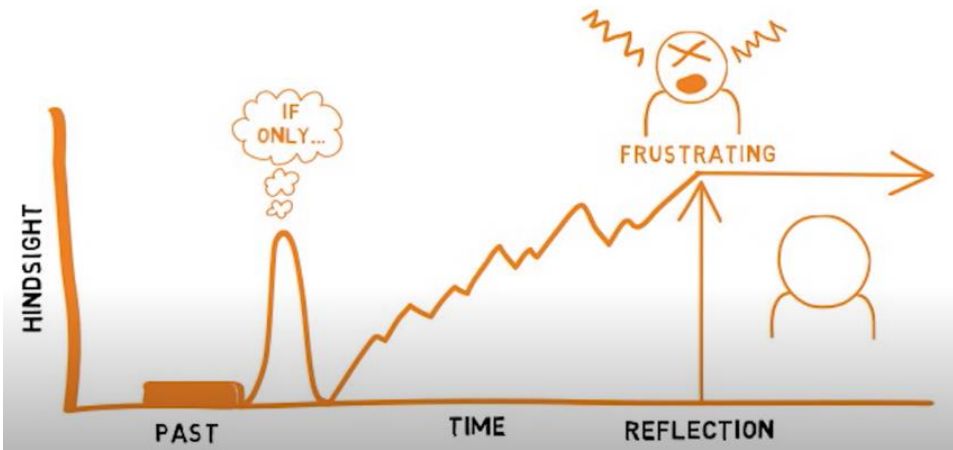
ការបង្រៀនបែប Microteaching ដើម្បីបញ្ជូនសកម្មភាពអប់រំវិស្វម គឺជាវិធីដែលប្រព្រឹត្តទៅដោយ មានការចូលរួមពីសំណាក់គ្រូបង្រៀនដែលមានឯកទេសផ្សេង ឬដូចគ្នា ជួបជុំគ្នាដោយគ្រូបង្រៀនម្នាក់រៀបចំ ធ្វើផែនការសម្រាប់ឡើងបង្រៀន ឱ្យគ្រូបង្រៀនផ្សេងៗទៀត បានសង្កេតក្នុងគោលបំណងអភិវឌ្ឍន៍ការ បង្រៀនឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព។ ការបង្រៀន និងការរៀនពីគ្នាទៅវិញទៅមកតាមក្រុមកើតឡើងក្នុងពេល តែមួយ។ ក្រុមគ្រូបង្រៀនតាមឯកទេសណាមួយត្រូវបង្រៀនសមាជិកក្រុមដែលមានឯកទេសដូចគ្នា ឬផ្សេង គ្នាក្នុងពេលតែមួយ។

ការឯកភាពមូលមតិគ្នា នៃក្រុមគ្រូបង្រៀនឯកទេសមុខវិជ្ជា គឺដើម្បីបង្ហាញពីទំនាក់ទំនង រវាងបាតុភូត ធម្មជាតិទៅនឹងទ្រឹស្តីគោលដែលមានក្នុងកម្មវិធីសិក្សាគោលថ្នាក់ទី១០ ទី១១ និងទី១២ ទៅតាមមុខវិជ្ជា នីមួយៗ។ បន្ទាប់មកពួកគាត់រៀបចំផែនការសកម្មភាពនៃការបង្រៀនបែបស្នូមទាក់ទងនឹងទ្រឹស្តីគោល ដែលបានជ្រើសរើសរួចហើយដោយធានាថាការបង្រៀននេះមានបញ្ចូលស្នូមជាស្នូម មួយ ឬច្រើន។ ក្នុង ដំណាក់កាលកំពុងបង្រៀននេះ អ្នកចូលរួមសង្កេតទាំងអស់ នឹងចូលរួមចែករំលែកចំណេះដឹងគ្នាទៅវិញទៅ មក។ ការអនុវត្តបែបនេះធ្វើឱ្យអ្នកចូលរួមអាចរៀបចំសកម្មភាពនៅក្នុងដំណាក់កាលបន្ទាប់ក្នុងការបង្រៀន

មេរៀនមួយដែលមានវត្ថុបំណងច្បាស់លាស់ ដោយអនុវត្តទៅតាមលំនាំឧទាហរណ៍នៃបង្រៀនបែប Micro-teaching ត្រូវបានបង្ហាញក្នុងដំណាក់កាលទី១។ បន្ទាប់មកអ្នកចូលរួមបានត្រៀមលក្ខណៈរួចជាស្រេចក្នុងការបង្រៀនតាមបែបស្នែម ដែលត្រូវចាត់តាំងនៅក្នុងវគ្គ Microteaching។

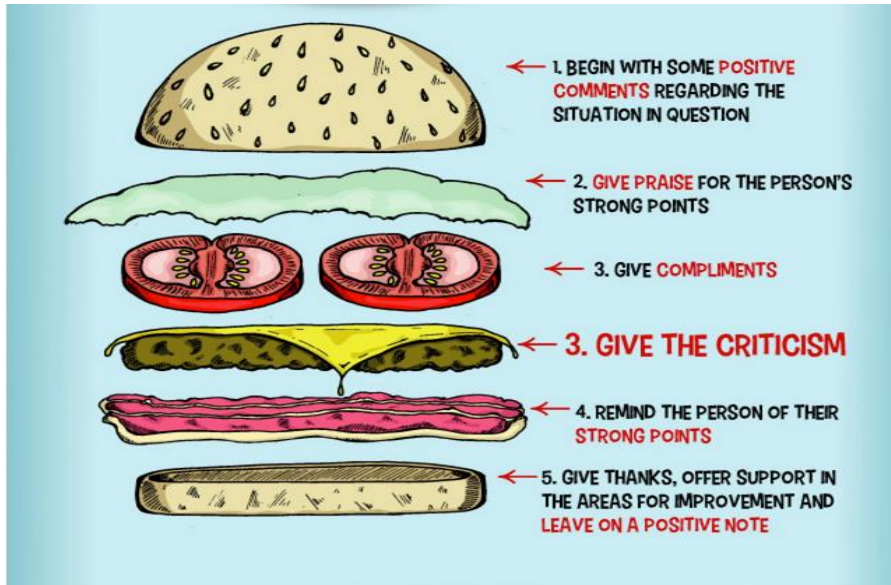
ការពិភាក្សាតាមក្រុមតូចៗត្រូវធ្វើឡើងបន្ទាប់ពីការអនុវត្ត Microteaching ដោយចាប់ផ្តើមពីការធ្វើស្វ័យឆ្លុះបញ្ចាំងរបស់គ្រូបង្រៀនលើបទពិសោធន៍ដែលគាត់បានអនុវត្តក្នុង Microteaching។ ការកត់ត្រាពីចំណុចឆ្លុះបញ្ចាំងអាចរក្សាទុកនៅក្នុងសៀវភៅកំណត់ត្រារបស់ផ្ទាល់ខ្លួន។ កំណត់ត្រាទាំងនេះនឹងត្រូវរក្សាទុកជាភស្តុតាងនៃការអភិវឌ្ឍន៍វិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ។ រូបភាពទី២ បង្ហាញពីការកត់ត្រានៅក្នុងសៀវភៅកំណត់ត្រាសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍វិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ។ សម្រាប់សេចក្តីណែនាំបន្ថែមសូមចូលទៅតាមតំណនេះ៖

<https://www.youtube.com/watch?v=QoI67VeE3ds>

រូបភាពទី ២៖ ការសរសេរកំណត់ត្រាឆ្លុះបញ្ចាំងសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍វិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ

បន្ទាប់ពីការធ្វើស្វ័យឆ្លុះបញ្ចាំងរបស់គ្រូបង្រៀន “អ្នកចូលរួម” នៅតាមក្រុមតូចនោះផ្តល់នូវយោបល់កែលម្អអំពីប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តសកម្មបង្រៀន និងរៀនតាមបែបស្នែម។ វិធីសាស្ត្រ Sandwich ដែលបានបង្ហាញក្នុងរូបភាពទី៣ ខាងក្រោម អាចត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីណែនាំក្នុងការផ្តល់យោបល់ត្រឡប់ក្នុងន័យស្ថាបនា។

រូបភាពទី៣៖ ការផ្តល់យោបល់ត្រឡប់ក្នុងន័យស្ថាបនាតាមវិធីសាស្ត្រ Sandwich

យោបល់ត្រលប់ក្នុងន័យស្ថាបនាបង្កើនភាពអត់ធ្មត់ និងការខិតខំបន្ថែមទៀត។ យោបល់ត្រឡប់ក្នុងន័យស្ថាបនានេះ អាចជួយធ្វើឱ្យគ្រូបង្រៀនមានទំនុកចិត្ត ដោយបង្កើនភាពទំនុកចិត្តលើខ្លួនឯង និងមានភាពរីករាយក្នុងការសិក្សាពេញមួយជីវិត ។ ការប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រ Sandwich ដើម្បីផ្តល់យោបល់ត្រឡប់ក្នុងន័យស្ថាបនាត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម៖

- ១. មុននឹងផ្តល់យោបល់ស្ថាបនា ត្រូវលើកឡើងពីការបញ្ចេញយោបល់របស់គ្រូបង្រៀនមុខវិជ្ជានោះ។ គាត់អាចនឹងកំណត់បានពីអ្វីដែលធ្វើបានល្អ និងអ្វីដែលធ្វើមិនបានល្អ។ ការធ្វើបែបនេះ ក៏អាចបញ្ជ្រាបការសន្ទត់មិនត្រឹមត្រូវផងដែរ។
- ២. ផ្តោតលើទិដ្ឋភាព ឬសកម្មភាពវិជ្ជាជីវៈ ជាជាងទិដ្ឋភាពជាបុគ្គល។
- ៣. ផ្តល់មតិកែលម្អជាក់លាក់អំពីភាពខ្លាំង និងភាពជោគជ័យជាមុនសិន។
- ៤. ផ្តល់យោបល់លើអ្វីដែលអាចធ្វើបាន ឬរឿងដែលអាចផ្លាស់ប្តូរបាន។
- ៥. ផ្តល់អនុសាសន៍ជាក់លាក់អំពីវិធីកែលម្អនូវចំណុចខ្វះខាត។
- ៦. ឯកភាពលើសកម្មភាពអនុវត្តមានលក្ខណៈ SMART នៅជំហានបន្ទាប់។

ទំនុកចិត្តរបស់អ្នកចូលរួមកើនឡើងនៅពេលដែលពួកគាត់ទទួលបានភាពជោគជ័យខ្លះៗ ក្នុងអំឡុងពេល Microteaching។ ដូចគ្នានេះផងដែរ អ្នកចូលរួមទទួលបានបទពិសោធន៍ជាក់ស្តែងដ៏មានតម្លៃដែលត្រៀមយកទៅអនុវត្តក្នុងការបង្រៀនបទពិសោធន៍ ឬបង្រៀនថ្នាក់វិទ្យាសាស្ត្រ។

២. ការបណ្តុះបណ្តាលស្នែង ដំណាក់កាលទី១ (សម្រាប់គ្រូឧទ្ទេស)

យុទ្ធសាស្ត្ររួមមានការណែនាំអំពីសកម្មភាពជាក់ស្តែង (ពិសោធន៍) សម្រាប់មេរៀនវិទ្យាសាស្ត្រ និងគណិតវិទ្យា ហើយរួមការបញ្ជូនវិទ្យាសាស្ត្រគុណសល្យចំនួនបួនផ្សេងគ្នា។ កម្មវិធីនេះមានគោលបំណងឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការរបស់អ្នកចូលរួម ក្នុងការអនុវត្តតាមគោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល។ គោលបំណងនេះគឺដើម្បីកសាងសមត្ថភាពរបស់អ្នកចូលរួមក្នុងការរៀបចំផែនការ និងការបង្រៀនសកម្មភាពស្នែង ដែលកើតចេញពីទ្រឹស្តីគោលក្នុងមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្ររបស់គាត់ និងភ្ជាប់ទ្រឹស្តីគោលទាំងនោះទៅនឹងបាតុភូតធម្មជាតិ ឬជីវិតប្រចាំថ្ងៃ។ គោលបំណងនេះ ក៏គួរអនុវត្តចំពោះកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលផ្សេងៗទៀតផងដែរ។ វដ្តនៃការបង្រៀន និងរៀន ដូចបង្ហាញក្នុងរូបភាពទី៤ ត្រូវបានអនុវត្ត និងប្រើជាគំរូនៅក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលទាំងមូល។

រូបភាពទី៤៖ វដ្តនៃការបង្រៀន និងរៀន

២.១. ទិដ្ឋភាពរួមគ្នាចក្ខុបណ្តុះបណ្តាលដំណាក់កាលទី១

ក្នុងដំណាក់កាលទី១ អ្នកចូលរួមរៀបចំកិច្ចតែងការបង្រៀន និងផលិតសម្ភារៈឧបទេសបង្រៀនផ្សេងៗរួមជាមួយនឹងការសរសេរស្វ័យឆ្លុះបញ្ចាំងនៅក្នុងសៀវភៅកំណត់ត្រារបស់ខ្លួន ដែលបានកត់ត្រានូវបទពិសោធន៍ និងផែនទីវឌ្ឍនភាពវិជ្ជាជីវៈរបស់គាត់។ ភស្តុតាងនេះគួរតែត្រូវបានប្រមូលចងក្រងនៅក្នុងផលបំត្រូវវិជ្ជាជីវៈគ្រូបង្រៀន (Teachers' professional portfolios)។

ក្នុងរយៈពេលប្រាំថ្ងៃ ស្តង់ដារការអប់រំស្នែង ទាំង ១៥ ចំណុច ត្រូវបានអនុវត្តដោយបន្សុំនូវចំណុចផ្សេងៗគ្នានៅក្នុងសកម្មភាពស្នែងសំខាន់ៗ។ ត្រូវមានការយកចិត្តទុកដាក់ដូចគ្នានេះចំពោះមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រនីមួយៗនៅកម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ ដោយពិចារណាពីការជ្រើសរើសទ្រឹស្តីគោលដែលមាននៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សាវិទ្យាសាស្ត្រនៅថ្នាក់ទី១០ ទី១១ និងទី១២។ ការរៀបចំកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល ក៏ត្រូវគិតផងដែរអំពីទំហំនៃការគិត (cognitive load) ដោយជារៀងរាល់ថ្ងៃ ធ្វើឱ្យមានគុណភាពនៃការណែនាំសម្ភារៈ និងគំនិតថ្មីៗ ជាមួយនឹងប្រើប្រាស់ចំណេះដឹងដែលមានស្រាប់ ដើម្បីអនុវត្តការសិក្សាអង្កេត។ ការអនុវត្តបែបនេះគឺស្របនឹងគោលការណ៍បង្រៀនដែលបានណែនាំដោយ Rosenshine ផងដែរ។ លក្ខណៈនៃការអនុវត្ត

សកម្មភាពស្វែងរក ជាធម្មតាទាមទារពេលវេលាទ្វេដងសម្រាប់ការបង្រៀនមេរៀនមួយ ដូចមានបង្ហាញនៅក្នុង កាលវិភាគកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល ដែលមួយពេលសិក្សាមានរយៈពេល៩០នាទី ក្នុងគោលបំណងដើម្បី កសាងចំណេះដឹងពីមុនរបស់អ្នកចូលរួមស្របតាមការរៀនសូត្រតាមបែបស្ថាបនាដែលត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយ នៅ ក្នុងសាលាជំនាន់ថ្មី និងដើម្បីអនុវត្តសកម្មភាពឆ្លាស់គ្នារវាងសកម្មភាពស្វែងរក ជាមួយនឹងបទបង្ហាញ ការ បង្រៀនដោយធ្វើការបង្ហាញ និងការពិភាក្សាជាដើម។ អ្នកសិក្សាត្រូវបានផ្តល់នូវវិធានការសិក្សាប្រកប ដោយសុវត្ថិភាពសម្រាប់អ្នកចូលរួមក្នុងការប្រើប្រាស់នូវខ្លឹមសារអន្តរមុខវិជ្ជាទាំងអស់ និងអភិវឌ្ឍបំណិនអនុ វត្តសកម្មភាពវិទ្យាសាស្ត្រ តាមរយៈការសិក្សាអង្កេត ពីព្រោះការរៀនពី 'ភាពជោគជ័យ' (លទ្ធផលវិជ្ជមាន) និង 'កំហុស' (លទ្ធផលអវិជ្ជមាន) គឺជាទិដ្ឋភាពសំខាន់នៃការបណ្តុះបណ្តាល។

មានការធ្វើបទបង្ហាញដោយការបញ្ជាក់ស្វាយសម្រាប់ថ្ងៃនីមួយៗ ដើម្បីគាំទ្រដល់ការផ្តល់ខ្លឹមសារបណ្តុះ បណ្តាល។ ចុងបញ្ចប់នៃថ្ងៃនីមួយៗក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាល មានការផ្តល់ឱកាសសម្រាប់អ្នកចូលរួមក្នុងការធ្វើ ការឆ្លុះបញ្ចាំង និងធ្វើកំណត់ត្រានៅក្នុងសៀវភៅកំណត់ត្រាឆ្លុះបញ្ចាំងរបស់គាត់ និងបំពេញទម្រង់វាយតម្លៃ ដើម្បីផ្តល់មតិកែលម្អក្លាមៗដល់គ្រូឧទ្ទេស ឬអ្នកសម្របសម្រួល។ យុទ្ធសាស្ត្រចំណត់ (Parking lot strategy) អនុញ្ញាតឱ្យអ្នកចូលរួមបង្ហាញសំណួរថ្មី ឬសំណួរបន្ថែមដែលត្រូវដោះស្រាយនៅថ្ងៃបន្ទាប់។ ថ្ងៃទី២ - ទី៥ ចាប់ ផ្តើមដោយមានរំលឹកខ្លីៗអំពីការងារដែលបានអនុវត្តពីថ្ងៃមុន ហើយក៏ដោះស្រាយនូវសំណួរ ឬបញ្ហាដែលបាន លើកឡើងនៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រចំណត់។

២.២. កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់ថ្ងៃទី១

Discussion Roles
Discussion roles help students to manage talk and encourage the development of certain speaking and listening skills.

- Instigator** (Icon: Starburst) Starts the discussion or opens up a new topic for discussion. Will say: "I would like to start by saying...", "I think we should consider...", "We haven't yet talked about...", "Let's also think about..."
- Prober** (Icon: Magnifying glass) Digs deeper into the argument, asks for evidence or justification of ideas. Will say: "What do you think would be the effect of...?", "Why do you think...?", "Can you provide an example to support what you are saying?"
- Challenger** (Icon: Muscle) Gives reasons to disagree or presents an alternative argument. Will say: "I disagree with you because...", "You mentioned X but what about...", "To challenge you X, I think...", "I understand your point of view, but have you thought about...?"
- Clarifier** (Icon: Magnifying glass) Simplifies and makes things clearer by asking questions. Will say: "What do you mean when you say...?", "Can you explain a bit more about...?", "Does that mean...?", "Please can you clarify what you meant by...?"
- Summariser** (Icon: Document) Identifies the main ideas from the discussion, this might be during the discussion, to help move the conversation forward, or at the end of the discussion. Will say: "Overall, the main points were...", "The main ideas raised today were...", "Our discussion focused on...", "The three main things we talked about were..."
- Builder** (Icon: Blocks) Develops, adds to or runs with an idea. Will say: "I agree, and would like to add...", "Building on that idea, I think...", "Linking to what X said, I think..."

រូបភាពទី៥៖ តួនាទីសម្រាប់ការពិភាក្សា

AM1 - ដោយប្រើការបញ្ជាក់ស្វាយសម្រាប់ថ្ងៃទី១ វគ្គបណ្តុះបណ្តាលដំបូងចាប់ផ្តើមដោយសកម្មភាព 'ស្គាល់គ្នា' 'Getting to Know You' ដ៏រីករាយ។ សូមមើលរូបភាពទី៥ បង្ហាញតួនាទីសម្រាប់អ្នកចូលរួមក្នុង ការពិភាក្សាដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធចំនួន៦ ដើម្បីជួយសម្រួលដល់ការពិភាក្សាមួយមានការចូលរួមទាំងអស់គ្នា៖

អ្នកផ្ដើម អ្នកសង្ខេប អ្នកបំភ្លឺ អ្នកសង្កេត អ្នកបង្កើត និងអ្នកប្រកួតប្រជែង។ តួនាទីសម្រាប់អ្នកចូលរួមពិភាក្សា ត្រូវបានបង្ហាញដើម្បីអាចធ្វើការវាយតម្លៃកែលម្អ (Formative assessment) តាមរយៈការប្រើប្រាស់យុទ្ធសាស្ត្រចំនួន៦ (William's ២០០៧)។

យុទ្ធសាស្ត្រវាយតម្លៃកែលម្អទាំង៦គឺ៖

១. ការពន្យល់បកស្រាយ ការយល់ដឹង និងការចែករំលែកនូវគោលបំណងនៃការសិក្សា
២. ជំរុញឱ្យមានការពិភាក្សាក្នុងថ្នាក់រៀន កិច្ចការ និងសកម្មភាពដែលបង្ហាញភស្តុតាងនៃការរៀនសូត្រប្រកបប្រសិទ្ធិភាព
៣. ការផ្តល់មតិត្រឡប់ដែលជំរុញអ្នកសិក្សាឱ្យកាន់តែរីកចម្រើន
៤. ការធ្វើឱ្យសិស្សក្លាយជាធនធានសិក្សាសម្រាប់គ្នាទៅវិញទៅមក
៥. ការធ្វើឱ្យសិស្សក្លាយជាម្ចាស់នៃការសិក្សារបស់ពួកគាត់ផ្ទាល់

អ្នកចូលរួមប្រើតួនាទីពិភាក្សាផ្សេងគ្នានៅក្នុងក្រុមពិភាក្សាតូចដំបូង៖ តើអ្វីជាគោលការណ៍សម្រាប់អ្នកចូលរួមក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាល? គ្រូឧទ្ទេស ឬអ្នកសម្របសម្រួលត្រូវសម្របសម្រួលឱ្យមានការឯកភាពគ្នាលើគោលការណ៍សំខាន់ៗដែលត្រូវគោរពតាម។ សម្រាប់គោលការណ៍ដែលបានណែនាំ សូមមើលបទបង្ហាញនៅក្នុងស្នាយថ្ងៃទី១។ ការពិភាក្សាជាក្រុមតូចបន្ទាប់គឺសម្រាប់គោលបំណងក្នុងការស្តារបំផុសទៅអ្នកចូលរួម៖ តើអ្នកគិតថាស្វែង ជាអ្វី? ដោយប្រើយុទ្ធសាស្ត្រ ចែករំលែកការគិតជាដៃគូ (Think Pair Share) អ្នកចូលរួមអាចធ្វើការវាយតម្លៃកែលម្អពីគំនិតដំបូងរបស់ពួកគាត់។

ជំហានបន្ទាប់ក្នុងការរៀនរបស់អ្នកចូលរួមគឺការណែនាំក្របខ័ណ្ឌវិមាត្របីសម្រាប់ការរៀនវិទ្យាសាស្ត្រ និងភាពពាក់ព័ន្ធនៃស្តង់ដារអប់រំស្វែងទាំង១៥ ចំណុច។

AM2 – បន្តជាមួយនឹងការប្រើប្រាស់បទបង្ហាញនៅក្នុងស្នាយថ្ងៃទី១ ក្នុងវគ្គនេះ គ្រូឧទ្ទេស ឬអ្នកសម្របសម្រួលបង្ហាញក្របខ័ណ្ឌ 'ការរៀនវិទ្យាសាស្ត្រវិមាត្របី' និងការបង្រៀនមេរៀនវិទ្យាសាស្ត្រដោយអនុវត្តទៅតាមការអប់រំស្វែងទាំងកម្រិត (ស្វែងកម្រិត ០-៣) នៅតាមសាលារៀន និងបន្ទាប់មកគឺជាវគ្គសំណួរ និងចម្លើយ។ នៅពេលដែលសំណួររបស់អ្នកចូលរួមត្រូវបានដោះស្រាយ គ្រូឧទ្ទេស ឬអ្នកសម្របសម្រួលបន្តសកម្មភាពបន្ទាប់ដើម្បីផ្តល់នូវឧទាហរណ៍ងាយៗដំបូងពីសកម្មភាពស្វែង ដែលប្រើក្នុងដំណាក់កាលនៃការបង្រៀនគឺការបំផុសសំណួរដើម្បីស្វែងរកអ្វីដែលអ្នកសិក្សាដឹងរួចហើយ។ ការធ្វើបែបនេះគឺអាចឱ្យគ្រូបង្រៀនកំណត់ជំហានបន្ទាប់ក្នុងការបង្រៀន និងរៀន។ សកម្មភាពស្វែងសំខាន់ដំបូងគឺបង្កើតរូបតំណាងនៃប្រព័ន្ធព្រះអាទិត្យជាមួយក្រុមអ្នកស្ម័គ្រចិត្ត៦នាក់។ សកម្មភាពនេះ គឺជាឧទាហរណ៍នៃការរិះរកតាមរូបតំណាង (Model-based inquiry) ដែលជាវិធីសាស្ត្របង្រៀនត្រូវបានប្រើជាញឹកញាប់ក្នុងមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រ និងគណិតវិទ្យា។ សកម្មភាពដែលធ្វើឡើងដោយគ្រូឧទ្ទេសក៏ដើរតួជាគំរូ ឬជាឧទាហរណ៍នៃការបង្រៀនតាមបែប

Microteaching នូវសកម្មភាពស្វែងរកសម្រាប់អ្នកចូលរួមក្នុងការកត់ចំណាំ និងធ្វើតាមនៅពេលដល់វេនពួកគាត់អនុវត្ត Microteaching ។ Microteaching ចំនួន ៥ មុខវិជ្ជាគ្រោងរៀបចំធ្វើក្នុងអំឡុងពេលវគ្គបណ្តុះបណ្តាលដំណាក់កាលទី១គឺ ជីវវិទ្យា គីមីវិទ្យា ផែនដីវិទ្យា គណិតវិទ្យា និងរូបវិទ្យា។ Microteaching ក្នុងផ្នែកការអប់រំស្វែង ពាក់ព័ន្ធនឹងការរៀបចំផែនការ និងការផ្តល់សកម្មភាពស្វែង ដែលស្ថិតនៅក្នុងជំហាននៃសកម្មភាពមេរៀន គឺមិនមែនជាសកម្មភាពក្នុងការបង្រៀនទាំងមូលនោះទេ។ ទម្រង់នៃការអនុវត្តសកម្មភាពអនុវត្តនេះធ្វើឱ្យគ្រូបង្រៀនអភិវឌ្ឍបំណិនអនុវត្តដែលត្រូវការដូចជា ការទទួលបានចំណេះដឹងថ្មី និងការយល់ពីទ្រឹស្តីដែលពាក់ព័ន្ធកានតែប្រសើរ។ គ្រូបង្រៀនធ្វើកិច្ចការនេះជាមួយមិត្តភក្តិរបស់ពួកគាត់ ក្នុងនាមជាអ្នកសិក្សាជាក្រុមតូចៗ ដោយមិនមានសិស្សចូលរួមនៅក្នុងដំណាក់កាលនេះទេ។ គ្រូបង្រៀនអាចអនុវត្តក្នុងបរិយាកាសដែលមានសុវត្ថិភាព និងមានការគាំទ្រ ដែលអាចត្រៀមខ្លួនដើម្បីបង្រៀនសិស្សធ្វើពិសោធន៍ ឬថ្នាក់វិទ្យាសាស្ត្រនៅពេលក្រោយ។ ការអនុវត្តពិភាក្សាជួយគ្នានេះ អាចរៀបចំគ្រូបង្រៀនដើម្បីបញ្ចូលសកម្មភាពអនុវត្តទៅក្នុងការអនុវត្តវិជ្ជាជីវៈរបស់ពួកគាត់។ អ្នកចូលរួមកត់សម្គាល់ទម្រង់ការបង្រៀនខ្លី ច្បាស់លាស់ និងសាមញ្ញដែលចាំបាច់សម្រាប់សិស្សដើម្បីអាចអនុវត្តសកម្មភាពស្វែង។

អ្នកចូលរួមទាំងអស់ និងគ្រូឧទ្ទេស ឬអ្នកសម្របសម្រួលតម្រូវឱ្យចូលប្រើអ៊ីនធឺណិតក្នុងអំឡុងពេលវគ្គបណ្តុះបណ្តាល។

PM1 - ដើម្បីរៀបចំអ្នកចូលរួមសម្រាប់ការបង្រៀន Microteaching គ្រូឧទ្ទេស ឬអ្នកសម្របសម្រួលបង្ហាញពីវិធីសាស្ត្រដែលអាចបត់បែនបាននៃការធ្វើផែនការបង្រៀនដែលពាក់ព័ន្ធនឹង 'ដំណាក់កាល' ទាំង៧គឺ៖ ១)ដំណាក់កាលសកម្មភាព ២)ដំណាក់កាលរំលឹកមេរៀនឡើងវិញ ៣)ដំណាក់កាលនៃការបំផុសសំណួរទៅសិស្ស ៤)ដំណាក់កាលនៃវត្ថុបំណងមេរៀន ៥)ដំណាក់កាលធ្វើបទបង្ហាញរបស់គ្រូ ៦)ការបង្រៀនរួម ឬដំណាក់កាលវាយតម្លៃការយល់ដឹងរបស់សិស្ស និង៧)ការដាក់កិច្ចការផ្ទះអោយសិស្សធ្វើ។ ដំណាក់កាលទាំងនេះបង្ហាញពីទំនាក់ទំនងទៅនឹងយុទ្ធសាស្ត្រការវាយតម្លៃកែលម្អជាប្រចាំដែលបានបង្ហាញក្នុងតារាងទី៥ខាងក្រោម។ ដំណាក់កាលមេរៀនជាក់លាក់មានទំនាក់ទំនងទៅនឹងយុទ្ធសាស្ត្រទាំង៧ដែលបានបង្ហាញខាងលើ។ ដំណាក់កាលនៃវត្ថុបំណងមេរៀនគឺកំណត់ទិសដៅដែលអ្នកសិក្សាចង់សម្រេចបាន។ ដំណាក់កាលនៃការបំផុសសំណួរទៅសិស្ស គឺអាចវាយតម្លៃកម្រិតយល់ដឹងរបស់អ្នកសិក្សា។ ដំណាក់កាលនៃការបង្រៀនបង្រៀនរួម វាយតម្លៃការយល់ដឹងរបស់អ្នកសិក្សាដោយប្រើ **លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យជោគជ័យ** បន្ទាប់ពីដំណាក់កាលធ្វើបទបង្ហាញ និងសកម្មភាពរបស់គ្រូបង្រៀន។ ដំណាក់កាលបន្ទាប់ គឺការផ្តល់មតិស្តាប់នាលើ **'ចំណុចល្អ'** និង **'ចំនុចដែលត្រូវកែលម្អ'**។ ដំណាក់កាលនៃការបង្រៀនមេរៀនត្រូវបានបង្ហាញមួយជំហានម្តងៗ ដោយប្រើកិច្ចតែងការបង្រៀនមួយជាឧទាហរណ៍ដែលមានការសិក្សាអង្កេតការអប់រំស្វែង អំពីទំហំរូបតំណាងប្រព័ន្ធព្រះអាទិត្យ ជាដំណាក់កាលសកម្មភាព [សូមមើលផ្នែក ៣.៤]។ សម្រាប់មេរៀនផ្សេងទៀត ដំណាក់កាលអាចស្ថិតក្នុងលំដាប់លំដោយខុសគ្នាទាំងស្រុង មិនមានលំដាប់លំដោយ 'ត្រឹមត្រូវ' ណាមួយអាចអនុវត្តតាមសម្រាប់គ្រប់មេរៀននោះទេ។ វិធីសាស្ត្រដែលអាចបត់បែនបានក្នុងការធ្វើផែនការសកម្មភាពស្វែង ត្រូវបានពង្រឹងជារៀងរាល់ថ្ងៃ។ ខណៈពេលដែលដំណាក់កាលមេរៀនទាំងអស់មានសារៈសំខាន់ ការផ្តោតសំខាន់នៃវគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្វែងដំណាក់កាលទី១ គឺជាដំណាក់កាលសកម្មភាព។ ការដាក់បញ្ចូលនូវដំណាក់កាល

សកម្មភាពយ៉ាងតិចមួយគឺចាំបាច់សម្រាប់គោលបំណងនៃការបណ្តុះបណ្តាលវិទ្យាសាស្ត្រស្របទៅនឹងការសិក្សាវិទ្យាសាស្ត្រវិមាត្របី។

	Where the learner is going	Where the learner is	How to get there
Teacher	Clarifying, sharing and understanding learning intentions	Engineering effective discussions, tasks, and activities that elicit evidence of learning	Providing feedback that moves learners forward
Peer		Activating students as learning resources for one another	
Learner		Activating students as owners of their own learning	

Adapted from William, Thompson 2007

តារាងទី៧៖ យុទ្ធសាស្ត្រវាយតម្លៃកែលម្អការយល់ដឹងរបស់សិស្ស

ក្តារខៀនអេឡិចត្រូនិច ដូចជា Google Jamboard ត្រូវបានណែនាំឱ្យប្រើប្រាស់ដើម្បីជួយសម្រួលដល់ការសហការគ្នា។ ក្រដាស Flipchart ជាជម្រើសមួយទៀតផងដែលអាចប្រើជំនួស Google Jamboard។ មានឱកាសដើម្បីឈានទៅរកឧបករណ៍ Trello IT សម្រាប់ការធ្វើផែនការមេរៀន អាស្រ័យលើជំនាញឌីជីថលរបស់អ្នកចូលរួម នៅក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលជាបន្តបន្ទាប់ដែលស្របជាមួយការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ (CPD)។

PM2 - វគ្គចុងក្រោយនៃថ្ងៃទី១នេះ រាប់បញ្ចូលសកម្មភាពសម្រាប់គ្រូបង្រៀនធ្វើកិច្ចការរួមគ្នាជាក្រុមតូចៗដើម្បីរៀបចំផែនការសកម្មភាពស្វែងរកសម្រាប់ Microteaching របស់ពួកគាត់។ ក្នុងអំឡុងពេលពិភាក្សាបឋមអ្នកចូលរួមបានយល់ដឹងអំពី ស្តង់ដារនៃការអប់រំវិទ្យាសាស្ត្រចំនួន១៥ ហើយផ្តល់ការពិចារណាអំពីបាតុភូតធម្មជាតិឬក្នុងជីវិតរស់នៅប្រចាំថ្ងៃដែលអាចផ្សារភ្ជាប់ជាមួយនឹងការសិក្សាអង្កេតផ្សេងៗរបស់សិស្ស។ ការផ្តល់យោបល់លើបច្ចេកទេសស្រាវជ្រាវត្រូវបានផ្តល់ឱ្យដោយមិត្តរួមការងារ គ្រូឧទ្ទេស ឬអ្នកសម្របសម្រួល ហើយក្រុមនីមួយៗត្រូវបានគាំទ្រដើម្បីឈានដល់ការសម្រេចចិត្តមួយរួមគ្នា។ នៅពេលដែលទ្រឹស្តីគោលសមស្រប និងសកម្មភាពត្រូវបានកំណត់យក ក្រុមមុខវិជ្ជាពិភាក្សាអំពីការរៀបចំផែនការ និងការរៀបចំសកម្មភាព ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងវគ្គបំណងមេរៀន សំណួរសំខាន់ៗដែលនឹងជំរុញឱ្យមានការសិក្សាអង្កេត និងភាពអាចរកបាននិងការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ និងធនធានដែលត្រូវការ។ ការណែនាំ និងការគាំទ្រនៅតែបន្តផ្តល់អោយដោយគ្រូឧទ្ទេស និងអ្នកសម្របសម្រួលក្នុងអំឡុងពេលវគ្គនៃការធ្វើផែនការ និងការរៀបចំនេះ។ ការរៀនបែបសហការ

ដែលកំពុងបន្តគឺជាការអនុវត្តទូទៅនៃសកម្មភាពស្នែម។ ថ្ងៃទី១ត្រូវបានបញ្ចប់ដោយមានលំហាត់វាយតម្លៃ និងមតិកែលម្អ និងពិនិត្យមើលចំណាត់សំណួរ (Parking Lot 1)។

២.៣. កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់ថ្ងៃទី២

AM1 - ថ្ងៃទី ២ ចាប់ផ្តើមជាមួយនឹងការសង្ខេបមេរៀនសំខាន់ៗពីថ្ងៃទី១៖ ការរៀនវិទ្យាសាស្ត្រតាមវិមាត្របី។ ស្តង់ដារការអប់រំស្នែមទាំង១៥ ការបង្រៀនបែប Microteaching និង ដំណាក់កាលទាំង៧ នៃផែនការមេរៀនបែបអន្តរកម្ម។ រាល់សំណួរដែលបានកត់ត្រាលើ ផ្ទាំងចំណាត់សំណួរ(PL1) ត្រូវបានដោះស្រាយ។

សកម្មភាពការអប់រំស្នែមសំខាន់បន្ទាប់ត្រូវបានបង្រៀនក្នុងបរិបទនៃមេរៀនទាំងមូល ដើម្បីបង្ហាញពី របៀបដែលគ្រូបង្រៀន អាចបង្រៀនដោយធ្វើបទបង្ហាញបន្ទាប់ពីអនុញ្ញាតឱ្យសិស្សមានការសិក្សាអង្កេត។ សកម្មភាពដោះស្រាយបញ្ហាស្នែមសំខាន់ៗ ពាក់ព័ន្ធនឹងការសិក្សាអង្កេតលើប្រធានបទ កំលាំងដំណើរ (buoyancy) ដែលជារបៀបអណ្តែតវត្ថុដែលអាចលិច។ អ្នកចូលរួមនៅក្នុងក្រុមមុខវិជ្ជាចម្រុះអនុវត្តការសិក្សា អង្កេត។ នៅពេលដែលដំណោះស្រាយដំបូងត្រូវបានរកឃើញសម្រាប់ការអណ្តែតគ្រាប់ឃ្លីតែមួយ ក្រុមនឹង ប្រកួតប្រជែងដើម្បីបណ្តែតគ្រាប់ឃ្លីឱ្យបានច្រើនតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន។ បទពិសោធន៍នៃដំណើរការវិស្វកម្ម៖ ដំបូងព្យាយាមធ្វើសកម្មភាព បន្ទាប់មកការកែលម្អដំណោះស្រាយ ដើម្បីទទួលបានលទ្ធផលល្អបំផុតចេញពី ឧបសគ្គជាក់លាក់ គឺជាគោលបំណងចម្បង។ វគ្គនេះបញ្ចប់ដោយការពិភាក្សាជាក្រុមអំពីវិធីដើម្បីវាយតម្លៃ លទ្ធផលផ្សេងៗគ្នា និងមូលហេតុដែលអ្នកឈ្នះនៃការប្រកួតប្រជែងទទួលបានជោគជ័យ។ គ្រូឧទ្ទេស ឬអ្នក សម្របសម្រួលធ្វើការសង្ខេបដោយមានសេចក្តីសន្និដ្ឋានចេញពីសកម្មភាពនេះ។

AM2 - វគ្គបន្ទាប់បន្តការសិក្សាអង្កេតអំពីកំលាំងដំណើរតាមបែបគណិតវិទ្យា ដោយប្រើសមីការ សម្រាប់ដង់ស៊ីតេ និងការគណនាតម្លៃសម្រាប់វត្ថុធាតុផ្សេងៗ។ សកម្មភាពនេះត្រូវបានសម្រេចដោយប្រើ IT ដើម្បីធ្វើការបង្ហាញជាឧទាហរណ៍ PhET សម្រាប់វាស់ 'ដង់ស៊ីតេ' ដើម្បីកត់ត្រាទិន្នន័យ គូរក្រាហ្វិច និង គណនា Ph ដែលអាចស្រាវជ្រាវបន្ថែមតាមតំណភ្ជាប់ខាងនេះ៖ https://phet.colorado.edu/sims/html/density/latest/density_en.html។ ជាជម្រើសផ្សេងៗទៀត ការសិក្សាអង្កេតពី AM1 អាចត្រូវបានពង្រីក ដើម្បីរួមបញ្ចូលផលប៉ះពាល់នៃការផ្លាស់ប្តូរអថេរ ពេលគឺតំបន់នៃបន្ទះអាណូយមីញ៉ូមដែលបានផ្តល់។ សារៈ សំខាន់នៃការធ្វើតេស្តសាកល្បងដែលមានភាពត្រឹមត្រូវ និងការផលិតឡើងវិញនៃលទ្ធផលគួរតែត្រូវបានគូស បញ្ជាក់ដោយគ្រូឧទ្ទេស ឬអ្នកសម្របសម្រួល។ ធ្វើដូចនេះគឺជាឱកាសមួយដើម្បីធ្វើការពិភាក្សា និងវាយតម្លៃ បន្ថែមអំពីដំណោះស្រាយផ្សេងទៀត។ បន្ទាប់ពីសកម្មភាពជាក់ស្តែង នឹងមានការពិនិត្យយ៉ាងជិតស្និទ្ធនៃ ផែនការមេរៀនឧទាហរណ៍សម្រាប់សកម្មភាពស្នែមជាគន្លឹះដោះស្រាយបញ្ហា ដែលធ្វើឡើងក្នុងក្រុមមុខវិជ្ជា

ចម្រុះ ដើម្បីពិភាក្សា និងកំណត់ថាតើស្តង់ដារការអប់រំស្នូលណាដែលត្រូវអនុវត្ត និងពិភាក្សាអំពីវត្ថុបំណង មេរៀនដែលសមស្រប។ គ្រូឧទ្ទេស ឬអ្នកសម្របសម្រួលត្រួតពិនិត្យក្រុម និងផ្តល់ការណែនាំបន្ថែមនៅពេល ចាំបាច់។

PM1 - វគ្គដំបូងនៅពេលរសៀល គ្រូបង្រៀនមុខវិជ្ជាគណិតវិទ្យាធ្វើការបង្រៀនតាមសកម្មភាពបង្រៀន Microteaching បន្ទាប់មកមានការឆ្លុះបញ្ចាំង និងផ្តល់មតិត្រឡប់។ ដោយសារសកម្មភាពនេះជាសកម្មភាព បង្រៀនដំបូងតាម Microteaching នោះការឆ្លុះបញ្ចាំង និងការពិភាក្សាផ្តល់មតិត្រឡប់ក្នុងន័យស្ថាបនាតាម ក្រុមតូចនីមួយៗនឹងត្រូវគ្រប់គ្រងដោយគ្រូឧទ្ទេស ឬអ្នកសម្របសម្រួល។ សំណួរឆ្លុះបញ្ចាំងសំខាន់ៗ ដែល ត្រូវពិចារណាគឺ តើអ្វីជាចំណុចល្អ? តើមានចំណុចអ្វីខ្លះមិនទាន់ធ្វើបានល្អ? តើអ្នកនឹងអ្វីខ្លះអោយកាន់តែល្អ ប្រសើរនៅពេលអ្នកធ្វើសកម្មភាពស្នូលនេះម្តងទៀត? តើអ្វីជាជំហានបន្ទាប់ក្នុងការរៀនរបស់សិស្ស? សកម្ម ភាពបន្ទាប់ពីសកម្មភាពនេះគឺជាការពិភាក្សាដេញដោល (Panel Discussion) ដែលសម្របសម្រួលពិភាក្សា គ្រូឧទ្ទេស ឬអ្នកសម្របសម្រួល ដោយមានអ្នកចូលរួមផ្សេងៗទៀតចូលរួមធ្វើជាអ្នកទស្សនា។ ក្រុមគ្រូឧទ្ទេស តាមមុខវិជ្ជាបង្កើតជាក្រុមពិភាក្សាដេញដោល ហើយពន្យល់ថាតើសកម្មភាពដែលពួកគាត់បានជ្រើសរើសត្រូវ នឹងស្តង់ដារការអប់រំស្នូលមួយចំនួនយ៉ាងដូចម្តេច។ សមាជិកក្រុមអ្នកទស្សនាមានសេរីភាពក្នុងការសួរសំណួរ ហើយសមាជិកក្រុមសួរដេញដោលក៏ឆ្លាស់វេនគ្នាដើម្បីឆ្លើយសំណួរ។ ក្នុងអំឡុងពេលនៃលំហាត់ដើម្បីពង្រឹង សមត្ថភាពនេះ កិច្ចតែងការបង្រៀនមុខវិជ្ជាគណិតវិទ្យាអាចត្រូវបានចែករំលែកដោយក្រុមមុខវិជ្ជាទាំងអស់ ។ ការចាប់ផ្តើមនៃ 'បណ្ណាល័យធនធាន' សម្រាប់សហគមន៍សិក្សាស្នូល (STEM Learning Community) រាល់ កិច្ចតែងការបង្រៀន បញ្ជីរាយឈ្មោះធនធាន និងសម្ភារៈបង្រៀន និងរៀនណាមួយដែលបានផលិតឡើង គួរ តែត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងកំណត់ត្រាវិជ្ជាជីវៈរបស់គ្រូបង្រៀន ដែលជាកត្តាសំខាន់នៃការអភិវឌ្ឍន៍វិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ ក៏ដូចជាត្រូវបានចែករំលែកតាមអេឡិចត្រូនិកនៅលើក្រុម Telegram របស់វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ សម្រាប់ សហគមន៍សិក្សាស្នូល និងគេហទំព័រផ្លូវការរបស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព័ត៌មានអប់រំ(EMIS)។

PM2 - នៅក្នុងវគ្គចុងក្រោយ វគ្គនៃការសិក្សា និងការបង្រៀនពេញលេញ (រូបភាពទី ៦) ត្រូវបាន បង្ហាញដោយគ្រូឧទ្ទេស ឬអ្នកសម្របសម្រួល ដែលបន្ទាប់មកគឺវគ្គ សំណួរ និងចម្លើយ។

- តើខ្ញុំនឹងបង្រៀនអ្វីខ្លះ? ជ្រើសរើសទ្រឹស្តីគោលពីកម្មវិធីសិក្សាស្នូលថ្មី។
- តើខ្ញុំនឹងបង្រៀនវាដោយរបៀបណា? ប្រើវិធីសាស្ត្របែបស្នូល៖ ការរៀនវិទ្យាសាស្ត្រវិមាត្របី។
- តើខ្ញុំនឹងធ្វើឱ្យវាគួរឱ្យមានការចាប់អារម្មណ៍ដោយរបៀបណា? ស្វែងរកការផ្សារភ្ជាប់ជាមួយបាតុភូត ធម្មជាតិ ឬជីវិតប្រចាំថ្ងៃ។
- តើធនធានអ្វីដែលខ្ញុំនឹងត្រូវប្រើ? ស្វែងរកសកម្មភាពសមរម្យពីគេហទំព័រ វីដេអូ ឬអត្ថបទ និងរៀបចំ ឧបករណ៍ដែលត្រូវការសម្រាប់ការងារជាក់ស្តែង។

រូបភាពទី៦៖ វដ្តនៃការបង្រៀន និងរៀន

- តើខ្ញុំនឹងទទួលបានទ្រឹស្តីគោលដោយរបៀបណា? រៀបចំ 'សំណួរសំខាន់ៗ' 'បទបង្ហាញរបស់គ្រូ' ហើយអនុវត្តការធ្វើគំរូសកម្មភាពសម្រាប់ការសិក្សាអង្កេត។

- តើខ្ញុំនឹងដឹងថាតើសិស្សរបស់ខ្ញុំបានរៀនអ្វីនោះដោយរបៀបណា? ត្រូវមានគោលបំណងសិក្សាច្បាស់លាស់ និងចែករំលែកលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យជោគជ័យច្បាស់លាស់ជាមួយសិស្សរបស់អ្នក៖ "ដើម្បីក្លាយជាអ្នកសិក្សាដ៏ល្អនៅថ្ងៃនេះ៖ អ្នកអាច (សេចក្តីថ្លែងការណ៍)"។ ប្រើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យជោគជ័យក្នុងដំណាក់កាលវាយតម្លៃក្នុងវដ្តនៃការបង្រៀន និងរៀន ដើម្បីរកមើលថាតើសិស្សបានរីកចម្រើនអ្វីខ្លះក្នុងអំឡុងពេលបង្រៀន និងរៀន។

- តើខ្ញុំធ្វើដូចម្តេច? ការឆ្លុះបញ្ចាំងខ្លួនឯងនៅក្នុងសៀវភៅកំណត់ត្រាឆ្លុះបញ្ចាំងផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អ្នក។

- តើការបង្រៀនបានប្រព្រឹត្តទៅជាយ៉ាងណា? ការវាយតម្លៃ៖ តើអ្វីទៅដែលធ្វើបានល្អ? តើអ្វីដែលមិនបានអនុវត្តតាមផែនការដែលគ្រោង? តើខ្ញុំនឹងផ្លាស់ប្តូរអ្វីនៅពេលក្រោយ?

ត្រឡប់ទៅកាន់ក្រុមគ្រូឧទ្ទេសតាមមុខវិជ្ជាវិញ ការយកចិត្តទុកដាក់ត្រូវផ្តោតទៅលើដំណាក់កាលវាយតម្លៃវដ្តនៃការបង្រៀន និងរៀន ជាពិសេសការប្រើប្រាស់លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យជោគជ័យ និងរបៀបដែលផ្សារភ្ជាប់លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យទាំងនោះទៅនឹងគោលបំណងរៀន។ ក្រុមមុខវិជ្ជានឹងពិភាក្សា និងបង្កើតសំណុំនៃលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យជោគជ័យសម្រាប់សកម្មភាពនៃការដោះស្រាយបញ្ហា និងសកម្មភាពអន្តរកម្មពីវគ្គព្រឹក។ គ្រូឧទ្ទេស ឬអ្នកសម្របសម្រួលនឹងចងក្រងសំណុំនៃលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យជោគជ័យដែលបានព្រមព្រៀងគ្នានៅលើក្រដាសធំ ក្តារខៀន ឬ Jamboard ដោយប្រើបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន។

បញ្ចប់ថ្ងៃដោយលំហាត់វាយតម្លៃ និងមតិកែលម្អ និងពិនិត្យមើលចំណតសំណួរ (Parking Lot 2)។

២.៤. កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់ថ្ងៃទី៣

AM1 - ថ្ងៃទី៣ ចាប់ផ្តើមជាមួយនឹងការសង្ខេបមេរៀនសំខាន់ៗពីថ្ងៃទី២៖ ដំណើរការដោះស្រាយបញ្ហា និងការវាយតម្លៃ ដោយប្រើប្រាស់នៃការក្លែងធ្វើអន្តរកម្ម (Interactive simulations) វដ្តនៃការបង្រៀន និងរៀន និងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យជោគជ័យ។ រាល់សំណួរដែលបានកត់ត្រាលើផ្ទាំងចំណាត់សំណួរទី២ ត្រូវបានដោះស្រាយ។

គ្រូឧទ្ទេស ឬអ្នកសម្របសម្រួលណែនាំវិធីសាស្ត្របង្រៀននិងរៀនបែបសួរដេញដោល ឬជជែកវែកញែក(Argumentation) ដែលនឹងត្រូវបានអនុវត្តចំពោះការសិក្សាអង្កេតលើប្រធានបទចំនួន៤ ផ្សេងគ្នា ដែលគាំទ្រដោយគណិតវិទ្យា។ សម្រាប់សកម្មភាពស្វែង អំណះអំណាង គ្រូឧទ្ទេស ឬអ្នកសម្របសម្រួលរៀបចំ 'ក្រុមជជែកវែកញែក' ដែលរួមមានអ្នកឯកទេសមកពីផ្នែកមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រដូចគ្នា ដែលធ្វើការរួមគ្នាជាមួយគ្រូបង្រៀនមុខវិជ្ជាគណិតវិទ្យា ដើម្បីវាយតម្លៃការបកស្រាយជាក់លាក់។ ធ្វើដូចនេះអាចប្រើប្រាស់នូវបច្ចេកទេសគណិតវិទ្យាសម្រាប់ការសិក្សាអង្កេតនីមួយៗ និងអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកចូលរួមប្រើប្រាស់នូវជំនាញមុខវិជ្ជារបស់ពួកគាត់។

ក្រុមគ្រូឧទ្ទេសតាមមុខវិជ្ជាត្រូវប្រមូលភស្តុតាង និងទិន្នន័យពីការសិក្សាអង្កេតជាក់ស្តែង បន្ទាប់មកប្រើវាដើម្បីពិចារណាអំពីសុពលភាពនៃការពន្យល់ដែលមាននៅលើសន្លឹកកិច្ចការសិស្ស។ អ្នកចូលរួមប្រើប្រាស់ភស្តុតាង និងទិន្នន័យដែលប្រមូលបាន ដោយមានហេតុផល ដើម្បីបង្កើតអំណះអំណាងដែលគាំទ្រការបកស្រាយ ឬអត់។ សកម្មភាពស្វែង និងក្រុមមុខវិជ្ជាធ្វើការសិក្សាអង្កេតជាក់លាក់អំពីភាពសមស្របនៃសរីរៈវិទ្យា៖ អត្រាចង្វាក់បេះដូង និងអត្រាដំណកដង្ហើម [ជីវវិទ្យា និង គណិតវិទ្យា] ការសិក្សាអង្កេតលក្ខណៈសម្បត្តិរបស់ឧបករណ៍ពន្លត់អគ្គិក័យ៖ ការឆេះ និងសេរីប្រតិកម្មនៃកាបូន និងលោហធាតុ [គីមីវិទ្យា & គណិតវិទ្យា] ការសិក្សាអង្កេតទឹកភ្លៀងអាស៊ីត៖ បណ្តុំ និងកម្រិត pH ទឹក [ផែនដីនិងបរិស្ថានវិទ្យា & គណិតវិទ្យា] ទីបំផុត ការសិក្សាអង្កេតលើទឹកកករលាយ៖ ការផ្ទេរថាមពលកម្ដៅ និងកំដៅមិនទាន់ឃើញច្បាស់នៃការលាយបញ្ចូលគ្នា [គណិតវិទ្យា និងរូបវិទ្យា]។

វគ្គនេះផ្តល់នូវមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់សកម្មភាពរៀបចំកិច្ចតែងការបង្រៀននៅក្នុង PM2 ក្នុងថ្ងៃទី ៣ ។

AM2 - គ្រូបង្រៀនមុខវិជ្ជាជីវវិទ្យាផ្តល់នូវសកម្មភាពMicroteaching របស់ពួកគាត់ បន្ទាប់មកធ្វើការឆ្លុះបញ្ចាំង និងផ្តល់យោបល់កែលម្អ។ ការឆ្លុះបញ្ចាំង និងការពិភាក្សាផ្តល់យោបល់ត្រឡប់ក្នុងន័យស្ថាបនានឹងត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយអ្នកជំរុញរបស់ក្រុមដែលនឹងដាក់សំណួរសំខាន់ៗ (KQs) ដើម្បីពិចារណា ។ KQs៖ តើអ្វីធ្វើបាទ? តើអ្វីទៅដែលមិនបានធ្វើតាមការគ្រោងទុក? តើអ្នកនឹងផ្លាស់ប្តូរអ្វី ប្រសិនបើអ្នកធ្វើសកម្មភាពស្វែង នេះឡើងវិញ? តើត្រូវធ្វើអ្វីបន្តសម្រាប់ការរៀនរបស់សិស្ស?។ កិច្ចការបន្ទាប់គឺ ការពិភាក្សាដេញដោលដែលដឹកនាំដោយគ្រូឧទ្ទេស ឬអ្នកសម្របសម្រួល ដោយមានអ្នកចូលរួមផ្សេងទៀតទាំងអស់ជាអ្នកទស្សនា។ ក្រុមគ្រូឧទ្ទេសតាមមុខវិជ្ជាត្រូវបង្កើតក្រុម ហើយពន្យល់ថាតើសកម្មភាពដែលពួកគាត់បានជ្រើសរើសត្រូវនឹងស្តង់ដារស្វែងមួយចំនួនយ៉ាងដូចម្តេច? សមាជិកក្រុមអ្នកទស្សនាអាចសួរសំណួរបានដោយ

សេរី ហើយអ្នកតំណាងក្នុងក្រុមពិភាក្សាដេញដោលឆ្លាស់វេនគ្នាដើម្បីឆ្លើយសំណួរ។ ក្នុងអំឡុងពេលលំហាត់ ពង្រឹងសមត្ថភាពនេះ កិច្ចតែងការបង្រៀនដែលបានបញ្ចប់អាចត្រូវបានចែកជូនដល់ក្រុមគ្រូឧទ្ទេសតាមមុខ វិជ្ជាទាំងអស់ ដែលជាការចាប់ផ្តើមនៃ 'បណ្ណាល័យធនធាន' សម្រាប់សហគមន៍សិក្សាការអប់រំស្នែម។ កិច្ច តែងការបង្រៀន រួមជាមួយនឹងបញ្ជីរាយនាមធនធាន និងសម្ភារៈឧបទេសបង្រៀនផ្សេងៗដែលត្រូវបានបង្កើត ឡើង គួរតែត្រូវបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងផលបំពេញ (portfolios) វិជ្ជាជីវៈរបស់គ្រូបង្រៀនដែលជាកស្មតាងនៃ ការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ ក៏ដូចជាត្រូវចែករំលែកតាមអេឡិចត្រូនិកនៅលើក្រុម Telegram របស់វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ សម្រាប់សហគមន៍សិក្សាវិជ្ជាជីវៈ។

PM1 - គ្រូបង្រៀនមុខវិជ្ជារូបវិទ្យា ធ្វើសកម្មភាពMicroteaching របស់ពួកគាត់ បន្ទាប់មកធ្វើការឆ្លុះ បញ្ចាំង និងផ្តល់យោបល់ត្រឡប់កែលម្អ។ ការឆ្លុះបញ្ចាំង និងការពិភាក្សាផ្តល់យោបល់ត្រឡប់ក្នុងន័យស្ថាប នានឹងត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយអ្នកជំរុញរបស់ក្រុមដែលនឹងដាក់សំណួរសំខាន់ៗ (KQs) ដើម្បីពិចារណា។ KQs: តើអ្វីធ្វើបាន? តើអ្វីទៅដែលមិនបានធ្វើតាមការគ្រោងទុក? តើអ្នកនឹងផ្លាស់ប្តូរអ្វី ប្រសិនបើអ្នកធ្វើ សកម្មភាពស្នែម នេះឡើងវិញ? តើត្រូវធ្វើអ្វីបន្តសម្រាប់ការរៀនរបស់សិស្ស?។ កិច្ចការបន្ទាប់គឺ ការពិភាក្សា ដេញដោលដែលដឹកនាំដោយគ្រូឧទ្ទេស ឬអ្នកសម្របសម្រួល ដោយមានអ្នកចូលរួមផ្សេងទៀតទាំងអស់ជា អ្នកទស្សនា។ ក្រុមគ្រូឧទ្ទេសតាមមុខវិជ្ជាត្រូវបង្កើតក្រុម ហើយពន្យល់ថាតើសកម្មភាពដែលពួកគាត់បាន ជ្រើសរើសត្រូវនឹងស្តង់ដារស្នែមមួយចំនួនយ៉ាងដូចម្តេច? សមាជិកក្រុមអ្នកទស្សនាអាចសួរសំណួរបានដោយ សេរី ហើយអ្នកតំណាងក្នុងក្រុមពិភាក្សាដេញដោលឆ្លាស់វេនគ្នាដើម្បីឆ្លើយសំណួរ។ ក្នុងអំឡុងពេលលំហាត់ ពង្រឹងសមត្ថភាពនេះ កិច្ចតែងការបង្រៀនដែលបានបញ្ចប់អាចត្រូវបានចែកជូនដល់ក្រុមគ្រូឧទ្ទេសតាមមុខ វិជ្ជាទាំងអស់ ដែលជាការចាប់ផ្តើមនៃ 'បណ្ណាល័យធនធាន' សម្រាប់សហគមន៍សិក្សាការអប់រំស្នែម។ កិច្ច តែងការបង្រៀន រួមជាមួយនឹងបញ្ជីរាយនាមធនធាន និងសម្ភារៈឧបទេសបង្រៀនផ្សេងៗដែលត្រូវបានបង្កើត ឡើង គួរតែត្រូវបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងផលបំពេញ (portfolios) វិជ្ជាជីវៈរបស់គ្រូបង្រៀនដែលជាកស្មតាងនៃការ អភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ ក៏ដូចជាត្រូវចែករំលែកតាមអេឡិចត្រូនិកនៅលើក្រុម Telegram របស់ វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ សម្រាប់សហគមន៍សិក្សាវិជ្ជាជីវៈ។

PM2 - 'ក្រុមជំរុញវិញ' នៃគ្រូបង្រៀនមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រដែលធ្វើការជាមួយគ្រូបង្រៀនគណិត វិទ្យា ប្រជុំឡើងវិញសម្រាប់វគ្គចុងក្រោយនៃថ្ងៃទី៣ ដើម្បីរៀបចំកិច្ចតែងការបង្រៀនមួយ ឬកិច្ចតែងការ បង្រៀនជាសេរី សម្រាប់សកម្មភាពស្នែមដែលធ្វើឡើងនៅក្នុងវគ្គ AM1 ដោយត្រូវធ្វើការពិចារណាឱ្យបានដិត ដល់ក្នុងការបំពេញតាមស្តង់ដារស្នែម។ គួរលំលឹក ផងដែរ 'ក្រុមជំរុញវិញ' គឺ [ជីវវិទ្យា & គណិតវិទ្យា] [គីមីវិទ្យា & គណិតវិទ្យា] [ផែនដីនិងបរិស្ថានវិទ្យា & គណិតវិទ្យា] និង [គណិតវិទ្យា និងរូបវិទ្យា]។ សកម្មភាព ទាំងអស់ត្រូវប្រមូលផ្តុំនៅលើផ្ទាំង Jamboard ជាមួយនឹងតំណភ្ជាប់ដែលអាចចែករំលែកនៅក្នុងក្រុម Telegram សហគមន៍សិក្សាវិជ្ជាជីវៈ។ អ្នកចូលរួមអាចថតរូប និងចែករំលែកការឆ្លើយតប ដោយប្រមូលកស្ម តាងបន្ថែមទៀតសម្រាប់ផលបំពេញវិជ្ជាជីវៈរបស់គ្រូបង្រៀនពួកគាត់។

សកម្មភាពនៅក្នុងថ្ងៃនេះបញ្ចប់ដោយលំហាត់វាយតម្លៃនិងមតិកែលម្អ និងចំណតសំណួរ (Parking Lot 3)។

២.៥. កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់ថ្ងៃទី៤

AM1 – ថ្ងៃទី៤ ចាប់ផ្តើមជាមួយនឹងការសង្ខេបមេរៀនសំខាន់ៗពីថ្ងៃទី៣៖ ទម្រង់នៃការជជែកវែកញែកបែបវិទ្យាសាស្ត្រ និងស្តង់ដារការអប់រំស្នូលដែលទទួលបានពីការជជែកវែកញែក។ រាល់សំណួរដែលបានកត់ត្រាលើផ្ទាំងចំណាត់សំណួរ (Parking Lot 3) ត្រូវបានដោះស្រាយ។

គ្រូឧទ្ទេស ឬអ្នកសម្របសម្រួលណែនាំអំពីវិទ្យាសាស្ត្រនៅកន្លែងធ្វើការ ដោយប្រើឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែងនៃមុខរបរដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបច្ចេកវិទ្យាអាហារ៖ អ្នកវិទ្យាសាស្ត្រចំណីអាហារ អ្នកបច្ចេកទេសចំណីអាហារ អ្នកអាហាររូបត្ថម្ភ និងអ្នកចំណីអាហារ។ សកម្មភាពនេះនាំទៅដល់ការសិក្សាអង្កេតលើបាតុភូតពិតនៃការផលិតទឹកដោះគោជូរ ដែលជាសកម្មភាពស្នូលសំខាន់បន្ទាប់ ត្រូវបានបង្ហាញជាឧទាហរណ៍នៃការរៀនតាមគម្រោង (Project-based learning)។ គ្រូឧទ្ទេស ឬអ្នកសម្របសម្រួលនឹងយកគំរូតាមការបង្រៀនស្នូលដោយចាប់ផ្តើមពីដំណាក់កាលដំបូងនៃការធ្វើបទបង្ហាញរបស់គ្រូ និងសកម្មភាពមេរៀនដែលមាននៅក្នុងកិច្ចតែងការបង្រៀនការធ្វើទឹកដោះគោជូរ [សូមមើលផ្នែកទី ៣.៤] ។ ដោយធ្វើការជាក្រុមគ្រូឧទ្ទេសចម្រុះមុខវិជ្ជាអ្នកចូលរួមនឹងធ្វើតាមការណែនាំអំពីការសម្លាប់មេរោគ និងធ្វើឱ្យសំណាកទឹកដោះគោរបស់ពួកគាត់ត្រជាក់។ គ្រូឧទ្ទេស ឬអ្នកសម្របសម្រួលអាចគ្របដណ្តប់ ឬរំលឹកអ្នកចូលរួមអំពី 'ខ្លឹមសារគីមីវិទ្យានៅក្នុងការរៀបចំល្បែងទឹកដោះគោជូរ' បន្ទាប់ពីរក្សាសំណាកយ៉ាងហោចណាស់ ២៤ ម៉ោង។ ដូច្នេះហើយ សកម្មភាពស្នូលនេះក្លាយជាគម្រោងមួយដែលមានការងារពាក់ព័ន្ធជាច្រើនផ្សេងៗគ្នាតាមពេលវេលា ជាជាងគ្រាន់តែជាការបង្រៀនមេរៀនមួយ។

AM2 – ដើម្បីសង្ខេបសកម្មភាពស្នូលកាលពីថ្ងៃទី៣ 'ក្រុមជជែកវែកញែក' នីមួយៗ ប្តូរវេនគ្នាដើម្បីបង្ហាញ Jamboard របស់ពួកគាត់អំពីគោលបំណងសិក្សា និងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យជោគជ័យសម្រាប់សកម្មភាពផ្នែកលើ 'អំណះអំណាង' របស់ពួកគាត់។ ការអះអាងសមស្របដែលត្រូវធ្វើតេស្តក្នុងសកម្មភាពនីមួយៗក៏អាចត្រូវបានពិភាក្សាផងដែរ។ ក្រុមជជែកវែកញែកអាចបន្តពិភាក្សាអំពីសំណួរសំខាន់ៗដែលត្រូវបន្ថែម នៅពេលរៀបចំធ្វើកិច្ចតែងការបង្រៀន។

PM1 - គ្រូបង្រៀនមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រផែនដី និងបរិស្ថាន ផ្តល់សកម្មភាពបង្រៀនតាមMicroteaching របស់ពួកគាត់ បន្ទាប់មកធ្វើការឆ្លុះបញ្ចាំង និងផ្តល់យោបល់ត្រឡប់កែលម្អ។ ការឆ្លុះបញ្ចាំង និងការពិភាក្សាផ្តល់យោបល់ត្រឡប់ក្នុងន័យស្ថាបនានឹងត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយអ្នកជំរុញរបស់ក្រុម ដែលនឹងដាក់សំណួរសំខាន់ៗ (KQs) ដើម្បីពិចារណា ។ KQs៖ តើអ្វីធ្វើបាប? តើអ្វីទៅដែលមិនបានធ្វើតាមការគ្រោងទុក? តើអ្នកនឹងផ្លាស់ប្តូរអ្វី ប្រសិនបើអ្នកធ្វើសកម្មភាពស្នូល នេះឡើងវិញ? តើត្រូវធ្វើអ្វីបន្តសម្រាប់ការរៀនរបស់សិស្ស?។ កិច្ចការបន្ទាប់គឺ ការពិភាក្សាដេញដោលដែលដឹកនាំដោយគ្រូឧទ្ទេស ឬអ្នកសម្របសម្រួលដោយមានអ្នកចូលរួមផ្សេងទៀតទាំងអស់ជាអ្នកទស្សនា។ ក្រុមគ្រូឧទ្ទេសតាមមុខវិជ្ជាត្រូវបង្កើតក្រុម ហើយពន្យល់ថាតើសកម្មភាពដែលពួកគាត់បានជ្រើសរើសត្រូវនឹងស្តង់ដារស្នូលមួយចំនួនយ៉ាងដូចម្តេច? សមាជិកក្រុមអ្នកទស្សនាអាចសួរសំណួរបានដោយសេរី ហើយអ្នកតំណាងក្នុងក្រុមពិភាក្សាដេញដោលផ្តល់វេនគ្នា

ដើម្បីឆ្លើយសំណួរ។ ក្នុងអំឡុងពេលលំហាត់ពង្រឹងសមត្ថភាពនេះ កិច្ចតែងការបង្រៀនដែលបានបញ្ចប់អាចត្រូវបានចែកជូនដល់ក្រុមគ្រូឧទ្ទេសតាមមុខវិជ្ជាទាំងអស់ ដែលជាការចាប់ផ្តើមនៃ 'បណ្ណាល័យធនធាន' សម្រាប់សហគមន៍សិក្សាការអប់រំស្នែម។ កិច្ចតែងការបង្រៀន រួមជាមួយនឹងបញ្ជីរាយនាមធនធាន និងសម្ភារៈឧបទេសបង្រៀនផ្សេងៗដែលត្រូវបានបង្កើតឡើង គួរតែត្រូវបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងផលប៉ុត្រ (portfolios) វិជ្ជាជីវៈរបស់គ្រូបង្រៀនដែលជាកសុតាងនៃការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ ក៏ដូចជាត្រូវចែករំលែកតាមអេឡិចត្រូនិកនៅលើក្រុម Telegram របស់វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ សម្រាប់សហគមន៍សិក្សាវិជ្ជាជីវៈ។

PM2 - គ្រូឧទ្ទេស ឬអ្នកសម្របសម្រួលនឹងបង្ហាញពីរបៀបផ្តល់ការណែនាំខ្លី ច្បាស់លាស់ និងសាមញ្ញ (ផ្អែកលើគោលការណ៍ណែនាំរបស់ Rosenshine) ដើម្បីឱ្យសិស្សចាប់ផ្តើម និងអនុវត្តតាមដំហានដំបូងនៃការអនុវត្តសិក្សាអង្កេតជាក់ស្តែង។ 'ក្រុមជជែកវែកវែក' នឹងប្រជុំឡើងវិញដើម្បីពិភាក្សា និងយល់ព្រមលើសំណុំនៃការណែនាំសម្រាប់សកម្មភាព 'ជជែកវែកវែក' របស់ពួកគាត់។ ការណែនាំគួរតែត្រូវបានបន្ថែមទៅក្នុងកិច្ចតែងការបង្រៀននៅលើ Jamboard ដែលជាដំណាក់កាលនៃការធ្វើបទបង្ហាញរបស់គ្រូបង្រៀនមុនចាប់ផ្តើមដំណាក់កាលអនុវត្តសកម្មភាព។ អ្នកចូលរួមបញ្ចប់ការរៀបចំកិច្ចតែងការបង្រៀនអំពីសកម្មភាព 'ការជជែកវែកវែក' របស់ពួកគាត់ ហើយបន្ទាប់មកចែករំលែកតំណ Jamboard ចែករំលែកតាមអេឡិចត្រូនិកនៅលើក្រុម Telegram របស់វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ សម្រាប់សហគមន៍សិក្សាវិជ្ជាជីវៈ។

សកម្មភាពនៅក្នុងថ្ងៃនេះបញ្ចប់ដោយលំហាត់វាយតម្លៃនិងមតិកែលម្អ និងចំណាត់សំណួរ (Parking Lot 4)។

២.៦. កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់ថ្ងៃទី៥

AM1 – ថ្ងៃទី៥ ចាប់ផ្តើមជាមួយនឹងការសង្ខេបមេរៀនសំខាន់ៗពីថ្ងៃទី៤ អំពីការរៀនតាមគម្រោង ផ្នែកទី១ ដំណើរការលឿង និងការឆ្លើយរាល់សំណួរដែលបានកត់ត្រាលើចំណាត់សំណួរ (PL4) ត្រូវបានដោះស្រាយ។

គ្រូឧទ្ទេស ឬអ្នកសម្របសម្រួលនឹងបន្តទៅផ្នែកទី២ នៃសកម្មភាពសិក្សាគន្លឹះការអប់រំស្នែមតាមការរៀនតាមគម្រោង ដែលបានចាប់ផ្តើមនៅក្នុងវគ្គ AM1 នៅថ្ងៃទី៤។ អ្នកចូលរួមត្រឡប់ទៅការសិក្សាអង្កេតលើការផលិតទឹកដោះគោជូរ ដើម្បីសង្កេតមើលបម្រែបម្រួលទឹកដោះគោ និងមូលហេតុដែលនាំឱ្យមានបម្រែបម្រួល។ គ្រូឧទ្ទេស ឬអ្នកសម្របសម្រួលជំរុញអ្នកចូលរួមឱ្យពិចារណាលើការបង្កើនតម្លៃអាហារូបត្ថម្ភនៃទឹកដោះគោជូរជាមួយនឹងសារធាតុអាហារូបត្ថម្ភដែលធ្វើឱ្យមានសុខភាពល្អដូចជាវីតាមីន C ជាដើម។ ផ្តើមចេញពីសកម្មភាពនេះនាំឱ្យមានការសិក្សាអង្កេតលើកម្រិតវីតាមីន C នៅក្នុងក្រូចឆ្មារ ដែលជាសកម្មភាពស្នែមសំខាន់មួយទៀត។ អ្នកចូលរួមធ្វើការជាក្រុម មិនថាជាគ្រូឧទ្ទេសបង្រៀនមុខវិជ្ជាដូចគ្នា ឬខុសគ្នាដូចកាលពីថ្ងៃមុនទេ។ គ្រូឧទ្ទេស ឬអ្នកសម្របសម្រួលនឹងយកគំរូតាមការបង្រៀនតាមបែបស្នែម ដោយធ្វើតាមផែនការ

ភាគច្រើនសម្រាប់ការបង្រៀនមេរៀនវិធាន C [សូមមើលផ្នែកទី ៣.៤] ។ ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែងនៃការអប់រំ
ស្នែមតាមបែបការរៀនតាមគម្រោង ក្លាយជាប្រធានបទនៃការពិភាក្សានៅក្នុងវគ្គPM1 នៅពេលក្រោយនៅថ្ងៃទី៥។

AM2 - គ្រូបង្រៀនមុខវិជ្ជាគីមីវិទ្យា ធ្វើសកម្មភាពបង្រៀនតាមMicroteaching របស់ពួកគាត់ បន្ទាប់
មកធ្វើការឆ្លុះបញ្ចាំង និងផ្តល់យោបល់ត្រឡប់កែលម្អ។ ការឆ្លុះបញ្ចាំង និងការពិភាក្សាផ្តល់យោបល់ត្រឡប់
ក្នុងន័យស្ថាបនា ត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយអ្នកជំរុញរបស់ក្រុមដែលនឹងដាក់សំណួរសំខាន់ៗ (KQs) ដើម្បី
ពិចារណា ។ KQs: តើអ្វីធ្វើបាទ? តើអ្វីទៅដែលមិនបានធ្វើតាមការគ្រោងទុក? តើអ្នកនឹងផ្លាស់ប្តូរអ្វី
ប្រសិនបើអ្នកធ្វើសកម្មភាពស្នែម នេះឡើងវិញ? តើត្រូវធ្វើអ្វីបន្តសម្រាប់ការរៀនរបស់សិស្ស?។ កិច្ចការ
បន្ទាប់គឺ ការពិភាក្សាដេញដោលដែលដឹកនាំដោយគ្រូគ្រូឧទ្ទេស ឬអ្នកសម្របសម្រួល ដោយមានអ្នកចូល
រួមផ្សេងទៀតទាំងអស់ជាអ្នកទស្សនា។ ក្រុមគ្រូឧទ្ទេសតាមមុខវិជ្ជាត្រូវបង្កើតក្រុម ហើយពន្យល់ថាតើសកម្ម
ភាពដែលពួកគាត់បានជ្រើសរើសត្រូវនឹងស្តង់ដារស្នែមមួយចំនួនយ៉ាងដូចម្តេច? សមាជិកក្រុមអ្នកទស្សនា
អាចសួរសំណួរបានដោយសេរី ហើយអ្នកតំណាងក្នុងក្រុមពិភាក្សាដេញដោលឆ្លាស់វេនគ្នាដើម្បីឆ្លើយសំណួរ។
ក្នុងអំឡុងពេលលំហាត់ពង្រឹងសមត្ថភាពនេះ កិច្ចតែងការបង្រៀនដែលបានបញ្ចប់អាចត្រូវបានចែកជូនដល់
ក្រុមគ្រូឧទ្ទេសតាមមុខវិជ្ជាទាំងអស់ ដែលជាការចាប់ផ្តើមនៃ 'បណ្ណាល័យធនធាន' សម្រាប់សហគមន៍សិក្សា
ការអប់រំស្នែម។ កិច្ចតែងការបង្រៀន រួមជាមួយនឹងបញ្ជីរាយនាមធនធាន និងសម្ភារៈឧបទេសបង្រៀនផ្សេងៗ
ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើង គួរតែត្រូវបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងផលប័ត្រ (portfolios) វិជ្ជាជីវៈរបស់គ្រូបង្រៀន
ដែលជាភស្តុតាងនៃការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ ក៏ដូចជាត្រូវចែករំលែកតាមអេឡិចត្រូនិកនៅលើ
ក្រុម Telegram របស់វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ សម្រាប់សហគមន៍សិក្សាវិជ្ជាជីវៈ។

PM1 - ការពិភាក្សាជាក្រុមតូចចុងក្រោយដោយមានអ្នកចូលរួមពីមុខវិជ្ជាផ្សេងៗគ្នា នឹងពិចារណាលើ
សំណួរ 'តើអ្វីដែលធ្វើបានល្អនៅក្នុងគម្រោងស្នែម?' ដោយប្រើការផលិតទឹកដោះគោជូរដែលមានវិធាន C
ជាឧទាហរណ៍។ តាមរយៈការទាញយកមតិកែលម្អពីក្រុមនីមួយៗ គ្រូឧទ្ទេស ឬអ្នកសម្របសម្រួលនឹងប្រៀប
ធៀបនូវមតិយោបល់ផ្សេងៗ។ សេចក្តីសន្និដ្ឋានគួរតែឆ្លុះបញ្ចាំងពីចំណុចដូចជា៖ គម្រោងស្នែម គឺជាលំដាប់
លំដោយនៃកិច្ចការទាំងឡាយដែលទាក់ទងគ្នាក្នុងរយៈពេលមួយជាក់លាក់ ព្រមទាំងមានការរួមបញ្ចូលនូវ
ស្តង់ដារអប់រំស្នែមមួយចំនួនផងដែរ។

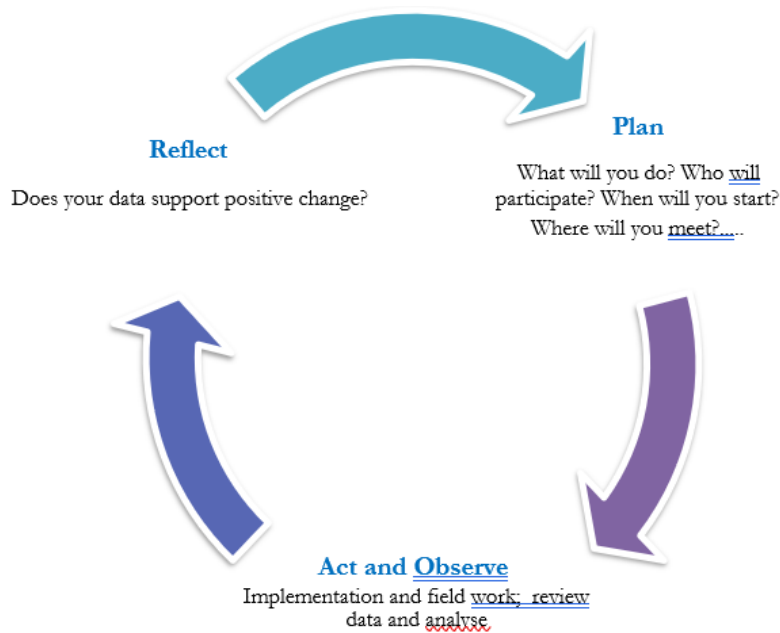
វគ្គនៃការបង្រៀននេះបញ្ចប់ដោយការវាយតម្លៃចុងក្រោយ និងការផ្តល់យោបល់កែលម្អ។

PM2 - ការបណ្តុះបណ្តាលចុងក្រោយនៃដំណាក់កាលទី១ គឺផ្តោតលើយន្តការបរិភោគនៃការអភិវឌ្ឍន៍វិជ្ជា
ជីវៈជាប្រចាំតាមរយៈការសិក្សាដោយមានការតម្រង់ទិសដោយខ្លួនឯង។ វគ្គនេះស្វែងរកដើម្បីទទួលបានការ
ប្តេជ្ញាចិត្តប្រកបដោយវិជ្ជាជីវៈជាបន្តបន្ទាប់ពីអ្នកចូលរួមដើម្បីផ្តោតលើសកម្មភាពសម្រាប់ការផ្លាស់ប្តូរជាវិជ្ជមាន
ក្នុងការបង្រៀនមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រ ឬគណិតវិទ្យា ដែលបានមកពីការបណ្តុះបណ្តាលការអប់រំស្នែមនេះ។
សកម្មភាពទាំងនេះអាចសម្រេចបាននៅក្នុងផ្នែកនៃការស្រាវជ្រាវប្រតិបត្តិ [សូមមើលឧបសម្ព័ន្ធ ច] ដែលអ្នក
ចូលរួមម្នាក់ៗនឹងប្តេជ្ញាអនុវត្តការសិក្សាដោយខ្លួនឯងដែលមានរយៈពេល ១៥ម៉ោង។ ដោយសហការជាមួយ

'មិត្តភក្តិសិក្សា' អ្នកចូលរួមកំណត់ចំណុចអាទិភាពផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគាត់ ចេញពីការបណ្តុះបណ្តាលស្វែងរកដោយធ្វើការពិភាក្សាជាដៃគូ។ អ្នកចូលរួមម្នាក់ៗត្រូវឆ្លើយនឹងសំណួរខាងក្រោម៖

- ✓ តើវិធីសាស្ត្រថ្មីអ្វីដែលខ្ញុំនឹងសាកល្បងក្នុងការអនុវត្តផ្ទាល់របស់ខ្ញុំ?
- ✓ តើខ្ញុំត្រូវធ្វើដូចម្តេច?
- ✓ តើខ្ញុំត្រូវធ្វើនៅពេលណា?
- ✓ តើខ្ញុំនឹងរាយការណ៍លទ្ធផលដោយរបៀបណា? ពេលណា?
- ✓ តើជំហានបន្ទាប់របស់ខ្ញុំជាអ្វី?

សំណួរទាំងនេះគឺស្របជាមួយនឹងដំណាក់កាលផែនការវដ្តនៃការស្រាវជ្រាវប្រតិបត្តិដូចក្នុងរូបភាពទី៧។

រូបភាពទី៧៖ វដ្តនៃការស្រាវជ្រាវប្រតិបត្តិសកម្មភាព

អ្នកចូលរួមតម្រូវឱ្យធ្វើការប្តេជ្ញាចិត្តបង្ហាញបច្ចុប្បន្នភាពនៃវឌ្ឍនភាព ទទួលបានក្នុងការអនុវត្តផែនការរបស់គាត់ តាមរយៈការចែករំលែកព័ត៌មានជាមួយ 'មិត្តភក្តិសិក្សា' ឬតាមរយៈក្រុម Telegram សម្រាប់សហគមន៍សិក្សាវិជ្ជាជីវៈ ផ្នែកការអប់រំស្វែងរកនៅវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ។ គ្រូឧទ្ទេស ឬអ្នកសម្របសម្រួលតម្រូវឱ្យអ្នកចូលរួមយល់ព្រមលើកាលបរិច្ឆេទដើម្បីរាយការណ៍អំពីលទ្ធផល នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំតាមដាន សិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលស្វែងរកបន្ទាប់ ឬព្រឹត្តិការណ៍មួយចំនួនផ្សេងទៀតនាពេលខាងមុខ។

វគ្គបង្រៀនផ្នែកនេះបញ្ចប់ដោយអ្នកចូលរួមយល់ព្រមលើកាលបរិច្ឆេទសម្រាប់កិច្ចប្រជុំបន្ទាប់របស់ពួកគាត់ដើម្បីរាយការណ៍ពីលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវប្រតិបត្តិរបស់ពួកគាត់។

២.៧. តើសកម្មភាពស្នូមសំខាន់ៗក្នុងដំណាក់កាលទី១ មានទំនាក់ទំនងទៅនឹង កម្មវិធីសិក្សាកម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិយ៉ាងដូចម្តេច ?

សកម្មភាពស្នូមសំខាន់ៗដំណាក់កាលទី១ទាំងអស់មានទំនាក់ទំនងទៅនឹងទ្រឹស្តីគោលនៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សាកម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិថ្នាក់ទី១០ ដល់ទី១២។ ការសិក្សាអំពីវិធីវិទ្យាសាស្ត្រមាននៅក្នុងជីវវិទ្យាថ្នាក់ទី១០ និងនៅក្នុងការណែនាំអំពីមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រផ្សេងទៀត។

ថ្ងៃទី ១៖ ការធ្វើរូបតំណាងសិក្សាអំពីប្រព័ន្ធព្រះអាទិត្យ (វិធីវិភាគតាមរូបតំណាង) ៖ មានទំនាក់ទំនងដោយផ្ទាល់ទៅនឹងមុខវិជ្ជាផែនដី និងបរិស្ថាននៅក្នុងមេរៀនថ្នាក់ទី១០ ៖ ការស្វែងយល់ពីប្រព័ន្ធព្រះអាទិត្យ មាត្រដ្ឋានតារាសាស្ត្រ តារាសាស្ត្រទំនើប និងតេឡេទស្សន៍ រួមទាំងការបម្លែងខ្នាត លេខវិទ្យាសាស្ត្រ និងរង្វង់ក្នុងមុខវិជ្ជាគណិតវិទ្យាផងដែរ។

ថ្ងៃទី ២៖ ការបណ្តុះបណ្តាលគ្រាប់ឃ្នី (វិធីរៀនតាមបញ្ហា) ៖ បាតុភូតនេះមានទំនាក់ទំនងដោយផ្ទាល់ទៅនឹងមុខវិជ្ជារូបវិទ្យាពាក់ព័ន្ធនឹងមេរៀនកំលាំងដំណេក និងដង់ស៊ីតេ។ ការរៀនប្រធានបទនេះទាក់ទងផងដែរនឹងការវាស់ និងគណនាពីចំណុះក្នុងគណិតវិទ្យា។

ថ្ងៃទី ៣៖ ភាពសមស្របនៃសរីរៈវិទ្យា (ការជជែកវែកញែក) ៖ មានទំនាក់ទំនងទៅនឹងជីវវិទ្យាថ្នាក់ទី១១ ក្នុងមេរៀនប្រដាប់របត់ឈាម និងប្រដាប់ដង្ហើម ចំណែកការធ្វើបទបង្ហាញពីទិន្នន័យ និងការវិភាគផ្សារភ្ជាប់ទៅតំបន់មានវិទ្យា និងគណិតវិទ្យា។ លក្ខណៈសម្បត្តិរបស់ឧបករណ៍ពន្លត់អគ្គីភ័យ(ការជជែកវែកញែក) មានទំនាក់ទំនងទៅនឹងគីមីវិទ្យាថ្នាក់ទី១០ ក្នុងមេរៀន សេរីប្រតិកម្ម និងថ្នាក់ទី១១ ក្នុងមេរៀនអុកស៊ីតកម្ម។ ឥទ្ធិពលនៃភ្លៀងអាស៊ីត (ការជជែកវែកញែក) មានទំនាក់ទំនងទៅនឹងការបំពុលបរិយាកាសនៅក្នុងមុខវិជ្ជាផែនដី និងបរិស្ថានថ្នាក់ទី១២។ ការពិសោធន៍អំពីចំហេះទៀន (ការជជែកវែកញែក) មានទំនាក់ទំនងទៅនឹងរូបវិទ្យាថ្នាក់ទី១១ ក្នុងមេរៀនការផ្ទេរថាមពលនៅក្នុងឧស្ម័ន និងការផ្លាស់ប្តូរសម្ពាធឱ្យល់ ចំហេះ និងបម្រែបម្រួលគីមីក្នុងមុខវិជ្ជាគីមីវិទ្យាផងដែរ។

ថ្ងៃទី ៤៖ ការផលិតទឹកដោះគោជូរ (ការរៀនតាមគម្រោង) ៖ មានទំនាក់ទំនងទៅនឹងជីវវិទ្យាថ្នាក់ទី១០ ក្នុងមេរៀនមីក្រូសារពាង្គកាយ និងឧស្សាហកម្មមីក្រូជីវវិទ្យា និងនៅថ្នាក់ទី១១ ក្នុងមេរៀនអាហារ ការរំលាយអាហារ របបអាហារនិងសុខភាព និងកម្រិត pH នៅក្នុងមុខវិជ្ជាគីមីវិទ្យា។

ថ្ងៃទី ៥៖ ការធ្វើតេស្តសម្រាប់វីតាមីន C (ការរៀនតាមគម្រោង) ៖ មានទំនាក់ទំនងទៅនឹងការវាស់កំហាប់សូលុយស្យុង អុកស៊ីតកម្មនិងអុកស៊ីតកម្មក្នុងមុខវិជ្ជាគីមីវិទ្យាថ្នាក់ទី១១ អាហារូបត្ថម្ភនិងជំងឺក្នុងមុខវិជ្ជាជីវវិទ្យាថ្នាក់ទី១២ និងអត្រានិងសមាមាត្រក្នុងមុខវិជ្ជាគណិតវិទ្យា។

៣. សម្ភារៈបង្រៀន និងរៀនសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្នែងដំណាក់កាលទី២ (សម្រាប់គ្រូបង្រៀនសិក្សាទុតិយភូមិ)

ឯកសារខាងក្រោមគឺជាឧទាហរណ៍នៃរបៀបសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងសកម្មភាពរៀន និងបង្រៀនបែបស្នែងដំណាក់កាលទី១ អាចត្រូវបានរួមបញ្ចូលទៅក្នុងផែនការមេរៀនពេញ ៩០នាទី។ គ្រូបង្រៀនអាចប្រើយុទ្ធសាស្ត្រដែលរួមមានដំណាក់កាលទាំង៧នៃការបង្រៀនមេរៀនមួយ ដើម្បីបង្កើតបាននូវកិច្ចតែងការបង្រៀនមេរៀនមួយដ៏មានភាពបត់បែន។ គ្រូបង្រៀនអាចរៀបចំប្រើដំណាក់កាលនីមួយៗទៅតាមលំដាប់សមស្របណាមួយក៏បាន។ គ្រូបង្រៀនទាំងអស់គ្នាតែសម្របផែនការរបស់ពួកគាត់ទៅតាមភាពជាក់ស្តែងនិងតម្រូវការ ក៏ប៉ុន្តែគ្រូបង្រៀនត្រូវចងចាំថា ការបង្រៀនទ្រឹស្តីជាធម្មតាត្រូវតែមានផ្សារភ្ជាប់ និងអមដោយការសិក្សាអង្កេតមួយ។ រាល់កិច្ចតែងការបង្រៀនទាំងអស់ត្រូវមានសំណួរគន្លឹះ (KQs) ដែលជំរុញឱ្យសិស្សចង់ដឹងចង់ឃើញ និងជំរុញការសិក្សាអង្កេតរបស់សិស្ស។

៣.១. តើការពិភាក្សាមូលដ្ឋាន (Model-Based Inquiry) អាចត្រូវបានអនុវត្តយ៉ាងដូចម្តេចនៅក្នុងការបង្រៀនមេរៀនវិទ្យាសាស្ត្រ?

ប្រធានបទ ៖ ការសិក្សាអំពីគម្រូខ្នាតនៃប្រព័ន្ធព្រះអាទិត្យ

១) ឧទាហរណ៍នៃផ្លែឈើតំណាងឱ្យភពទាំង៨៖

ឈ្មោះផ្លែឈើ (ទំហំអង្កត់ផ្ចិត ធៀបគិតជា d)	ចំនួន	តំណាងឱ្យភព
ទំពាំងបាយជូតូច (០,៤ d)	២ - ៣	ភពពុធ (Mercury)
ក្រូចឆ្មារ (ទំហំប្រហែលគ្នា) (១ d) (ខ្នាតគោល)	២	ភពសុក្រ (Venus) និងភពផែនដី (Earth)
គូលែន (០,៥ d)	១	ភពព្រះអង្ការ (Mars)
ឌីឡឺកធំ (១១ d)	១	ភពព្រហស្បតី (Jupiter)
ដូង (៩ d)	១	ភពសៅរ៍ (Saturn)
ក្រូច (៤ d)	១	ភពអ៊ុយរ៉ានុស (Uranus)
ផ្លែប៉ោម (3.8 d)	១	ភពនិបទ្វន (Neptune)

សូមប្រយ័ត្នទៅលើការរើស ទំហំនៃផ្លែឈើ ដែលតំណាងឱ្យទំហំផ្សេងគ្នានៃភពទាំង៨ នៅក្នុងប្រព័ន្ធព្រះអាទិត្យ។ ផ្លែឈើណាមួយក៏អាចប្រើបាន ដើម្បីជំនួសជម្រើសខាងលើ អាស្រ័យលើអ្វីដែលមាននៅលើទីផ្សារក្នុងស្រុក។

សម្ភារៈ៖

ម៉ែត្រដែលអាចហូតបានមួយ ឬ ម៉ែត្រខ្សែ ចំនួនមួយ ធៀតចំនួនមួយ។ ក្រដាស A4 បត់បានដើម្បីធ្វើស្លាកឈ្មោះភព ចំនួនមួយសម្រាប់តាងឈ្មោះភពនីមួយៗ ឧទាហរណ៍៖ ភពពុធ - ៧០ លានគីឡូម៉ែត្រ (សូមមើលស្លាយទី ២ 'ប្រព័ន្ធព្រះអាទិត្យរបស់យើង')។

យកល្អគួរតែជ្រើសរើសទីតាំងនៅខាងក្រៅថ្នាក់ធំទូលាយមួយ ដើម្បីធ្វើគំរូប្រព័ន្ធព្រះអាទិត្យទាំងមូល ព្រោះចម្ងាយពីព្រះអាទិត្យទៅភពឧស្ម័នយក្សពីរ (Saturn & Jupiter) និងភពយក្សទឹកកកពីរទៀត (Uranus & Neptune) មានចម្ងាយឆ្ងាយពីគ្នាយ៉ាងខ្លាំង។ គ្រូបង្រៀនគួរតែប្រើមាត្រដ្ឋាន ១ សង់ទីម៉ែត្រស្មើនឹង ១លានគីឡូម៉ែត្រដើម្បីតំណាងឱ្យគំលាតចម្ងាយរវាងភពនីមួយៗ។ គ្រូបង្រៀនអាចសម្គាល់ចម្ងាយរវាងភពដោយគូសលើកម្រាលឥដ្ឋនឹងដីស ឬប្រើថ្មដើម្បីសម្គាល់កន្លែងសំគាល់ទីតាំងចម្ងាយនៃភពនីមួយៗដើម្បីចំណាំក្រោយពេលវាស់វែង។ សិស្សគួរជួយក្នុងការដាក់ស្លាកសញ្ញាត្រឹមត្រូវនៅទីតាំងនីមួយៗនៃភពក្រោយការវាស់វែង ដើម្បីគ្រូបង្រៀនអាចជួយវាយតម្លៃទៅសុក្រិតភាពនៃការវាស់វែង និងព័ត៌មានដែលទទួលបានពីសិស្ស។

ដំណាក់កាលមេរៀនត្រូវបានបង្ហាញជាពណ៌ខៀវ។ ការណែនាំអំពីការគ្រប់គ្រងថ្នាក់រៀនត្រូវបានបង្ហាញជាពណ៌ក្រហម។ ព័ត៌មានលម្អិតនៃមេរៀន រួមទាំងសំណួរសំខាន់ៗ (KQ) ត្រូវបានបង្ហាញជាពណ៌ខ្មៅ។ មេរៀននេះនឹងត្រូវបង្រៀនដោយមានភ្ជាប់ការបញ្ចាំងស្លាយ 'ប្រព័ន្ធព្រះអាទិត្យរបស់យើង' ។ ការបញ្ចាំងស្លាយនេះមានតំណភ្ជាប់ទៅកាន់ឃ្លីបវីដេអូតេឡេទស្សន៍ James Webb ដែលទើបនឹងដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ ដើម្បីជំនួសតេឡេទស្សន៍ Hubble សម្រាប់ឱ្យមនុស្សអាចសង្កេតមើលប្រព័ន្ធព្រះអាទិត្យ និងសកលលោក។

គ្រូបង្រៀនអាច យកកូដេលមកប្រើដើម្បីពន្យល់ពីអ្វីទៅដែលជាគំរូប្រព័ន្ធព្រះអាទិត្យ សិស្សមិនចាំបាច់ប្រើកូដេលដើម្បីធ្វើការសិក្សាអង្កេតទេ។

ដំណាក់កាល	សកម្មភាពក្នុងថ្នាក់	ការគ្រប់គ្រងថ្នាក់
ស្វាគមន៍	សកម្មភាពទូទៅ	ថ្នាក់ទាំងមូល
សេចក្តីផ្តើម	សំណួរគន្លឹះ៖ តើអ្នកណាមានថ្ងៃកំណើតនៅក្នុងសប្តាហ៍នេះ? ឬសប្តាហ៍មុន?	ជាបុគ្គល
	សំណួរគន្លឹះ៖ តើយើងវាស់វែងអាយុរបស់មនុស្សម្នាក់ដោយរបៀបណា?	គិតនិងចែកវិលែកជាដៃគូ (TPS)
	សំណួរគន្លឹះ៖ តើអ្នកមានអាយុប៉ុន្មានគិតជាឆ្នាំ និងប៉ុន្មានគិតជាថ្ងៃ?	ជាបុគ្គល
	សំណួរគន្លឹះ៖ តើអាយុរបស់អ្នកប៉ុន្មានបើគិតជាឆ្នាំ?	TPS
	សំណួរគន្លឹះ៖ តើអ្នកនឹងមានអាយុដូចគ្នាដែរឬទេ ប្រសិនបើអ្នករស់នៅលើភពអង្ការ? គ្រូណែនាំពីសកម្មភាព៖ ចូរស្វែងយល់អំពីភពព្រះអង្ការ និងភពផ្សេងទៀតនៅក្នុងប្រព័ន្ធព្រះអាទិត្យរបស់យើង ដើម្បីធ្វើជាគំរូមួយ។	TPS ថ្នាក់ទាំងមូល
ការរំលឹកបញ្ញត្តិ៖	សំណួរគន្លឹះ៖ តើអ្វីជាគំរូ?	TPS
	សំណួរគន្លឹះ៖ តើអ្វីជាគំរូខ្នាត ដែលគោរពតាមមាត្រដ្ឋានមួយ?	TPS
	គ្រូបង្ហាញ កូដេលមួយ និងពន្យល់ពី គំរូខ្នាតដែលគោរពតាមមាត្រដ្ឋានមួយ។	

	<p>ដូចផែនដីដែរ ប្រព័ន្ធព្រះអាទិត្យមានទំហំធំណាស់ ហើយយើងក៏មិនអាច មើលឃើញវាទាំងមូលបើមិនមានការប្រើគំរូខ្នាតដែលគោរពតាមមាត្រដ្ឋានមួយ។ គំរូខ្នាតដែលគោរពតាមមាត្រដ្ឋានមួយអាចជួយ យើង ដើម្បីឱ្យយល់ពីប្រព័ន្ធព្រះអាទិត្យ។</p>	
--	--	--

វត្ថុបំណង៖

ដើម្បីក្លាយជាអ្នកសិក្សាដ៏ល្អនៅថ្ងៃនេះ

ថ្នាក់ទាំងមូល

ការរំលឹកបញ្ញត្តិ៖

អ្នកនឹងអាច៖ ដាក់ឈ្មោះភពទាំងអស់តាមលំដាប់លំដោយត្រឹមត្រូវចាប់ពីព្រះអាទិត្យ និងបង្កើតគំរូខ្នាតដែលគោរពតាមមាត្រដ្ឋានមួយនៃប្រព័ន្ធព្រះអាទិត្យរបស់យើង ផងដែរ។ អ្នកនឹងរកឃើញអាយុរបស់អ្នក ប្រសិនបើអ្នករស់នៅលើភពអង្ការ។

ចូរយើងរាប់ឈ្មោះ និងទំហំនៃភពជាមុនសិន។

ត្រូវជ្រើសរើសអ្នកស្ម័គ្រចិត្តចំនួន៨នាក់ដែលមានថ្ងៃកំណើតថ្មីៗនេះ។

ត្រលប់ទៅ មាត្រដ្ឋានដែលបានកំណត់មុននេះរបស់យើងវិញ។ បន្ទាប់មកយើងពិចារណាអំពីគំលាតរវាងភពនីមួយៗ ថាតើភពទាំងនោះនៅឆ្ងាយពីគ្នាប៉ុនណា។ ដំបូងយើងត្រូវស្វែងយល់ពីចម្ងាយនៃភពនីមួយៗពីព្រះអាទិត្យ។

TPS

សំណួរគន្លឹះ៖ តើភពនីមួយៗមានចម្ងាយគំលាតពីគ្នាដូចគ្នាដែរឬទេ?

សំណួរគន្លឹះ៖ តើចម្ងាយពីព្រះអាទិត្យទៅ ភពដែលនៅជិតបំផុតទៅនឹងព្រះអាទិត្យ(ភពពុធ)មានចម្ងាយប៉ុន្មានលានគីឡូម៉ែត្រ?

សំណួរគន្លឹះ៖ តើចម្ងាយពីព្រះអាទិត្យទៅ ភព_____

ក្នុងរាប់លានគីឡូម៉ែត្រ?

បន្ទាប់ គ្រូសុំឱ្យសិស្សស្ម័គ្រចិត្តម្នាក់ៗឆ្លើយនូវសំណួរខាងលើអំពីចម្ងាយពីព្រះអាទិត្យ ដោយបើកក្រដាសចម្លើយមើល។

(សិស្សស្ម័គ្រចិត្តទាំង៨នាក់ដាក់ផ្លែឈើ និងស្លាកចុះលើតុ នៅលើកៅអី/តុ រួចត្រលប់ទៅចូលរួមជាមួយថ្នាក់វិញ)

គ្រូបន្តការបញ្ចាំងស្វាយ៖ ស្វាយទី២

ត្រូវពន្យល់អំពីការប្រើប្រាស់ទម្រង់ស្តង់ដារដើម្បីសរសេរតម្លៃធំទៅ
ជាខ្ទង់លេខសំខាន់ៗចំនួន (significant figure) 2 (ឧទាហរណ៍
4,500 លានគីឡូម៉ែត្រ = 4.5×10^9 គីឡូម៉ែត្រ)

សកម្មភាពសិក្សា

សំណួរគន្លឹះ៖ តើអ្វីជាមាត្រដ្ឋានដ៏ល្អសម្រាប់ប្រើដើម្បីតំណាងឱ្យ
ចម្ងាយនៅក្នុងកំរូរបស់យើង ?

ថ្នាក់ទាំងមូល

គ្រូសុំឱ្យសិស្សរិះគិតអំពីយោបល់មួយចំនួន។

គ្រូអាចប្រើយោបល់ដែលផ្តល់ឱ្យដោយសិស្ស ឬ $1\text{cm} = 1.0 \times 10^6$
 $\text{km} = 1 \text{ million km}$

គ្រូរៀបចំចែកសិស្សជា 5ក្រុម ដោយមានសមាជិកសិស្ស 8 នាក់
ក្នុងមួយក្រុម ដោយផ្តល់ឱ្យក្រុមនីមួយៗនូវស្លាកមួយសន្លឹក និង
ម៉ែត្រ(ខ្សែ)មួយ។

ទៅកាន់បុគ្គល

ដោយប្រើមាត្រដ្ឋានដែលបានជ្រើសរើស គ្រូសុំឱ្យសិស្សទាំងអស់
គណនាចម្ងាយ របស់ភពទាំង 8 ពីព្រះអាទិត្យ។ KQs៖ តើចម្ងាយ
របស់ភពទាំង ៨ ពីព្រះអាទិត្យ ត្រូវនឹងចម្ងាយប៉ុន្មាន បើប្រើមាត្រ
ដ្ឋានដែលបានកំណត់ ? តើភពទាំងនោះគួរដាក់នៅចម្ងាយប៉ុន្មាន
ពីគ្នា នៅក្នុងកំរូដែលយើងបានបង្កើត ? ចម្លើយត្រូវបានកត់ត្រានៅ
លើក្តារខៀនដោយសិស្សស្ម័គ្រចិត្តផ្សេងៗគ្នា។

កិច្ចការជាក្រុម

សិស្សម្នាក់ៗក្នុងក្រុមអាចគណនារង្វាស់ចម្ងាយមួយ។

សំណួរនៃចម្ងាយនៃភពនីមួយៗពីព្រះអាទិត្យ និងមាត្រដ្ឋានសមស្របមួយសម្រាប់ប្រើក្នុងកំរូនេះគួរត្រូវ
បានលើកឡើងមកពិភាក្សា។

ដោយសារតែចម្ងាយដ៏ធំបំផុតនៅមាត្រដ្ឋាននេះ = 45m: ថ្នាក់
ទាំងមូលគួរតែផ្លាស់ទីទៅកន្លែងក្រៅថ្នាក់ដ៏ធំមួយ ដោយនាំយក
កំណត់ត្រា និងការគណនារបស់ពួកគេទៅជាមួយផង។

សិស្សក្នុងក្រុមនីមួយៗឆ្លាស់វេនគ្នាដើម្បីវាស់វែង និងដាក់ស្លាក
ចម្ងាយរបស់ភពមួយពីចំណុចចាប់ផ្តើមដ៏ងាយស្រួលសម្រាប់ ព្រះ
អាទិត្យ។

សិស្សសហការប្រមូលផ្តុំគំរូមាត្រដ្ឋានចុងក្រោយនៃប្រព័ន្ធព្រះ
 អាទិត្យ (ឈ្មោះភព និងចម្ងាយនៃគំលាតរវាងភព) ដោយយោង
 ទៅតាមការគណនាសម្រាប់មាត្រដ្ឋានដែលបានព្រមព្រៀងគ្នា។
 រង្វាយតម្លៃ៖ 'ភពទាំង ៨' ត្រូវតែស្ថិតក្នុងលំដាប់ត្រឹមត្រូវ ហើយ
 ស្ថិតនៅរយៈចម្ងាយដែលត្រឹមត្រូវមួយ។
 សំណួរគន្លឹះ៖ តើពួកគេបានធ្វើអ្វីខ្លះដែលត្រឹមត្រូវ? តើមានអ្វីខ្លះ
 ដែលគួរតែផ្លាស់ប្តូរ?

កិច្ចការក្រុម

ថតរូបលទ្ធផលចុងក្រោយ ហើត្រលប់ទៅថ្នាក់វិញ ដោយប្រមូល
 ឧបករណ៍ទាំងអស់សម្រាប់ប្រើលើកក្រោយទៀត។
 សំណួរគន្លឹះ៖ តើភពនានាផ្លាស់ទីដោយរបៀបណា?
 សំណួរគន្លឹះ៖ តើភពនីមួយៗប្រើរយៈពេលប៉ុន្មានដើម្បីធ្វើ
 ជំណើរ មួយជុំ ព្រះអាទិត្យ?

TPS

គ្រូបង្ហាញស្លាយទី ៦៖

សំណួរគន្លឹះ៖ ប្រសិនបើភពអង្ការត្រូវចំណាយរយៈពេល 687
 ថ្ងៃនៃភពផែនដី ដើម្បីវិលជុំវិញព្រះអាទិត្យ នោះតើអ្នកនឹងមាន
 អាយុប៉ុន្មានប្រសិនបើអ្នករស់នៅលើភពអង្ការ? សិស្សគណនា
 អាយុរបស់ពួកគេក្នុងឆ្នាំនៃភពអង្ការ។

ទៅបុគ្គល

២. សិស្សអាយុ 14 ឆ្នាំ & 39 ថ្ងៃ = $5114 + 39 = 5153$ ថ្ងៃនៃ
 ភពផែនដី = 7.5 ឆ្នាំនៃភពអង្ការ (Mars) ។

គ្រូបង្ហាញទៅថ្នាក់នូវចម្លើយនៃសិស្សចំនួនបី។ (ថ្នាក់ទាំងមូល)

ថ្នាក់ទាំងមូល

កិច្ចការនៅផ្ទះ

ចូរគូស និងដាក់ឈ្មោះ រូបតំណាងឱ្យប្រព័ន្ធព្រះអាទិត្យ (ដោយ
 មិនចាំបាច់ប្រើមាត្រដ្ឋាន)។
 គណនាអាយុរបស់អ្នកបើសិនជាអ្នករស់នៅភពនីមួយៗ
 ស្រាវជ្រាវរកព័ត៌មាននៃភពទាំង ៧ នៃប្រព័ន្ធព្រះអាទិត្យ។
 តើអ្នកជ្រើសរើសយកភពណាជាទីតាំងលំនៅរបស់ខ្លួន? សូមផ្តល់
 ជាមូលហេតុ។

ធ្វើជាបុគ្គល

ដំណាក់កាលមេរៀនខាងក្រោមត្រូវបានប្រើ ដើម្បីផ្សារភ្ជាប់ មុខ
វិជ្ជាផែនដីវិទ្យា និងគណិតវិទ្យាដែលចាំបាច់សម្រាប់មេរៀននេះ
ទៅនឹងមុខវិជ្ជារូបវិទ្យា

ជំហានបន្ទាប់នៃ
ការសិក្សា៖

ស្នាមទី ៧៖

សំណួរគន្លឹះ៖ តើយើងអាចសិក្សាអំពីភពនីមួយៗដោយរបៀប
ណា ?

មនុស្សបានរៀនអំពីប្រព័ន្ធព្រះអាទិត្យ ដោយប្រើបច្ចេកវិទ្យាដូចជា
តេឡេទស្សន៍ និងយានអវកាស ។

ជាពិសេស តេឡេទស្សន៍ចំណាំដ៏ធំជាងគេរបស់ លោក Galileo
(កាលពីឆ្នាំ 1609); យានអវកាស Voyager ចំនួនពីរ (ត្រូវបាន
បាញ់បង្ហោះនៅឆ្នាំ 1977 - បាននិងកំពុងបំពេញបេសកកម្ម) តេ
ឡេទស្សន៍អវកាសHubble (ត្រូវបានបាញ់បង្ហោះនៅឆ្នាំ 1990) ។
ឥឡូវនេះ Hubble ត្រូវបានជំនួសដោយតេឡេទស្សន៍អវកាស
James Webb (2022) ដែលបំពាក់ដោយបច្ចេកវិទ្យាចុងក្រោយ
បង្អស់។

ស្នាមទី ៨៖ តេឡេទស្សន៍អវកាស James Webb ។

សំណួរគន្លឹះ៖ តើតេឡេទស្សន៍អវកាសនេះមានតួនាទីធ្វើអ្វី ?

ស្នាមទី ៩ និង ១០៖

សំណួរគន្លឹះ៖ តើវត្ថុសំខាន់ៗខ្លះទៀតដែលបង្កើតដោយមនុស្ស
ស្ថិតនៅក្នុងលំហ ? ស្ថានីយ៍អវកាសអន្តរជាតិ (ISS) ។ ចុចលើ
តំណភ្ជាប់សម្រាប់វីដេអូរបស់អ្នកវិទ្យាសាស្ត្រ STEM ដែលរស់នៅ
លើ ISS ។

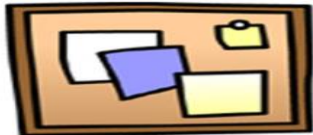
តើ ISS ធ្វើដំណើរមកផែនដីក្នុងល្បឿនប៉ុន្មាន ?

៣.២. តើការរៀនតាមបញ្ហា (Problem-Based Learning) អាចត្រូវបានអនុវត្ត នៅក្នុង ការបង្រៀនមេរៀនវិទ្យាសាស្ត្របានយ៉ាងដូចម្តេច ?

ប្រធានបទ ៖ ការសិក្សាអំពីកំលាំងតំណោល (Buoyancy)

ក្នុងមេរៀននេះ សិស្សនឹងសិក្សាអង្កេតអំពី កំលាំងតំណោលតាមរយៈការសកម្មភាពសិក្សាស្វែងរកមួយ ចំនួន។

Problem-based learning: the outcomes of student investigations are not known in advance.

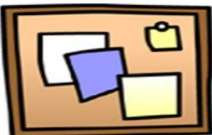
MATERIALS AND EQUIPMENT

មេរៀនចាប់ផ្តើមដោយការសិក្សាអង្កេតដ៏សាមញ្ញមួយដែលបង្ហាញពីសារៈសំខាន់នៃការធ្វើការទស្សន៍ ទាយទុកជាមុន មុនពេលធ្វើសាកល្បង ក្នុងការស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រ។ នៅពេលស្វែងរកលំនាំ សិស្សអាច សន្និដ្ឋានថាវត្ថុធ្ងន់នឹងលិច ហើយវត្ថុស្រាលនឹងអណ្តែតឡើង។ តែការលើកឡើងនេះផ្ទុយទៅនឹង បាតុភូត មួយចំនួន ដូចជា កប៉ាល់ និងយន្តហោះ ទោះជាវត្ថុទាំង ២ នោះមានទម្ងន់ធ្ងន់ ក៏ប៉ុន្តែវាអណ្តែត។ ដូចនេះ វិធី សាស្ត្រប្រើដើម្បីធ្វើឱ្យរបស់ធ្ងន់ៗ ដូចជាគ្រាប់ឃុំអាចអណ្តែតត្រូវបានប្រើជាចំណុចចាប់ផ្តើមនៃការដំណើរការ ដោះស្រាយបញ្ហា។

សម្ភារៈ និង ឧបករណ៍

Problem-based learning: the outcomes of student investigations are not known in advance.

MATERIALS AND EQUIPMENT

Individual Activity: 'Feel the UPTHURST'
1 bucket of water, 1 air-filled balloon & 1 water-filled balloon

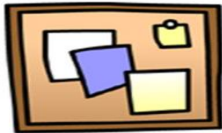

Class Activity: Which materials float?
Selection of materials:
e.g. stone, brick, wood, concrete, sponge, ceramic, plastic, aluminium foil ball, styrofoam, glass marble

ទឹក១ធុង ប៉េងប៉ោងដែលបំពេញដោយខ្យល់ចំនួន១ និងប៉េងប៉ោងដែលមានច្រកទឹកចំនួន១

សកម្មភាពក្នុងថ្នាក់៖ តើសម្ភារៈមួយណាអណ្តែត? (អាចរើស វត្ថុមួយបានដូចជា ថ្ម ឥដ្ឋ ឈើ បេតុង អេប៉ុង សេរ៉ាមិច)

Problem-based learning: the outcomes of student investigations are not known in advance.

MATERIALS

Group Activity: How many marbles can you float?

One group: 1 bowl of water; 1 cup of marbles; 1 piece (15cm x 15cm) aluminium foil

Glass marbles
 For ten groups: 10 cups & 10 bowls or buckets
 20 aluminium foil squares (spares needed)
Plan for 10 groups of 4 students

សកម្មភាពក្រុម៖ តើអ្នកអាចបណ្តែតឃ្លីលើទឹកបានប៉ុន្មានគ្រាប់?

សម្រាប់មួយក្រុម៖ ទឹក ១ចានគោម; ឃ្លី ១កែវ; បន្ទះអាលុយមីញ៉ូម ១ដុំ (១៥ សង់ទីម៉ែត្រ x ១៥ សង់ទីម៉ែត្រ) ។

ក្រុមនីមួយៗ: បានដាក់ទឹក១ កែវដាក់គ្រាប់ឃ្លី១ ក្រដាសអាលុយមីញ៉ូម ទំហំ ១៥សម x ១៥សម ១សន្លឹក

សំរាប់១០ក្រុម: កែវដាក់គ្រាប់ឃ្លី១០ ចានគោមដាក់ទឹក១០ ក្រដាសអាលុយមីញ៉ូមរាងការ៉េ ២០សន្លឹក

បែងចែកជា១០ក្រុមដោយមួយក្រុមៗមានសិស្ស៤នាក់

ដំណាក់កាល

សកម្មភាពក្នុងថ្នាក់

ការគ្រប់គ្រងថ្នាក់

សេចក្តីផ្តើម

សំណួរគន្លឹះ៖ តើអ្នកណាខ្លះចេះហែលទឹក?

(ត្រូវ)

សំណួរគន្លឹះ៖ តើអ្នកណាខ្លះអាចបណ្តែតខ្លួនលើទឹកបាន?

សំណួរគន្លឹះ៖ តើមានវត្ថុអ្វីខ្លះដែលអណ្តែត?

ណែនាំសកម្មភាពទាំងនោះ៖ ចូរអង្កេតសម្ភារៈទាំងនេះតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ

វត្ថុបំណងមេរៀន

ដើម្បីក្លាយជាអ្នកសិក្សាល្អនៅថ្ងៃនេះ

អ្នក អាចព្យាករណ៍ពីបំរែបំរួលនៃលក្ខណៈនៃវត្ថុធាតុផ្សេងៗនៅលើផ្ទៃទឹក លិច ឬ)អណ្តែត និងស្វែងរកចម្លើយថា (“តើអ្នកអាចបណ្តែតតូនឃ្លីបានដោយរបៀបណា?” (ថ្នាក់

ទាំងមូល)

គ្រូពន្យល់ពីការសិក្សាអង្កេត និងរបៀបកត់ត្រានូវអ្វីដែលបានរកឃើញចូលក្នុងតារាងលើក្តារខៀន។ សូមមើលតារាងខាងក្រោម។ (ថ្នាក់ទាំងមូល)

ការរំលឹកបញ្ញត្តិ

តើវានឹងអណ្តែតទេ ?	សម្មតិកម្ម	លទ្ធផល៖ តើការទាយទុករបស់អ្នកត្រូវទេ ?
សម្ភារៈ		
ថ្ម		
គ្រាប់ឃ្នី		
។ល។		

សកម្មភាពសិក្សា៖

សិស្សទាំងអស់កត់ត្រាចម្លើយនីមួយៗដោយផ្ទៀងផ្ទាត់ទៅនឹងការព្យាករណ៍ផ្ទាល់ខ្លួន។ គ្រូអញ្ជើញសិស្សឱ្យប្តូរវេនគ្នាសាកល្បងសម្ភារៈនីមួយៗ ដោយដាក់វានៅក្នុងបានទឹកហើយសង្កេតមើលថានឹងមានអ្វីកើតឡើង។ សិស្សកត់ត្រាលទ្ធផលនីមួយៗ ដោយផ្ទៀងផ្ទាត់ទៅនឹងសម្មតិកម្មរបស់ពួកគេ គ្រូបង្ហាញពីរបៀបកត់ត្រាគំរូជាមុន។សូមមើលតារាងខាង (ក្រោម (បុគ្គល))

តើវានឹងអណ្តែតទេ ?		
សម្ភារៈ	សម្មតិកម្ម	លទ្ធផល៖ តើការទាយទុករបស់អ្នកត្រូវទេ ?
ថ្ម	អណ្តែត	ទេ - វាលិច
គ្រាប់ឃ្នី		
។ល។		

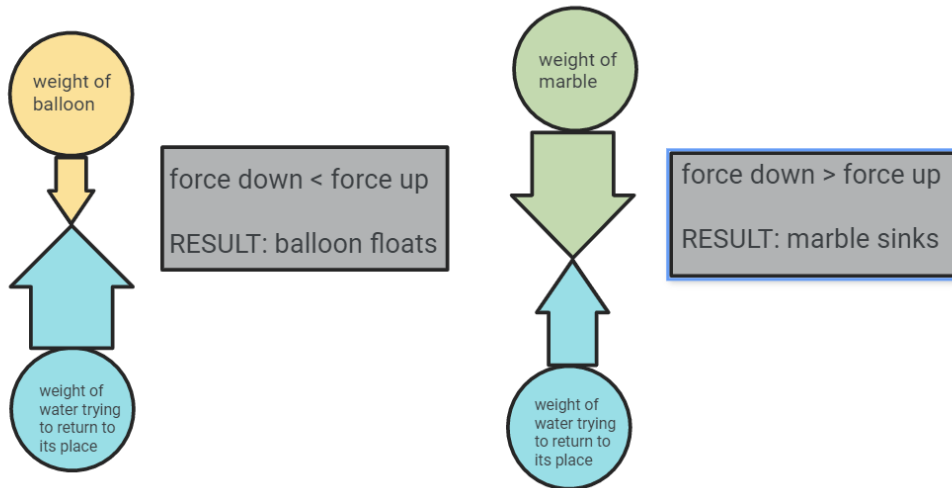
គ្រូស្នើឱ្យសិស្សវិភាគលទ្ធផលនិងកំណត់តាមលំនាំលំនាំណាមួយ (ថ្នាក់ទាំងមូល)

សកម្មភាព៖

ដើម្បីបង្ហាញបាតុភូត កំលាំងដោលឡើង៖ គ្រូអញ្ជើញសិស្សឱ្យព្យាយាមពន្លឺចំប៉ោងប៉ោងដែលពោរពេញទៅដោយខ្យល់ទៅក្នុងធុងទឹក និងឱ្យសិស្សកាន់ប៉ោងប៉ោងដែលមានច្រកទឹកពេញម្នាក់ម្តងៗ ដើម្បីមានអារម្មណ៍ថាមានទម្ងន់ (ម្នាក់ម្តងៗ) (បុគ្គល)

សំណួរគន្លឹះ៖ តើកម្លាំងអ្វីដែលធ្វើឱ្យប៉ោងប៉ោងមិនលិច ? (TPS)

បទបង្ហាញគ្រូ

គ្រូពន្យល់ថាដោយសារ នៅពេលដែលប៉ោងប៉ោងដែលផ្ទុកទៅដោយខ្យល់ត្រូវបានជ្រមុជចុះទៅក្នុងទឹក នោះម៉ាស់នៃទឹកដែលត្រូវបានជំនួសដោយប៉ោងប៉ោងនោះ ក៏ចង់ត្រលប់មកសភាពដើម (ឬលំហដែលទឹកនោះបានចាកចេញទៅ) ដោយសារម៉ាស់ទឹកជំនួសនោះអាចបំប្លែងទៅជាកម្លាំងជំងឺមួយបាន ដែលធំជាងកំលាំងទម្ងន់របស់ប៉ោងប៉ោងខ្យល់ ទើបធ្វើឱ្យប៉ោងប៉ោងខាងលើអាចអណ្តែតបាន។ ប៉ោងប៉ោងត្រូវបានរុញឡើងដោយកំលាំងមួយដែល មានទំហំស្មើនឹងកំលាំងទំនាញនៃម៉ាស់ទឹកដែលបង្កើតឡើងដោយ ទំនាញផែនដី និងម៉ាស់ទឹក។

សរុបសេចក្តីមកនៅពេលដែលប៉ោងប៉ោងដែលមានខ្យល់ត្រូវបានពន្លឺចូលក្នុងទឹក នោះកំលាំងរុញច្រាន បញ្ជ្រាសត្រូវបានកើតឡើង។ បើកំលាំងបញ្ជ្រាសនោះមានទំហំធំជាងនោះ វត្ថុនឹងអណ្តែត។ បាតុកូតនេះត្រូវបានពន្យល់ដោយទ្រឹស្តីរបស់លោក Archimedes។ ជាមួយគ្នានេះដែរមានដ្យាក្រាមពីរ ពន្យល់ ពីកម្លាំងធ្វើអោយអណ្តែត (ខាងលើ) និងកម្លាំងធ្វើអោយលិច។

សកម្មភាព

ការកំណត់បញ្ហា៖ តើយើងអាចបណ្តែតកូនឃ្លីបានដោយរបៀបណា? (TPS)

សំណួរគន្លឹះ៖ តើអ្នកដឹងទេ វត្ថុអ្វីខ្លះដែលអណ្តែតលើទឹកទន្លេ បឹង ឬសមុទ្របាន?

គ្រូបង្ហាញសិស្សថាផ្ទាំងបន្ទះអាលុយមីញ៉ូមអាចអណ្តែតលើទឹកបានហើយវាក៏អាចទ្រទ្រង់ឃ្លីឱ្យអណ្តែតលើវាបានផងដែរ បើយើងដាក់ឃ្លីថ្មមួយលើផ្ទាំងបន្ទះអាលុយមីញ៉ូមនោះ។ គ្រូណែនាំអោយសិស្សប្តូរគ្នាធ្វើម្នាក់ម្តងៗក្នុងការរចនាទូកដោយប្រើបន្ទះអាលុយមីញ៉ូមទំហំប៉ុនៗគ្នាដើម្បីជាការសាកល្បងបានគ្រប់គ្នាដែលអាចបណ្តែតឃ្លីបានច្រើនបំផុតតាមតែអាចធ្វើបាន។ (ការងារក្រុម)

គ្រូបែងចែកសិស្សជា ១០ក្រុមដើម្បីប្រមូលឧបករណ៍ហើយចាប់ផ្តើមអង្កេត។

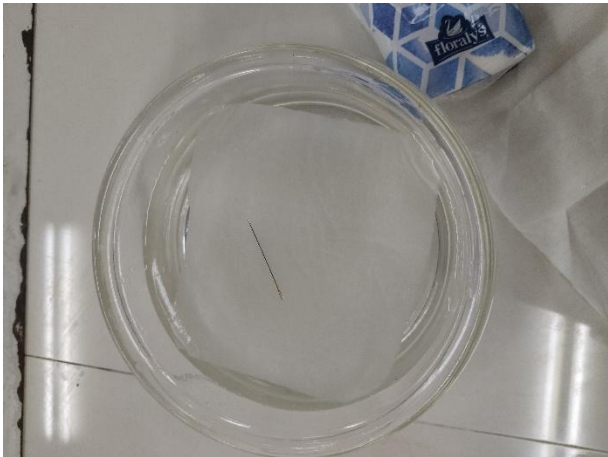
ថ្នាក់រៀនទាំងមូល៖

សិស្សប្តូរវេនគ្នាធ្វើដើម្បីបង្ហាញនូវគំនិតយោបល់ការរចនាទូករបស់ពួកគេនិងការកត់ត្រាចំនួនឃ្លីដែលបានផ្ទុកក្នុងទូកមុនពេលទូកលិច។ ក្រុមដែលឈ្នះ ដែលបង្កើតបានជា "ទូក" ដែលអាចទ្រទ្រង់ ឃ្លីឱ្យអណ្តែតបានច្រើនបំផុត ត្រូវបានក្លាយជាក្រុម ជ័យលាភី និងទទួលការអបអរសាទរ។

នៅពេលដែលសិស្សចូលរួមរៀនតាមបញ្ហានៅក្នុងការសិក្សាអង្កេត សិស្សនឹងបង្កើតបានជាចម្លើយត្រឹមត្រូវ ជាច្រើន ដូច្នេះសំណួរចំបងមួយដែលត្រូវយកមកពិភាក្សា គឺរបៀបសម្រេចចិត្តថាចម្លើយមួយណាជាចម្លើយ ត្រឹមត្រូវ។

សម្ភារៈ និង ឧបករណ៍

ការបង្ហាញពីគ្រុះ វិធីអណ្តែតមូល

សម្ភារៈ បានគោម ឬ បានដាក់ទឹក១ មូល១ ក្រដាសជូតមាត់១សន្លឹក

បទបង្ហាញគ្រូ

គ្រូសង្កត់ធ្ងន់លើសារៈសំខាន់នៃលទ្ធផលដែលទទួលបាននៅពេលអង្កេត មិនពឹងផ្អែកលើ - ដើម្បីទទួលបាន - ការធ្វើតេស្តតែមួយទេ ប៉ុន្តែយកជាមធ្យមនៃការព្យាយាមច្រើនដង .ទិន្នន័យដែលអាចទុកចិត្តបានជាងមុន

សកម្មភាព

គ្រូបង្ហាញថាមូលលិចនៅពេលដាក់ក្នុងទឹក។ គ្រូដាក់ក្រដាសជូតមាត់មួយបន្ទះដោយងប្រុង ប្រយ័ត្ននៅលើផ្ទៃទឹករួចគ្រូដាក់មូលនៅលើជាក្រដាសជូតមាត់នោះដើម្បីបង្ហាញថាទាំងមូល និងក្រដាសជូតមាត់អណ្តែត។ តើមានអ្វីកើតឡើងបន្ទាប់ពីមួយរយៈពេលខ្លីនោះ? ក្រដាស ជូតមាត់ក៏លិចបាត់ ប៉ុន្តែមូលនៅតែអណ្តែតសំណួរគន្លឹះ៖ ហេតុអ្វីបានជាមូលអណ្តែតនៅ ពេលនេះ? (TPS)

សំណួរនេះនាំឱ្យមានការពន្យល់ពីភាពសន្លឹងលើផ្ទៃទឹកដែលបណ្តាលមកពីកម្លាំងម៉ូលេគុល ដែលមិនមានគុណភាពនៅលើផ្ទៃទឹក។

គ្រូណែនាំការអង្កេតបន្ថែមទៀតអំពីឥរិយាបថនៃម៉ូលេគុលទឹកដោយកំណត់កិច្ចការផ្ទះ។

កិច្ចការផ្ទះ

ការស្រាវជ្រាវ៖ តើអ្វីទៅជាសកម្មភាពទឹកស្រូបពីដីទៅក្នុងដើមឈើ? ហេតុអ្វីបានជា សកម្មភាព ទឹកស្រូបពីដីទៅក្នុងដើមឈើមានសារសំខាន់នៅក្នុងធម្មជាតិ? ស្វែងរកវិធីដើម្បី ស្វែងយល់ពីភាពសន្លឹងលើផ្ទៃទឹករឺសកម្មភាពទឹកស្រូបពីដីទៅក្នុងដើមឈើ . (ម្នាក់ៗ)

<https://www.thoughtco.com/definition-of-surface-tension-in-chemistry-605713>

<https://www.thoughtco.com/definition-of-capillary-action-604866>

គ្រូអាចភ្ជាប់មេរៀនស្តីពីបាតុភូតជាក់ស្តែង ភាពអណ្តែត/ភាពស្រាលទៅនឹងប្រធាន “ដង់ស៊ីតេ” នៅក្នុងរូបវិទ្យា។ សិស្សអាចអង្កេតដង់ស៊ីតេដោយប្រើការពិសោធអន្តរកម្មនៅពេលនេះ ដែលរួមបញ្ចូលទាំង ការគណនាដង់ស៊ីតេ=ម៉ាស/មាឌ

https://phet.colorado.edu/sims/html/density/latest/density_en.html

មេរៀននេះចាប់ផ្តើមដោយទ្រឹស្តីស្តុលដែលមើលទៅសាមញ្ញនៅគ្រាដំបូង ប៉ុន្តែមេរៀននេះកាន់តែមានភាពស្មុគស្មាញនៅពេលដែលមានការការណែនាំទាក់ទងនឹងរ៉ូចទ័រ - ដ្យាក្រាមកម្លាំង សមីការដង់ស៊ីតេ និងគោលការណ៍របស់ Archimedes ។ សកម្មភាពជាក់ស្តែងគឺជាឱកាសសិក្សាបទពិសោធន៍សម្រាប់សិស្សានុសិស្ស ដែលបន្ទាប់មកត្រូវបានប្រើដើម្បីកសាងទ្រឹស្តី និងជួយសម្រួលដល់ការយល់ដឹងកាន់តែប្រសើរឡើងអំពីគោលគំនិតពិបាកៗ។ ការសិក្សាអង្កេតមូលអណ្តែតបង្ហាញពីគំនិតនៃកម្លាំងម៉ូលេគុលមិនមានតុល្យភាពដែលបណ្តាលឱ្យមានភាពតានតឹងលើផ្ទៃ ហើយជាលទ្ធផលសកម្មភាព capillary ។

សកម្មភាព Capillary គឺជាបាតុភូតដ៏សំខាន់មួយនៅក្នុងពិភពរុក្ខជាតិ ដែលបោះជំហានបន្ទាប់ក្នុងការរៀនឆ្ពោះទៅរកជីវវិទ្យា។

៣.៣. ការបង្រៀននិងរៀនតាមមេឃដល់កែតម្រូវ (Argumentation) អាចត្រូវបានអនុវត្តយ៉ាងដូចម្តេចក្នុងការបង្រៀនមេរៀនវិទ្យាសាស្ត្រ ?

ប្រធានបទ ៖ ការសិក្សាអំពីភាពសមស្របនៃសរីរវិទ្យា

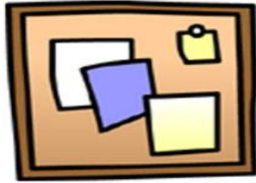
មេរៀនចាប់ផ្តើមដោយសំណួរអំពីរបៀបវាស់ភាពរឹងមាំនៃកាយសម្បទា ដោយចាប់ផ្តើមជាមួយនឹងការស្ទង់មតិសាមញ្ញអំពីទម្លាប់នៃការហាត់ប្រាណរបស់សិស្ស។ វិធីសាស្ត្ររាយការណ៍ដោយខ្លួនឯងប្រហែលមិនអាចផ្តល់នូវទិន្នន័យដែលមិនគួរឱ្យទុកចិត្តបាន ដូច្នេះជាជំហានបន្ទាប់ គ្រូគួរតែយកការវាស់ល្បឿននៃការដកដង្ហើមជាសុចនាករនៃភាពរឹងមាំនៃកាយសម្បទា ដោយសារការធ្វើលំហាត់ប្រាណមានឥទ្ធិពលលើអត្រាដកដង្ហើម ។ ជាធម្មតា លំនាំនៃអត្រាដកដង្ហើមនៅពេលបុគ្គលម្នាក់សម្រាក បង្ហាញពីកត្តាប្រែប្រួលជាច្រើន។ លំនាំនៃអត្រាដកដង្ហើមនេះអាចត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយការគណនាអត្រាដកដង្ហើមនៅពេលពេលបុគ្គលម្នាក់

សម្រាក ជាមធ្យម ក្នុងមួយនាទីសម្រាប់គំរូ។ គួរចាំថា ទោះមនុស្សម្នាក់អាចគ្រប់គ្រងអត្រាដកដង្ហើមរបស់ពួកគេបាន តែពួកគេមិនអាចគ្រប់គ្រងអត្រាលោតរបស់បេះដូង ដូចនេះ ការវាស់អត្រាលោតរបស់បេះដូង គឺជា រង្វាស់ល្អជាង។

ក្រុមនីមួយៗ ត្រូវមានសមាជិក ពី 4 ទៅ 5 នាក់ - 10 ក្រុម

Data analysis of heart rates and breathing rates (SAFETY: preferably perform this experiment in the cool season & provide drinking water)

MATERIALS AND EQUIPMENT For each group (4/5 students) – 10 groups

graph paper

10 x lengths of 3m rope

10 x digital stopwatches or mobile phone timers

Teacher's laptop running Xcel

Student worksheets for 'Physical Fitness'. Place ALL equipment in a tray for each group.

សម្ភារៈ និងឧបករណ៍៖

នាឡិកាបញ្ឈប់ឌីជីថល ឬកម្មវិធីកំណត់ម៉ោងទូរស័ព្ទ (10) ខ្សែប្រវែង 3m (10) ក្រដាសក្រាហ្វ Xcel ដែលគ្រប់គ្រងដោយគ្រូ សន្លឹកកិច្ចការរបស់សិស្សសម្រាប់ 'លំហាត់រាងកាយ' ។ ដាក់ឧបករណ៍ទាំងអស់នៅក្នុងថាសសម្រាប់ក្រុមនីមួយៗ។

ដំណាក់កាល	សកម្មភាពក្នុងថ្នាក់	ការគ្រប់គ្រងថ្នាក់
ស្វាគមន៍	<p>ថ្ងៃនេះយើងនឹងរៀនអំពីកាយសម្បទា</p> <p>សំណួរគន្លឹះ៖ តើលំហាត់ប្រាណអ្វីខ្លះដែលអ្នកធ្វើប្រចាំថ្ងៃ? (TPS)</p> <p>សំណួរគន្លឹះ៖ តើអ្នកមានកាយសម្បទាគ្រប់គ្រាន់ប៉ុណ្ណា?</p> <p>តើអ្នកដឹងដោយរបៀបណា? (TPS)</p> <p>សំណួរគន្លឹះ៖ តើកាយសម្បទាត្រូវបានវាស់ដោយរបៀបណា? (TPS)</p>	<p>ថ្នាក់</p> <p>ទាំងមូល</p>

សេចក្តីផ្តើម

សំណួរគន្លឹះ៖ តើមានអ្វីកើតឡើងចំពោះរាងកាយរបស់យើង នៅពេល យើងហាត់ប្រាណ ? (TPS)

សំណួរគន្លឹះ៖ ហេតុអ្វីបានជាការហាត់ប្រាណមានសារៈសំខាន់ ? (TPS)

វគ្គបំណង សិក្សា

ក្រោយបញ្ចប់វគ្គនេះ សិស្សនឹងប្រមូលទិន្នន័យសម្រាប់ការសិក្សាអង្កេត អំពីកាយសម្បទាតាមរយៈ៖ (ថ្នាក់ ទាំងមូល)

ការឆ្លើយសំណួរនៃ 'ការស្ទង់មតិលំហាត់ប្រាណ'ងាយៗ។

ការវាស់វែង កត់ត្រា និងប្រមូលទិន្នន័យសម្រាប់អត្រាដង្ហើមនៅពេល បុគ្គលម្នាក់សម្រាកក្នុងមួយនាទី។

អត្រាលោត និងចង្វាក់បេះដូងរបស់បុគ្គលម្នាក់ក្នុងមួយនាទីនៅមុន និង ក្រោយពេលហាត់ប្រាណ។

បន្ទាប់ពីសកម្មភាពជាក់ស្តែងនេះ សិស្សនឹងអាចគូរ និងបកស្រាយអ៊ីស្តូ ក្រាមប្រែក្លងសម្រាប់ការដកដង្ហើម និងចង្វាក់បេះដូងនៅពេលបុគ្គល ម្នាក់សម្រាក។ ពួកគេក៏អាចគូរ និងបកស្រាយ 'ចង្វាក់បេះដូង' ធៀបនឹង' ពេលវេលាបន្ទាប់ពីការធ្វើលំហាត់ប្រាណ' ក្រាហ្វបន្ទាត់។

សកម្មភាព សិក្សា

មុនពេលចាប់ផ្តើមថ្នាក់រៀន គ្រូរៀបចំតារាងទី 1 នៅលើក្តារខៀនសម្រាប់ សិស្សដើម្បីបញ្ចូលទិន្នន័យ (សូមមើលខាងក្រោម)។ សៀវភៅបញ្ជី Excel ដែលត្រូវបានរៀបចំនៅលើកុំព្យូទ័រឃ្លូរដៃក៏អាចជាមធ្យោបាយ សម្រាប់សិស្សបញ្ចូលទិន្នន័យផងដែរ (ជាជម្រើស)។

ចូរយើងសិក្សាអង្កេតសរីរ។ គ្រូស្នើឱ្យធ្វើការស្ទង់មតិ ដោយគ្រាន់តែ ប្រមូលទិន្នន័យផ្ទាល់ខ្លួន ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួរសំខាន់ៗ (អនាមិក - ឈ្មោះមិនទាមទារ)។

សំណួរគន្លឹះ៖ តើអ្នកហាត់ប្រាណញឹកញាប់ប៉ុណ្ណា ? (សម្រាប់

សិស្សម្នាក់ៗ)

សិស្សឆ្លាស់វែនគ្នាដើម្បីចង្អុលបង្ហាញថាតើពួកគេស្ថិតនៅក្នុងប្រភេទណា មួយក្នុងតារាងខាងក្រោម។ ចំនួនសរុបនៅក្នុងជួរឈរនៃតារាងទី 1ត្រូវ តែសមស្របទៅនឹងចំនួនក្រុមដែលត្រូវបានរាប់ឃើញ ។

គ្រូកត់ចំណាំទំហំកំរ... ដែលជាចំនួនសរុបនៃ 'ការឆ្លើយតប'។

ការស្ទង់មតិនៃអត្រា អនុវត្ត	ទំហំ	(ការរាយការណ៍ ដោយខ្លួនឯង)
ការធ្វើលំហាត់ប្រាណ ញឹកញាប់	ការធ្វើលំហាត់ ប្រាណប្រចាំថ្ងៃញឹក ញាប់	លំហាត់ប្រាណទៀង ទាត់

សំណួរគន្លឹះ៖ តើការស៊ើបអង្កេតនេះគួរឱ្យទុកចិត្តបានកម្រិតណា ?
(TPS)

គ្រូប្រមូលនូវជម្រើសនៃការឆ្លើយតបរបស់សិស្ស។

គ្រូណែនាំពីសកម្មភាពបន្ទាប់៖ លំហាត់ប្រាណធ្វើឱ្យអត្រានៃការដក
ដង្ហើម និងចង្វាក់បេះដូងរបស់អ្នកផ្លាស់ប្តូរ។ ចូរយើងស៊ើបអង្កេតអត្រា
ទាំងនេះតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។

សំណួរគន្លឹះ៖ តើអ្វីជាអត្រាដកដង្ហើមរបស់អ្នកនៅពេលសម្រាក - ដោយ
មិនធ្វើលំហាត់ប្រាណ ?

គ្រូពន្យល់ពីរបៀបវាស់អត្រាដកដង្ហើមពេលសម្រាក។ ការដកដង្ហើមចូល
បន្ទាប់មកចេញ - រាប់ថាជាដង្ហើមតែមួយ។ គ្រូនឹងកំណត់ពេល 15 វិនាទី
... ហើយចាប់ផ្តើមដោយការរាប់ដូចជា “1! 2! 3!” ដើម្បីឱ្យសិស្សអាច
ចាប់ផ្តើមរាប់ចំនួនដង្ហើមរបស់ពួកគេក្នុងរយៈពេល 15 វិនាទីនោះ។

ដើម្បីទទួលបានអត្រាដកដង្ហើមក្នុងមួយនាទី សិស្សអាចគុណអត្រានៃ
ការដង្ហើមក្នុងរយៈពេល 15 វិនាទីនឹងចំនួន 4 ។ គ្រូ៖ «1! 2! 3!” ចាប់
ផ្តើមកម្មវិធីកំណត់ម៉ោង 15s (ប្រើនាឡិកា ឬទូរសព្ទដៃ)។

សិស្សអាចកត់ត្រាអត្រាដង្ហើម/នាទីរបស់ពួកគេនៅក្នុងតារាង ទី២។

ដូចបង្ហាញខាងក្រោម ដោយសរសេរនៅលើក្តារខៀន (និង/ឬនៅលើ
សៀវភៅបញ្ជី Excel - ជាជម្រើស)។

អត្រាជកជង្គឹមពេលសម្រាក (ជង្គឹម/នាទី)

សកម្មភាព

គ្រូគួរតែតាមដានសុពលភាពនៃទិន្នន័យថ្នាក់ដែលប្រមូលបានក្នុងតារាងទាំងពីរ (ឬនៅលើសៀវភៅបញ្ជី Excel)៖ តម្លៃណាមួយលើសពី +/- 10% ខ្ពស់ជាង ឬទាបជាងអ្នកផ្សេងទៀតគួរតែត្រូវបានដកចេញមុនពេលគណនាមធ្យមភាគ។ ផ្តល់ឱ្យសិស្សនូវការអត្ថាធិប្បាយអំពីសកម្មភាពរបស់អ្នក ដើម្បីយកកំរិតក្នុងការបណ្តុះគំនិតការគិតបែបគ្រឹះវិលំអិត៖

សំណួរគន្លឹះ៖ តើលទ្ធផលមួយណាអាចជាកំហុស? នៅពេលពេញចិត្តនឹងលទ្ធផលនៃតារាងលើលើ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូត្រូវ ឱ្យសិស្សគណនាអត្រាមធ្យម បន្ទាប់មកកត់ត្រាតម្លៃទាំងពីរ។ គំរូសំណួរដែលអាចកើតមាននៅជំណាក់កាលនៃការស៊ើបអង្កេតនេះ៖ តើចង្វាក់បេះដូងនៃបុរស និងស្ត្រីមានភាពខុសប្លែកគ្នា ដែរឬទេ? តើលទ្ធផលនឹងស្រដៀងគ្នាសម្រាប់មនុស្សចាស់ ឬក្មេងដែរ ឬទេ? (IBL)

សិស្សគួរចំរុបកាលនៃទិន្នន័យដែលប្រមូលបានពីសកម្មភាពទាំងបីនេះ មុនពេលលុបទិន្នន័យនោះចេញពីក្តារខៀន។ ពួកគេនឹងត្រូវបានស្នើសុំឱ្យបង្កើតអ៊ីស្តូក្រាមប្រេកង់សម្រាប់តារាងក្រោយ ដូច្នេះគ្រូគួរតែចំរុបតារាងសម្រាប់ជាទិន្នន័យសម្រាប់ប្រើពេលក្រោយ។ ជំហានបន្ទាប់គឺឈានទៅរកការវាស់អត្រាជីពចរជាមួយនឹងការធ្វើលំហាត់ប្រាណ។ ការលោតអន្ទាក់ (ប្រើខ្សែពួរ) ជាប្រភេទលំហាត់ប្រាណដែលត្រូវបានណែនាំឱ្យប្រើ ព្រោះចំនួនលោត (លោត) អាចរាប់បាន និងកត់ត្រាផងដែរ។

សិស្សធ្វើការជាក្រុមដែលមានគ្នា 4 នាក់ក្នុងទីធ្លាខាងក្រៅដែលមានម្លប់ពីពន្លឺព្រះអាទិត្យ។ ក្រុមនីមួយៗទទួលបានខ្សែពួរមួយ ឧបករណ៍កំណត់ម៉ោង និងច្បាប់ចម្លងនៃសន្លឹកកិច្ចការរបស់សិស្សសម្រាប់សិក្សាអង្កេត "កាយសម្បទា" ។ លទ្ធផលប្រមូលបានពីថ្នាក់ទាំងមូលក៏គួរត្រូវបានចងក្រងនៅក្នុងសៀវភៅបញ្ជី Excel តែមួយ ហើយត្រូវបានចែករំលែកតាម

មធ្យោបាយផ្សេងៗ ដូចជា Google Drive ឬ តេលេក្រាម ផងដែរ ដើម្បីសម្រួលដល់ការចែករំលែកឯកសារជាមួយថ្នាក់ទាំងមូល។ មានភាពងាយស្រួល ២. នៅលើ Google drive ។

សកម្មភាព
សិក្សា

តួនាទីរបស់សិស្ស៖

សិស្សទី 1 (លោតអន្ទាក់) លំហាត់ប្រាណរយៈពេល 1 នាទី និងរាប់ការលោតអន្ទាក់/លោត។

សិស្សទី 2 (ដោយប្រើឧបករណ៍កំណត់ម៉ោង) កត់ត្រាពេលវេលា - រួចផ្តល់សញ្ញានៅថេរវេលា 1 នាទី, 3 នាទី, 5 នាទីជាដើម។

សិស្សទី 3 វាស់ចង្វាក់បេះដូងរបស់សិស្សទី 1 ភ្លាមៗបន្ទាប់ពីការហាត់ប្រាណ និងរៀងរាល់ 2 នាទីម្តង។

សិស្សទី 4 កត់ត្រាចង្វាក់បេះដូងរបស់សិស្ស 1 រាល់ពេល និងចំនួនសរុបនៃការរំលង/លោត។

គ្រូជាអ្នកផ្តល់ព័ត៌មានសង្ខេបទាក់ទងនឹងវិធីសាស្ត្រដើម្បីសិក្សាអង្កេត៖

ជំហានទីមួយ៖ បែងចែកតួនាទី។ សិស្សទី 4 កត់ចំណាំចង្វាក់បេះដូងដែល របស់សិស្ស ទី1 នៅពេលសិស្សនោះសម្រាក ។

ជំហានទីពីរ៖ សិស្សទី២ ប្រកាសថា “រួចរាល់ហើយ! ត្រៀម! ចាប់ផ្តើម!” ហើយចាប់ផ្តើមឧបករណ៍កំណត់ម៉ោង ដូច្នេះសិស្សទី 1 អាចចាប់ផ្តើមលោតអន្ទាក់ ហើយរាប់ការលោត។

ជំហានទីបី៖ បន្ទាប់ពី 1 នាទី សិស្សទី 2 ប្រកាស “ឈប់!”; សិស្សទី 1 ឈប់លោតអន្ទាក់; សិស្សទី 3 កត់ត្រាអត្រាបេះដូងរបស់សិស្សទី 1 (ប្រើរយៈពេល 15s ដូចពីមុន); សិស្សទី 4 កត់ត្រាអត្រាបេះដូងក្នុងមួយនាទី និងចំនួននៃការរំលងក្នុងមួយនាទី។

ជំហានទីបួន៖ សិស្សទី 2 បន្តកំណត់ម៉ោង រហូតដល់ រយៈពេល 2 នាទីទៀត បន្ទាប់មកប្រកាស “ដល់ម៉ោង!”; ជាថ្មីម្តងទៀតសិស្សទី 3 កត់ត្រាអត្រាបេះដូងរបស់សិស្សទី 1 (ប្រើរយៈពេល 15 វិនាទី); សិស្សទី 4 កត់ត្រាអត្រាបេះដូងក្នុងមួយនាទី។

ជំហានទីប្រាំ៖ ធ្វើជំហានទី 4 ម្តងទៀតរហូតដល់ចង្វាក់បេះដូងរបស់សិស្សទី 1 បានត្រលប់ទៅអត្រានៃការសម្រាករបស់វា។

គ្រូពន្យល់ណែនាំសិស្សឱ្យផ្លាស់ប្តូរតួនាទី-ដោយឆ្លាស់វេនគ្នា បន្ទាប់មកធ្វើសកម្មភាពដែលបង្ហាញពី ជំហានទីមួយ ដល់ទីប្រាំម្តងទៀត រហូតដល់សកម្មភាពត្រូវបានបញ្ចប់ដោយគ្រូ បន្ទាប់មកគ្រប់គ្នាត្រឡប់ទៅថ្នាក់វិញ។

ត្រូវបែងចែកសិស្សជាក្រុម។ សិស្សម្នាក់មកពីក្រុមនីមួយៗប្រមូល ឧបករណ៍ និងសន្លឹកកិច្ចការ 'សរីរវិទ្យា' ។ សិស្សចេញទៅក្រៅ។ ការងារជាក្រុម

**ថ្នាក់រៀន
ទាំងមូល**

ក្រោយត្រឡប់ទៅក្នុងថ្នាក់វិញ គ្រូពន្យល់ណែនាំសិស្សឱ្យពិនិត្យ រួចវិភាគទិន្នន័យដែលប្រមូលបាន។ ពិនិត្យសិនទើប ធ្វើការពិភាក្សាជាក្រុម៖
សំណួរគន្លឹះ៖ តើមានបញ្ហាជាមួយវិធីសាស្ត្រដែលប្រើដើម្បីប្រមូលទិន្នន័យដែរឬទេ?

សំណួរគន្លឹះ៖ តើមានទិន្នន័យមិនអាចទទួលបានទេ ព្រោះវាប្រហែលជាគ្មានភាពសុក្រិតទេ?

សំណួរគន្លឹះ៖ តើមានទិន្នន័យគ្រប់គ្រាន់ពីថ្នាក់ទាំងមូលដើម្បីវាយតម្លៃលើអំណះអំណាងនេះដែរឬទេ?

តេស្តសម្មតភ័យ៖ អ្នកដែលធ្វើលំហាត់ប្រាណញឹកញាប់ ត្រូវការពេលវេលាខ្លីដើម្បីឱ្យសារពាង្គកាយត្រលប់មកភាពដើមវិញក្រោយពីហាត់ប្រាណ។ (ការងារជាក្រុម)

ក្នុងអំឡុងពេលពិភាក្សា គ្រូត្រូវប្រាកដថាសមាជិកក្រុមទាំងអស់មានកំណត់ត្រានៃលទ្ធផលក្រុម។ គ្រូត្រូវឱ្យអ្នកកត់ត្រាពីក្រុមនីមួយៗបញ្ចូលលទ្ធផលរបស់ពួកគេនៅលើសៀវភៅបញ្ជី Excel នៅលើកុំព្យូទ័រយូរដែរ របស់គ្រូសម្រាប់ការវិភាគនៅក្នុងមេរៀនមួយផ្សេងទៀត។ ក្រដាសក្រាហ្វសម្រាប់កិច្ចការផ្ទះត្រូវបានរៀបចំឱ្យសិស្សដើម្បីធ្វើកិច្ចការផ្ទះ។

កិច្ចការផ្ទះ

គ្រូពន្យល់អំពីភាពចាំបាច់នៃបែបបទនៃការបង្ហាញទិន្នន័យ ដែលត្រូវធ្វើឡើង តាមរបៀបសមស្របមួយ ដើម្បីសម្រួលដល់ការបកស្រាយទិន្នន័យ។

គូរអ៊ីស្តូក្រាមប្រេកង់ពី៖ ក) អត្រាដកដង្ហើមពេលបុគ្គលសម្រាក; ខ) ចង្វាក់បេះដូងពេលបុគ្គលសម្រាក។ គូសបន្ទាត់នៅលើក្រាហ្វសម្រាប់ 'ចង្វាក់បេះដូង' ធៀបនឹង 'ពេលវេលាក្រោយពីការធ្វើលំហាត់ប្រាណ'

ដោយប្រើលទ្ធផលពីសមាជិកក្រុមរបស់អ្នក។ រកមើលលំនាំ ហើយត្រៀម
ខ្លួនដើម្បីបកស្រាយលទ្ធផលរបស់អ្នកនៅមេរៀនបន្ទាប់។

ចំណាំ៖ ដំណើរការនៃការវាយតម្លៃទិន្នន័យដែលប្រមូលបាននាំទៅរកភាពប្រសើរឡើងក្នុងជំហានបន្ទាប់នៃ -
ការសិក្សាអង្កេត។ ការសម្រាកជាមធ្យមនៃការដកដង្ហើម និងអត្រាបេះដូងអាចត្រូវបានគណនាយ៉ាងងាយ
ស្រួល ប្រសិនបើទិន្នន័យត្រូវបានបញ្ចូលនៅលើសៀវភៅបញ្ជីExcel ។ ការធ្វើការសហការគ្នាជាថ្នាក់
ទាំងមូល ដើម្បីប្រមូលសំណុំទិន្នន័យដែលមានទំហំធំ និងគួរឱ្យទុកចិត្តជាងមុន គឺជាអត្ថប្រយោជន៍ចម្បង
មួយនៃមេរៀននេះ។ តម្លៃមធ្យមអាចត្រូវបានប្រើដើម្បីបង្កើត 'ក្រាហ្វបន្ទាត់គំរូ' មួយ។ ក្រាហ្វបន្ទាត់ផ្សេងទៀត
ដែលទទួលបានជាក្រុមអាចប្រៀបធៀបទៅនឹង 'គំរូ' និងបង្កើតការសន្និដ្ឋាន។ អំណះអំណាងទាក់ទងនឹង
កម្រិតសម្បទារបស់បុគ្គលម្នាក់អាចត្រូវបានធ្វើឡើង អាស្រ័យលើថាតើអត្រាបេះដូងមួយដែលខ្ពស់ជាង ឬ
ទាបជាងមធ្យម។ វិធីសាស្ត្រជជែកវែកញែកទាមទារឱ្យមានការប្រើទិន្នន័យដែលប្រមូលបានដើម្បីប្រើប្រាស់
ជាកស្មតាងនិងគាំទ្រថាតើអំណះអំណាងដែលលើកឡើងនោះគឺពិត ឬមិនពិត។

វត្ថុបំណងមេរៀនបន្ត៖

ជំហានបន្ទាប់ក្នុងការរៀន ដោយប្រើទិន្នន័យដែលបានប្រមូលពីមុនពីថ្នាក់ទាំងមូលនៅលើសៀវភៅបញ្ជី
Excel សិស្សគួរតែបន្តពិចារណាអំពីគោលគំនិតនៃ 'ពេលវេលានៃការត្រលប់មកសភាពដើមវិញនៃសារពាង្គ
កាយ' - ពេលវេលាដែលត្រូវការសម្រាប់ចង្វាក់បេះដូងដើម្បីត្រលប់ទៅអត្រាដើមនៅពេលបុគ្គលនោះសម្រាក
ក្រោយពីការហាត់ប្រាណ។ បន្ទាប់មក សិស្សអាចសិក្សាអង្កេតពីទំនាក់ទំនងរវាងពេលវេលានៃការត្រលប់មក
សភាពដើមវិញនៃសារពាង្គកាយ និងកម្រិតហត់នៃការធ្វើលំហាត់ប្រាណ (ចំនួនលោតអន្ទាក់ក្នុងមួយនាទី)
ឬ ពេលវេលានៃការត្រលប់មកសភាពដើមវិញនៃសារពាង្គកាយ ជាមួយនឹង/និងរបាយការណ៍ ខ្លួនឯងនៃ
ចង្វាក់បេះដូងនៅពេលធ្វើលំហាត់ប្រាណ ទិន្នន័យពីតារាងទី)1)។ សិស្សគួរតែពិភាក្សាពីការសន្និដ្ឋានរបស់
ពួកគេ។

ជាចុងក្រោយ សិស្សគួរពិចារណា៖

KQ: តើទិន្នន័យផ្តល់កស្មតាងអ្វីខ្លះដើម្បីគាំទ្រ ឬបដិសេធអំណះអំណាងនៅលើសន្លឹកកិច្ចការ?

សរុបសេចក្តី៖ អ្នកដែលធ្វើសកម្មភាពរាងកាយច្រើន មានពេលវេលាត្រលប់មកសភាពដើមលឿន
ជាងមុន បន្ទាប់ពីហាត់ប្រាណ។

**បន្ថែមពីលើកំណត់ចំណាំសេចក្តីផ្តើមនៃអំណះអំណាង កំណត់ចំណាំបន្ថែមសម្រាប់មេរៀននេះអាច
រកបាននៅលើសន្លឹកការណែនាំជាក់ស្តែង និងការណែនាំរបស់គ្រូផងដែរនៅតំណនេះ៖**

<https://practicalbiology.org/control-and-communication/control-of-heart-rate/observing-the-effects-of-exercise-on-the-human-body>

៣.៤. តើការរៀនតាមគម្រោង (Project-Based Learning) អាចត្រូវបានអនុវត្តនៅក្នុង ការបង្រៀនមេរៀនវិទ្យាសាស្ត្រដោយរបៀបណា?

ប្រធានបទ ៖ ការសិក្សាអំពីការធ្វើទឹកដោះគោជូរ

មេរៀននេះជាផ្នែកមួយនៃគម្រោងដែលមានពីរផ្នែក។ នៅក្នុងមេរៀននេះ សិស្សសិក្សាពីរបៀបធ្វើទឹកដោះគោជូរដែលមានសុខភាពល្អ៖

គម្រោងនេះចាប់ផ្តើមជាមួយនឹងមេរៀនមួយដែលសិស្សស្រាវជ្រាវពីរបៀបផលិតទឹកដោះគោជូរ។ ដោយសារតែមានការប្រើប្រាស់ទឹកក្តៅក្នុងកំឡុងពេលសម្លាប់មេរោគ (pasteurization) គ្រូអាចពិភាក្សាទៅលើប្រធានបទទាក់ទងនឹងការបំប្លែងថាមពលគីមីដែលផ្ទុកនៅក្នុងស៊ីឡាំងចង្ក្រានហ្គាសឱ្យទៅជាថាមពលកំដៅដើម្បី ដើម្បីតម្លើងសីតុណ្ហភាពទឹកដោះគោបាន។ ស្រដៀងគ្នានេះដែរ ប្រសិនបើទឹកកកត្រូវបានប្រើដើម្បីបញ្ចុះកម្ដៅទឹកដោះគោក្តៅដែលត្រៀមរួចជាស្រេចសម្រាប់ការផ្តាច់ទុកក គ្រូអាចពន្យល់ទ្រឹស្តីនៃការផ្លាស់ប្តូរថាមពល និងការផ្ទេរកម្ដៅទៅកាន់សិស្សបាន។ ធុងកញ្ចក់ទាំងអស់សម្រាប់ទឹកដោះគោគួរតែត្រូវបានសម្អាតឱ្យបានត្រឹមត្រូវជាមុន។

Making Yogurt Activity: the document 'Yogurt' accompanies this lesson plan

MATERIALS AND EQUIPMENT

For each group of 4-5 students:

a jar OR a flask (See 'Glassware' document) and a beaker

10g probiotic natural yogurt 'starter'

a 10ml spoon, a measuring cylinder

a glass thermometer, a glass rod & tongs

For the lid: paper & string, or aluminium foil

Place ALL equipment in a tray for each group. (40 students = 10 groups)

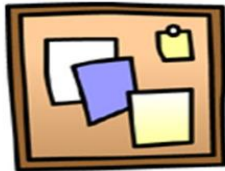

សម្ភារៈ និងបរិក្ខារ សម្រាប់ក្រុមនីមួយៗមានសិស្ស ៤-៥ នាក់។

- ក្រឡ ឬដបមួយ (សូមមើលឯកសារ 'Glassware') និង កែវបេស៊ែរ មួយ
- ទឹកដោះគោជូរធម្មជាតិ probiotic 10g (មេទឹកដោះគោជូរ) 'starter'
- ស្លាបព្រាវាល់ 10ml ចំនួនមួយ និង ស៊ីឡាំងក្រិត ចំនួនមួយ

- ទែម៉ូម៉ែត្រកញ្ចក់ ចង្កឹះកញ្ចក់កូរ និងដង្កៀប
- សម្រាប់គម្រប៖ អាចប្រើក្រដាស និងខ្សែអក្សរ ឬក្រដាសអាណុយមីញ៉ូម
- ដាក់ឧបករណ៍ទាំងអស់នៅក្នុងថាសសម្រាប់ក្រុមនីមួយៗ។ (៤០ សិស្ស = ១០ ក្រុម)។

For groups to share:

pH paper or litmus paper for pH testing

a large pan – hot water bath

electric hotplates OR a gas stoves & lighter

Fresh milk in the beaker: ~ 300ml per group (3 litres)

Cool box

ឧបករណ៍សម្រាប់ប្រើប្រាស់រួម

- ឆ្នាំងធំមួយ សម្រាប់ដាំទឹកទឹកក្តៅ
- ក្រដាស pH ឬក្រដាស litmus សម្រាប់ការធ្វើតេស្ត pH
- ចង្ក្រានអេឡិចត្រូនិក ឬ ចង្ក្រានហ្គាស និងដែកកេស
- ទឹកដោះគោស្រស់ក្នុងកែវ៖ - ៣០០ មីលីលីត្រក្នុងមួយក្រុម (៣ លីត្រ)
- ប្រអប់ត្រជាក់ (ទូទឹកកក)
- ការធ្វើបទបង្ហាញរបស់គ្រូ - ប្រើឧបករណ៍ មួយលុយតដែលបានរៀបចំទុក

សម្ភារៈសម្រាប់ថ្នាក់ទាំងមូល៖

- ឆ្នាំងទឹកទឹកក្តៅ
- ស្លាក

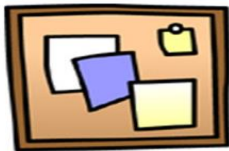
-កន្លែងភ្ជាប់ (កន្លែងកំដៅ)៖ ទុកដបឱ្យក្តៅក្នុងប្រអប់/ប្រអប់ត្រជាក់នៅប្រហែល ៣៧ អង្សាសេ កំឡុងពេលលើដីង (fermentation) យ៉ាងហោចណាស់ ២៤ម៉ោង ។

-ទូទឹកកក៖ បញ្ចប់ការ ផ្តាច់ (fermentation) & រក្សាទុកនៅ សីតុណ្ហភាពពី ៣ ទៅ ៥ °C

-រៀបចំ៖ ផែនការក្រុមសម្រាប់ការងារជាក់ស្តែង - តើអ្នកណានឹងធ្វើការជាមួយគ្នា ?

Teacher demonstration – one set of group equipment

For the whole class:

hot water bath

labels

incubation: keeping flasks warm in a box/cool box at around 37°C during fermentation for at least 24 hours

refrigeration: ending fermentation & storage ~ temperature 3 to 5°C

Preparation: Plan groups for practical work – who will work together?

ដំណាក់កាល	សកម្មភាពក្នុងថ្នាក់	ការគ្រប់គ្រងថ្នាក់
ស្វាគមន៍	លោកគ្រូណែនាំពីគោលគំនិតនៃការញាំអាហារសុខភាព	ថ្នាក់ ទាំងមូល
រំលឹកបញ្ញត្តិ	សំណួរគន្លឹះ៖ តើអ្នកដឹងអាហារសុខភាពអ្វីខ្លះ?	(TPS)
សេចក្តីផ្តើម	លោកគ្រូណែនាំការស៊ើបអង្កេត៖ តើយើងអាចធ្វើទឹកដោះគោជូរដែលមានសុខភាពល្អដោយរបៀបណា?	(ថ្នាក់ ទាំងមូល)
វគ្គបំណងមេរៀន	នៅចុងបញ្ចប់នៃវគ្គ សិស្សនឹងបានធ្វើតេស្ត pH នៃទឹកដោះគោស្រស់ និងចាប់ផ្តើមដំណើរការ fermentation ។	(ថ្នាក់ ទាំងមូល)

**បទបង្ហាញរបស់
គ្រូ**

ការបង្កើតគំរូ៖ គ្រូបង្ហាញពីរបៀបវាស់ទឹកដោះគោស្រស់ 250ml យ៉ាងត្រឹមត្រូវ ដោយប្រើស៊ីឡាំងវាស់ ហើយដាក់វាក្នុងដប 250ml។ បរិមាណនេះគឺដូចគ្នាសម្រាប់ក្រុមទាំងអស់។

សំណួរគន្លឹះ៖ តើ pH នៃទឹកដោះគោគឺជាអ្វី?

គ្រូពន្យល់ពីរបៀបប្រើក្រដាស pH ដោយធ្វើបទបង្ហាញដោយប្រើគំរូទឹក។ សិស្សគួរទស្សន៍ទាយ - សង្កេត - ពន្យល់នៅពេលសាកល្បងទឹកដោះគោស្រស់មួយចំនួននៅក្នុង beaker ។ យោងទៅ៖

<https://www.bbc.co.uk/bitesize/guides/zqd2bk7/revision/1> ។

សិស្សនឹងប្រៀបធៀបពណ៌នៃក្រដាស pH ជាមួយនឹងតារាងពណ៌ ដែលបានផ្តល់ឱ្យ ហើយពិភាក្សាអំពីលទ្ធផល។ (ថ្នាក់ទាំងមូល)

គ្រូបែងចែកសិស្សទៅជាក្រុមអនុវត្តជាក់ស្តែងតាមផែនការ។

សកម្មភាពសិក្សា

សមាជិកក្រុមម្នាក់ទៅទទួលថាសឧបករណ៍សម្រាប់ក្រុមរបស់ពួកគេ។ សិស្សធ្វើតាមការណែនាំសម្រាប់ការធ្វើតេស្ត pH និងវាស់ទឹកដោះគោចូលទៅក្នុងដបរាងសាដី បន្ទាប់មកបន្តទៅការបិទភ្ជាប់។ (ការងារជាក្រុម)

គ្រូរៀបចំអាងទឹកក្តៅចំនួនពីរ ត្រៀមសម្រាប់កំដៅ។ គ្រូរៀបចំក្រុមណាដែលនឹងចែករំលែកឆ្នាំងទឹកក្តៅនីមួយៗ (៥ ដបក្នុងឆ្នាំងមួយ)។ សម្រាប់ថ្នាក់មួយមានសិស្សចំនួន ៤០ នាក់ = ១០ ក្រុម ឆ្នាំងទឹកក្តៅចំនួន ២ នឹងត្រូវការ។ ត្រូវប្រាកដថាមានទឹកគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីឈានដល់កម្រិតនៃទឹកដោះគោនៅក្នុងដប។ បើកំដៅ។

បទបង្ហាញរបស់

គ្រូ

នៅពេលដែលដបកំពុងកំដៅក្នុងឆ្នាំងជាំទឹក៖

សំណួរគន្លឹះ៖ ហេតុអ្វីបានជាទឹកដោះគោស្រស់ត្រូវបានកំដៅ? (ការទាមទារត្រូវបានណែនាំ)

សំណួរគន្លឹះ៖ តើកំដៅផ្ទេរទៅទឹកដោះគោដោយរបៀបណា?

សិស្សពិចារណាអំពីយន្តការ ដំណើរការ និងចរន្តទឹកក្នុងការប្រើប្រាស់អាងទឹកក្តៅ (និងអាងងូតទឹកទឹកកក) ពីរូបវិទ្យា (ការពិភាក្សាជាក្រុម)

សំណួរ និងចម្លើយ៖ សិស្សអាចសួរសំណួរបាន។ គ្រូអាចសួរសំណួរ ដើម្បីពិនិត្យមើលការយល់ដឹង។

សកម្មភាព

សកម្មភាពសិក្សា៖ សិស្សគួរធ្វើកំណត់ចំណាំដោយខ្លួនឯងអំពី ជំហានធ្វើទឹកដោះគោជូរ ខណៈពេលដែលកូរ និងតាមដានសីតុណ្ហ ភាពនៃទឹកដោះគោនៅចន្លោះពេលដោយប្រើម៉ែត្រកញ្ចក់ (ប្តូរវេ ន) រហូតដល់ទឹកដោះគោឡើងដល់ 80°C បន្ទាប់មកបិទកំដៅ។ យកដបទឹកចេញពីកន្លែងដូតទឹកក្តៅជាមួយនឹងអណ្តាតភ្លើង ហើយ ទុកឱ្យត្រជាក់ដល់ -40°C (ការងារជាក្រុម និងបុគ្គល)

ជៀសវាងការកាន់ដបទឹក ព្រោះវាអាចនឹងធ្វើឱ្យទឹកដោះមានមេរោគ។ ខណៈពេលដែលដបកំពុងត្រជាក់៖ (វាអាចនឹងត្រូវបានពន្លឿនដោយ ប្រើការងូតទឹកកក - ធ្វើឱ្យត្រជាក់ខ្លះបន្ទាប់មកជំនួសដបក្នុងខ្លះ ដោយទឹកត្រជាក់)។

បទបង្ហាញរបស់ គ្រូ

គ្រូគួរពន្យល់អំពី 'គីមីសាស្ត្រនៅពីក្រោយការ ផ្តាប់ (fermentation) នៃទឹកដោះគោជូរ' - ដោយចាប់ផ្តើមពីជំហាននៃការ pasteurisation នេះ និងបញ្ចប់ដោយការបន្ថែមបាក់តេរីសំបូរចំនួនទៅក្នុងទឹកដោះ គោ នៅពេលដែលវាឡើងដល់សីតុណ្ហភាពរាងកាយ -40°C។ (ដី វីគីមី)

សំណួរគន្លឹះ៖ បន្ទាប់ពីប្រហែលមួយថ្ងៃ តើទឹកដោះគោនឹងប្រែប្រួល យ៉ាងណាក្នុងពេលក្លាស់? (ទស្សន៍ទាយ) (TPS)

គ្រូធ្វើអន្តរកម្មជាមួយសិស្ស ដើម្បីទាញយកគំនិត... វានាំពួកគេទៅរក ប្រធានបទដែលជាប់ទាក់ទងគ្នា។

ការណែនាំដែលអាចធ្វើបាននៃប្រធានបទថ្មី៖ 'អារម្មណ៍' - រសជាតិ និងភ្លិន (ជូរ - អាស៊ីតឡាក់ទិក) [ជីវវិទ្យា]; ឬ 'viscosity (ភាពស៊ីស ង្វាក់គ្នាកាន់តែក្រាស់ - ប្រូតេអ៊ីន coagulated) [រូបវិទ្យា]; ទីបំផុត វាស់ viscosity នៃសារធាតុរាវច្បាស់លាស់ ប្រសិនបើចង់បាន។ យោង ទៅ៖ <https://www.wikihow.com/Measure-Viscosity>

សកម្មភាពសិក្សា

ដរាបណាទឹកដោះគោបានចុះត្រជាក់ដល់ 40°C សិស្សបន្ថែមទឹក ដោះគោជូរស្រស់ ២ ស្លាបព្រាបាយ (10ml) ទៅក្នុងកែវរបស់ពួកគេ ដោយប្រើស្លាបព្រា 5ml កូរជាមួយដំបងកែវ បន្ទាប់មកជួសជុល គម្រប និងស្លាក (ឈ្មោះសមាជិកក្រុម)។ សម្រាប់ការក្លាស់ ដបទឹក

ត្រូវបានដាក់ក្នុងប្រអប់ដែលមានអ៊ីសូឡង់- ក្រដាសកាតុងធ្វើកេសរុំ
ក្នុងក្លាយ ឬធុងត្រជាក់ សម្ភារៈអ៊ីសូឡង់បន្ថែមអាចត្រូវបានប្រើ។
ប្រអប់ត្រូវបានរក្សាទុក។ (ការងារជាក្រុម)

ថ្នាក់រៀនទាំងមូល សំណួរគន្លឹះ៖ តើមានជំហានអ្វីខ្លះសម្រាប់ធ្វើទឹកដោះគោជូរ?
(TPS)

គ្រូទាញសេចក្តីសង្ខេបពីសិស្ស។
សំណួរគន្លឹះ៖ តើការផ្ទេរកំដៅត្រូវបានគ្រប់គ្រងយ៉ាងដូចម្តេចក្នុង
អំឡុងពេលផលិតទឹកដោះគោជូរ?
ការពិភាក្សាថ្នាក់នៃយន្តការផ្ទេរកំដៅកំឡុងពេល **pasteurisation**
ធៀបនឹង **incubation** ។ (ថ្នាក់ទាំងមូល)

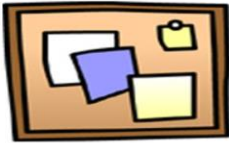
កិច្ចការផ្ទះ **ត្រូវកំណត់កិច្ចការផ្ទះ**៖ សិស្សស្រាវជ្រាវ និងធ្វើកំណត់ចំណាំអំពី
ប្រភេទសារធាតុបន្ថែមដែលត្រូវបានប្រើដើម្បីកែលម្អកម្រិតអាហារូបត្ថម្ភ
នៃអាហារ។ (ការងារបុគ្គលដោយឯករាជ្យ)

ប្រសិនបើមេរៀនបន្ទាប់មិនមែនជាថ្ងៃបន្ទាប់ទេ សូមជ្រើសរើសសមាជិកក្រុមមួយដើម្បីផ្ទេរដំបូរបស់
ពួកគេពី incubator ទៅទូទឹកកកបន្ទាប់ពី ២៤ ម៉ោង។ គ្រូអាចសុំឱ្យសិស្សនាំយកគំរូផ្លែឈើ- ដើម្បីសាកល្បង
ទឹកនៅក្នុងមេរៀនបន្ទាប់។

មេរៀននេះត្រូវបានបន្តដោយមេរៀនស្តីពីការធ្វើតេស្តវីតាមីន C ។ គ្រូបង្រៀនត្រូវធានាថាធុងទឹកដោះ
គោជូរ ត្រូវបានផ្ទេរទៅទូទឹកកកបន្ទាប់ពីប្រហែល ២៤ម៉ោងនៃការ fermentation ។ ការផ្លាស់ប្តូរពេលវេលា
ដែលបានអនុញ្ញាតសម្រាប់ដំណើរការ fermentation អាចជាកម្មវត្ថុនៃការស៊ើបអង្កេតបន្ថែម រួមជាមួយនឹង
ការផ្លាស់ប្តូរបរិមាណនៃទឹកដោះគោជូរបន្តផ្ទាល់ដែលបានបន្ថែមទៅទឹកដោះគោ pasteurized ឬការផ្លាស់ប្តូរ
បរិមាណទឹកដោះគោដែលបានប្រើ។ មានលទ្ធភាពជាច្រើន។

គ្រូបង្រៀនត្រូវធានាថា ធុងទឹកដោះគោជូរត្រូវបានផ្ទេរទៅទូទឹកកក បន្ទាប់ពីប្រហែល២៤ម៉ោងនៃ
ការ fermentation ។ ការផ្លាស់ប្តូរពេលវេលាដែលបានអនុញ្ញាតសម្រាប់ដំណើរការ fermentation អាចជា
កម្មវត្ថុនៃការសិក្សាអង្កេតបន្ថែម រួមជាមួយនឹងការផ្លាស់ប្តូរបរិមាណនៃទឹកដោះគោជូរបន្តផ្ទាល់ដែលបាន
បន្ថែមទៅទឹកដោះគោ pasteurized ឬការផ្លាស់ប្តូរបរិមាណទឹកដោះគោដែលបានប្រើ។ មានលទ្ធភាពជាច្រើ
ន។

For 10 groups of students: a sheet of white paper

MATERIALS

dropper

wash bottle

iodine

3 x 100ml beakers

250ml measuring cylinder

2 x 250ml conical flasks

2 measuring cylinders 1000ml & 250ml

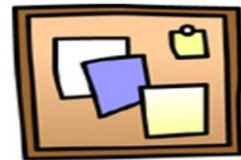

watch glass

spatula

MATERIALS

dropper

100ml beaker containing 5g corn flour

MATERIALS

pH testing equipment to test yoghurt

fruit: 30 - 40 limes

a juicer

kettle for hot water

corn flour (starch) for indicator

Place ALL equipment in a tray for each group with 5g corn flour in one of the beakers

មេរៀនចាប់ផ្តើមដោយការសង្កេត និងកត់សម្គាល់ការផ្លាស់ប្តូរដែលបណ្តាលមកពីដំណើរការ **fermentation** ដែលកើតឡើងនៅក្នុងការធ្វើទឹកដោះគោជូរ។

ប្រធានបទ ៖ ការសិក្សាអំពីវីតាមីន C

ឯកសារ “វីតាមីន C” មានភ្ជាប់មកជាមួយកិច្ចតែងការបង្រៀនខាងក្រោមនេះ។

មេរៀននេះគឺបន្តពីមេរៀនអំពីវិធីធ្វើទឹកដោះគោជូរ (ក្រុមដដែល)

ដំណាក់កាល	សកម្មភាពក្នុងថ្នាក់	ការគ្រប់គ្រងថ្នាក់
-----------	---------------------	--------------------

ស្វាគមន៍

ថ្នាក់
ទាំងមូល

រំលឹក

សិស្សម្នាក់ឡើងមកយកទឹកដោះគោឱ្យក្រុមខ្លួន (ពិនិត្យស្លាកសម្គាល់)

សំណួរគន្លឹះ៖ តើការធ្វើទឹកដោះគោជូរមានដំណាក់កាលអ្វីខ្លះ?

សំណួរគន្លឹះ៖ តើវាមានការប្រែប្រួលអ្វីខ្លះ នៅក្រោយដំណើរលឿង?

សកម្មភាពសិក្សា

សិស្សត្រូវអង្កេត/ធ្វើតេស្ត ហើយកត់ត្រាការប្រែប្រួល ដែលបណ្តាលមកពីលឿង។ វាស់កម្រិត pH ទឹកដោះគោជូរក្នុងទឹក ឬក៏អាចវាស់ “ភាពអន្ទិល” បន្ថែមទៀតបានផងដែរ (ជម្រើស)។ មើល <https://www.wikihow.com/Measure-Viscosity> ។

<https://www.wikihow.com/Measure-Viscosity> ។

សិស្សម្នាក់ក្នុងក្រុមនីមួយៗធ្វើតេស្តកម្រិត pH ក្នុងទឹកដោះគោជូររបស់ក្រុម ដោយប្រើក្រដាសវាស់ pH។ ធ្វើតេស្ត pH។ ដាក់សំណាកទឹកដោះគោជូរចេញពីដបចូលក្នុងទឹកដែលមានក្នុងកែវបែបស៊ី។ ធ្វើតេស្ត និងកត់ត្រាតម្លៃ pH។

សំណួរគន្លឹះ៖ តើ pH មានតម្លៃប៉ុន្មាន? តើវាបង្ហាញពីអ្វីខ្លះ?

សំណួរគន្លឹះ៖ តើ pH បានប្រែប្រួលក្នុងដំណើរលឿងដែរឬទេ? ព្រោះអ្វី?

បទបង្ហាញរបស់គ្រូ

គ្រូពន្យល់ពីការកើតនៃអាស៊ីតឡាក់ទិច។

សំណួរគន្លឹះ៖ តើអ្វីទៅដែលធ្វើឱ្យទឹកដោះគោជូរក្លាយជាអាហារនាំមកនូវសុខភាពល្អ?

គ្រូពន្យល់ពីសារៈសំខាន់នៃបាក់តេរីវីល្លដែលជួយដល់ការរំលាយ
អាហារ និងមីក្រូជីវដែលនាំឱ្យយើងមានសុខភាពល្អ។

អ្នកឯកទេសខាងមីក្រូជីវសាស្ត្របានរកឃើញថា ក្នុងខ្លួនមនុស្សមាន
ពពួកមីក្រូបជាង ១០០០០ ប្រភេទ។ ក្នុងនោះដែរ មីក្រូជីវផ្តល់សែន
ច្រើនជាងលទ្ធភាពផ្តល់ឱ្យដោយរាងកាយរបស់មនុស្សយើងទៅទៀត
(៨ លាន ទល់នឹង ២២០០០)។ វាជួយដល់ការរស់រានរបស់មនុ
ស្ស។ មនុស្សត្រូវការសែនពីបាក់តេរីដើម្បីជួយដល់ដំណើរការមូល
ដ្ឋានផ្សេងៗដូចជាការរំលាយអាហារជាដើម។

រៀបចំកិច្ចការឱ្យបានសមស្រប

សេចក្តីផ្តើម

សំណួរគន្លឹះ៖ តើអ្វីខ្លះទៀតដែលអាចដាក់ចូលក្នុងទឹកដោះគោជូរ
ដើម្បីផ្តល់សារធាតុចិញ្ចឹមឱ្យមានកាន់តែច្រើន ?

គ្រូពន្យល់ពីទស្សនទាន ស្តីពីសារធាតុបន្ថែមក្នុងអាហារដែលនាំមក
នូវសុខភាពល្អ ដូចជាវីតាមីនជាដើម។

រំលឹកបញ្ញត្តិ

សំណួរគន្លឹះ៖ តើអ្វីទៅជាវីតាមីន C ?

សំណួរគន្លឹះ៖ តើវីតាមីន C មកពីណា ?

សំណួរគន្លឹះ៖ ហេតុអ្វីវីតាមីន C សំខាន់ ?

គ្រូពន្យល់ថា វីតាមីន C (អាស៊ីតអាស្ករិបិច) ជាអង់ទីអុកស៊ីតកម្យ៉ាង
ដែលផ្តល់ជីវជាតិចិញ្ចឹមដ៏សំខាន់ដល់មនុស្ស ។ បន្ថែមលើមានផ្ទុក
វីតាមីន C ប៉ុន្តែការចម្អិនអាហារធ្វើឱ្យវាបាត់បង់អស់។ ដូច្នេះហើយ
បានជាបន្ថែមផ្លែឈើនៅក្លាយជាប្រភពផ្តល់អាស៊ីតអាស្ករិបិចដ៏
សំខាន់សម្រាប់មនុស្សភាគច្រើន។ វីតាមីន C ទ្រទ្រង់ដល់ប្រព័ន្ធភាព
សុំដែលនាំមកនូវសុខភាពល្អ។

សេចក្តីផ្តើម

គ្រូណែនាំឱ្យសិស្សសិក្សាស្រាវជ្រាវ៖ តើក្នុងទឹកក្រូចឆ្មារស្រស់មាន
វីតាមីន C ប៉ុន្មាន ?

វត្ថុបំណងសិក្សា

នៅក្រោយម៉ោងនេះ សិស្សនឹងអាចធ្វើតេស្ត និងគណនាបរិមាណ
វីតាមីន C ក្នុងទឹកក្រូចឆ្មារ តាមរយៈវិធីសាស្ត្រអត្រាកម្ម ដែលរួម
បញ្ចូលនូវការក្រិតខ្នាត និងប្រើប្រាស់ការត្រួតពិនិត្យទៀតផង។

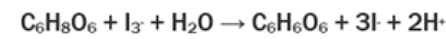
បទបង្ហាញរបស់គ្រូ

គ្រូបង្ហាញពីរបៀបបង្កើតធាតុចង្កុលពណ៌អាមីដុង៖ ដាក់ម្សៅពោត
១ ស្លាបព្រាតូច (5 ml) ចូលក្នុងទឹកពុះចំណុះ 100 ml ដែលមាន

ក្នុងកែវបែរស៊ី។ ប្រើឧបករណ៍បន្តក់ដើម្បីសម្រក់ធាតុចង្កុលពណ៌អាមីដុងពីរទៅបីដំណក់ ចូលក្នុងកែវពិសោធន៍ដែលមានក្រដាសពណ៌សនៅពីក្រោម។ ធាតុចង្កុលពណ៌អាមីដុងមិនមានវីតាមីន C ឡើយ ដូច្នេះត្រូវបន្ថែមអ៊ីយ៉ូត ៣ ដំណក់។ នោះវានឹងមានពណ៌ខ្មៅលាយខៀវ ដែលបង្ហាញពីវត្តមានអ៊ីយ៉ូត។

គ្រូពន្យល់ថា នៅពេលមានវត្តមានវីតាមីន C ក្នុងសូលុយស្យុង នោះអ៊ីយ៉ូតនឹងប្រតិកម្មទៅនឹងវីតាមីន C ដែលបង្កឱ្យអ៊ីយ៉ូតលែងមានវត្តមាន។ ដូច្នេះហើយវាពុំមានការប្រែប្រួលទៅនឹងពណ៌ខៀវដិតឡើយ។

ទ្រីឌីអ៊ីយ៉ូឌីន (I₃) ធ្វើអុកស៊ីតកម្មវីតាមីន C (C₆H₈O₆) ដើម្បីធ្វើឱ្យអាស៊ីតដេស៊ីដ្រូអាស្កូប៊ិចកើតឡើង (C₆H₆O₆)។ ស៊ីដ្រូសែនខ្លះលាយចេញ។

ដរាបណាមានវត្តមានវីតាមីន C ក្នុងសូលុយស្យុង នោះទ្រីឌីអ៊ីយ៉ូឌីននឹងមានប្រតិកម្ម ហើយបម្លែងទៅជាអ៊ីយ៉ូឌីន អ៊ីយ៉ូឌីនយ៉ាងឆាប់ហើស។ បើធៀបនឹងសូលុយស្យុងត្រួតពិនិត្យ យើងឃើញថា ពណ៌ពុំមានការប្រែប្រួលឡើយ។ យ៉ាងណាមិញ នៅពេលដែលវីតាមីន C ទាំងអស់ធ្វើអុកស៊ីតកម្ម នោះអ៊ីយ៉ូឌីន I₂ និងទ្រីឌីអ៊ីយ៉ូឌីន I₃ ខ្លះនឹងមានវត្តមាន ដែលបង្កឱ្យធាតុចង្កុលពណ៌មានពណ៌ដិតមួយរំពេច។ ពណ៌ខៀវខ្មៅបង្ហាញពីចំណុចបញ្ចប់នៃអត្រាកម្ម ព្រោះពុំមានវីតាមីន C នៅសល់ដើម្បីឱ្យអ៊ីយ៉ូតធ្វើប្រតិកម្មជាមួយឡើយ។ នេះជាប្រតិកម្មរេដុក។

គ្រូបង្ហាញពីវិធីក្រិតខ្នាតសម្រាប់ការពិសោធន៍។

បង្កើតវីតាមីន C ដោយប្រើសូលុយស្យុងនៃកំហាប់ដែលគេដឹង។ ដាក់ទឹក ១ លីត្រចូលក្នុងស៊ីឡាំងវាស់ ឬកែវបែរស៊ីធំមួយ ហើយដាក់គ្រាប់វីតាមីន C ចំណុះ 1000 mg (conc.1g/l)។ យកសូលុយស្យុង 900 ml ចេញ ដោយទុកត្រឹម 100 ml។ បន្ថែមទឹក 1000 ml ចូល ដើម្បីបង្កើតសូលុយស្យុងវីតាមីន C 0.1g/l។ ប្រើកែវអែកទ្រែន ចំនួនពីរ។ ដាក់សូលុយស្យុងវីតាមីន C ចំណុះ 50ml លើក្រដាសសសងខាង។ ប្រើឧបករណ៍បន្តក់ ដើម្បីសម្រក់ ២០ ដំណក់នៃធាតុ

ចង្អុលពណ៌ក្នុងកែវសងខាង។ សរសេរថា “ត្រួតពិនិត្យ/control” លើក្រដាស។ បន្តកុំអ៊ុយ៉ូតមួយដំណាក់ក្នុងកែវពិសោធន៍ទី២ រួចកូរវាច្នៃនៅរាល់ពេលបន្តកម្រិត។ **សិស្សត្រូវអង្កេត និងរាប់ចំនួនដំណាក់ដែលចាំបាច់ត្រូវប្រើដើម្បីបំពេញអត្រាកម្ម។** បន្តពិនិត្យមើលការប្រែប្រួលពណ៌ខៀវជិតជាងមុន រួចប្រៀបធៀបពណ៌ ក្នុងការធ្វើតេស្ត ជាមួយនឹងកែវត្រួតពិនិត្យ រហូតវាប្រែប្រួលខុសពីមុន។ ការប្រែពណ៌មានបង្ហាញនៅចុងអត្រាកម្ម។ កត់ត្រា n ថាមានអ៊ុយ៉ូតប៉ុន្មានដំណាក់ដែលត្រូវការដើម្បីធ្វើអុកស៊ីតកម្មវីតាមីន C ទាំងអស់នៅក្នុងកែវពិសោធន៍។ ពិនិត្យមើលថាតើសិស្សទាំងអស់ឯកភាពគ្នាលើចំនួននៃចំនួនដំណាក់អ៊ុយ៉ូតដែរឬទេ។

ត្រូវពន្យល់ពីផលធៀបគណនា៖ ដោយ 50ml នៃសូលុយស្យុងវីតាមីន C មានវីតាមីន C ចំណុះ 5mg ហើយដំណាក់ n នៃអ៊ុយ៉ូតគឺត្រូវការចាំបាច់ដើម្បីធ្វើអុកស៊ីតកម្មវីតាមីន 5mg ទាំងអស់ ដូច្នោះ 5/n mg នៃវីតាមីន C គឺត្រូវបានធ្វើអុកស៊ីតកម្មក្នុងមួយដំណាក់អ៊ុយ៉ូត។ តម្លៃនេះនឹងត្រូវប្រើដើម្បីគណនាបរិមាណវីតាមីន C ក្នុងទឹកក្រូចឆ្មារ ដោយគិតជា mg។

សកម្មភាព

សកម្មភាព

ត្រូវដាក់ឱ្យសិស្សធ្វើការជាក្រុម យ៉ាងតិច ៩ ក្រុម(

កិច្ចការ៖ សិស្សម្នាក់ឡើងមកយកសម្ភារៈឱ្យក្រុមខ្លួន។

សិស្សម្នាក់ឡើងមកយកសូលុយស្យុងអត្រាកម្មវីតាមីន C ចំណុះ 100ml ក្នុងកែវស៊ីឡាំង។ ពួកគាត់ត្រូវបង្កើតធាតុចង្អុលពណ៌ និងធ្វើអត្រាកម្មដោយខ្លួនឯង ដូចគ្រូបានបង្ហាញ។ លទ្ធផលត្រូវសរសេរលើក្តារខៀន ហើយតម្លៃមធ្យមសម្រាប់ 5/n គឺបានកំណត់ /កុំខ្វល់អំពីតម្លៃនៅក្រៅ (outlier)

កែវត្រូវបានសម្អាតរួចរាល់ និងអាចប្រើឡើងវិញក្នុងការធ្វើតេស្តទឹកក្រូចឆ្មារ។ ត្រូវប្រាប់ក្រូចឆ្មារកទឹកឱ្យហើយ មុនពេលចាប់ផ្តើមមេរៀន។ វាអាស្រ័យលើចំនួនអ្នកស្ម័គ្រចិត្តចូលរួមរួចប្រាប់ក្រូចឆ្មារ។

សិស្សបន្តធ្វើតេស្តបរិមាណវីតាមីន C ក្នុងកម្រិតទឹកក្រូចឆ្មារដែលគេដឹង។ ប្រើប្រាស់កែវស៊ីឡាំងដើម្បីវាស់កម្រិតទឹកក្រូចឆ្មារដូចគ្នា)25ml ឬប្រហាក់ប្រហែលស រួចបន្តកំណត់ទៅក្នុងកែវអែកទ្រែនចំនួនពីរ នៅលើក្រដាស (ចង្អុលពណ៌ ២០ ដំណាក់ចូលក្នុងកែវនីមួយៗ។ ដាក់ស្លាកសញ្ញាត្រួតពិនិត្យ

ត្យ/control ដើម្បីសម្គាល់កែវ។ រាប់ចំនួនដំណាក់អ៊ីយ៉ូតដែលបានដាក់ចូល ក្នុងកែវធ្វើតេស្ត រួចកូរវាថ្មមៗ នៅរាល់ពេលបន្តកម្រិតម្តងៗ។ **សមាជិកទាំងអស់ ក្នុងក្រុមត្រូវមានបញ្ជីតាមដាន។** បន្តពិនិត្យមើលការប្រែប្រួលពណ៌ដិត ដោយប្រៀបធៀបពណ៌ក្នុងការធ្វើពិសោធន៍ និងកែវត្រួតពិនិត្យ/control រហូតមានការប្រែប្រួល។ កាត់ត្រា j ថាតើគេត្រូវប្រើអ៊ីយ៉ូតប៉ុន្មានដំណាក់ ដើម្បីអាចធ្វើអុកស៊ីតកម្មវីតាមីន C នៅក្នុងទឹកក្រូចឆ្មារបាន។ ប្រើប្រាស់តម្លៃ អត្រាកម្មមធ្យម $5/n$) រួចសិក្សាតើទឹកក្រូចឆ្មារ 25ml មានផ្ទុកវីតាមីន ប៉ុន្មាន mg ដែរ $=j \times 5/n$ ។ ដូច្នេះ ត្រូវគណនាបរិមាណវីតាមីន C ក្នុងទឹក ក្រូចឆ្មារមួយលីត្រ។ **គ្រូគួរដើរពិនិត្យតាមក្រុមថាតើពួកគាត់អាចធ្វើការ គណនា ដើម្បីបំប្លែងការវាស់ទៅជា mg ក្នុងមួយលីត្រ។**

បទបង្ហាញរបស់គ្រូ

សកម្មភាពសិក្សា

ថ្នាក់រៀនទាំងមូល

សំណួរគន្លឹះ៖ តើកំហាប់នៃវីតាមីន C នៅក្នុងទឹកក្រូចឆ្មារស្រស់នោះមាន កម្រិតប៉ុន្មាន ?

សំណួរគន្លឹះ៖ តើលទ្ធផលទាំងនេះគួរឱ្យទុកចិត្តបានកម្រិតណា ?

គ្រូលើកឡើងពីសារៈសំខាន់នៃការបន្តពូជ -មិនពីងផ្អែកលើលទ្ធផលតែ មួយពីការពិសោធន៍តែមួយ។ គ្រូណែនាំសិស្សពីរបៀបរាយការណ៍ការ ពិសោធន៍។

សំណួរ និងចម្លើយ៖ ត្រូវអាចសួរសំណួរដើម្បីពិនិត្យមើលការយល់ដឹង។ សិស្សអាចសួរសំណួរ។

សំណួរគន្លឹះ៖ តើអ្នកនឹងធ្វើអ្វីប្លែកនៅពេលក្រោយ ?

ត្រូវអាចពិភាក្សាអំពីវិធីសាស្ត្រជំនួសនៃការប្រើប្រាស់ burette ដើម្បីវាស់ទឹក កំបោរដែលបានបន្ថែមទៅបរិមាណដែលគេស្គាល់នៃសារធាតុ iodine ។ យោងទៅ គេហទំព័រ៖] <https://www.thoughtco.com/vitamin-c-determination-by-iodine-titration-606322> [

(សូមមើល៖ សន្លឹកកិច្ចការសិស្សវីតាមីន C)

កិច្ចការផ្ទះ

គ្រូកំណត់កិច្ចការផ្ទះ៖ សិស្សសរសេររបាយការណ៍នៃការពិសោធន៍ ជាក់ស្តែង ហើយស្រាវជ្រាវសំណួរ៖ "តើអ្វីទៅជាជំងឺក្រិនសរសៃ ឈាម?" "តើការប្រកាច់ទាក់ទងនឹងវីតាមីន C ដោយរបៀបណា ?

ជំហានបន្ទាប់ក្នុងការរៀនអាចជាព័ត៌មានលម្អិតអំពីអតិសុខុមប្រាណឬទ្រឹស្តីគោលបន្ថែមទៀត៖ អាហារ និង សុខភាព។ ប្រព័ន្ធភាពសុំនិងជំងឺ និងសារៈសំខាន់នៃរបបអាហារ។

ដើម្បីព័ត៌មានបន្ថែមសូមចូលទៅកាន់៖

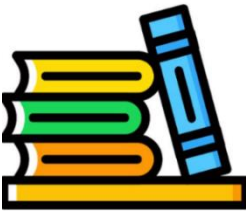
<https://www.eatright.org/food/vitamins-and-supplements/types-of-vitamins-and-nutrients/how-vitamin-c-supports-a-healthy-immune-system>

៤. តើការពិចារណាបន្ថែមមានអ្វីខ្លះ ?

៤.១. សុខភាព និងសុវត្ថិភាព

អ្នកសម្របសម្រួលត្រូវតែធានាថាឧបករណ៍ទាំងអស់ដែលប្រើគឺសមស្របគោលបំណង ហើយ វិធានការសុវត្ថិភាពសមស្របត្រូវតែប្រតិបត្តិនៅគ្រប់ពេលវេលា ខ. ការពាក់អាវពិសោធន៍ វ៉ែនតាសុវត្ថិភាព ស្រោមដៃការពារ ក្នុងមន្ទីរពិសោធន៍ជាកិច្ចការដែលត្រូវធ្វើជាចាំបាច់។ ការគ្រប់គ្រងប្រកបដោយសុវត្ថិភាព និង ការការពារនៃឧបករណ៍ផ្សេងៗ ដូចជា ឧបករណ៍ក្តៅឧបករណ៍មុតស្រួច កញ្ចក់បែក។ល។ ឧបករណ៍អគ្គិសនីសំខាន់ៗ សារធាតុគីមីដែលអាចបង្កគ្រោះថ្នាក់។ល។

និងឧបករណ៍អគ្គិសនី គួរតែត្រូវបានរក្សាទុក ថែទាំ និងត្រួតពិនិត្យឱ្យបានត្រឹមត្រូវនៅ ចន្លោះពេលទៀងទាត់។

[សៀវភៅសុវត្ថិភាព អគ្គិភ័យ <https://science.cleapss.org.uk/Resource-Info/Handbook-Section-4-Fire-Safety.aspx>]

[សៀវភៅសុវត្ថិភាព បុគ្គល <https://science.cleapss.org.uk/Resource-Info/Handbook-Section-3-Personal-Safety.aspx>]

[ព័ត៌មានទាក់ទងនឹង សារធាតុគីមី៖ <https://science.cleapss.org.uk/Resource-Info/All-CLP-Hazcards-2016-Edition-with-2021-updates.aspx>]

ឧបករណ៍សង្គ្រោះបឋមគួរតែមានដើម្បីដោះស្រាយរបួសស្រាល៖ របួស រលាក និងកន្លែងលាងភ្នែកសម្រាប់ ពេលដែលមានការប៉ះពាល់ដោយសារធាតុគីមី។ល។ គួរតែមានធុងសំរាមដាច់ដោយឡែកសម្រាប់កញ្ចក់ ឬ កែវដែលបែកបាក់។ ការបែកបាក់ និងខូចខាតនៃឧបករណ៍ ឬសម្ភារៈទាំងអស់គួរតែត្រូវបានកត់ត្រានៅក្នុង កំណត់ហេតុមួយ សម្រាប់គោលបំណងសារពើភ័ណ្ឌមន្ទីរពិសោធន៍។ ក្នុងអគ្គិភ័យរួមជាមួយឧបករណ៍ពន្លត់ អគ្គិភ័យម្សៅគួរតែអាចយកមកប្រើបានភ្លាមៗជាពិសេសនៅក្នុងតំបន់ការងារមាញឹកជាក់ស្តែង។ ព័ត៌មាន លំអិត និងទំនាក់ទំនងរបស់អ្នកសង្គ្រោះបឋមគួរតែត្រូវបានដាក់បង្ហាញនៅក្បែរកន្លែងធ្វើការ។ គ្រោះថ្នាក់

ទាំងអស់គ្នាត្រូវបានរាយការណ៍ទៅគ្រូ និងកត់ត្រានៅក្នុងសៀវភៅកំណត់ហេតុដែលត្រូវបានពិនិត្យជាប្រចាំ (ប្រចាំខែ) ដោយមន្ត្រីសុខភាព និងសុវត្ថិភាព។ ព័ត៌មានលម្អិតពេញលេញនៃការប្រុងប្រយ័ត្នសុវត្ថិភាពមន្ទីរពិសោធន៍អាចរកបាននៅទីនេះ៖ <https://knowledge.carolina.com/professional-growth/safety/>

៤.២. សុវត្ថិភាពតាមអ៊ិនធឺណិត

អ្នកចូលរួមត្រូវ នឹងចូលរួមសង្កេតមើលអាកប្បកិរិយាប្រកបដោយវិជ្ជាជីវៈនៅពេលធ្វើការប្រាស្រ័យទាក់ទងលើប្រព័ន្ធអ៊ិនធឺណិត និង គោរពតាមតម្រូវការដូចខាងក្រោម៖

- ❖ ការពារអត្តសញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អ្នក និងការពារព័ត៌មានផ្ទាល់ខ្លួនតាមអ៊ិនធឺណិត។
- ❖ រក្សាភាពអាជីពគ្រប់ពេលវេលាតាមអ៊ិនធឺណិតព្រោះអ្នកកំពុងប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយពិភពលោក។
- ❖ កុំចែករំលែកព័ត៌មានលម្អិតទំនាក់ទំនងរបស់បុគ្គលណាម្នាក់ដោយគ្មានការអនុញ្ញាតពីពួកគាត់។
- ❖ កុំបង្ហាញពាក្យសម្ងាត់ផ្ទាល់ខ្លួន ឬព័ត៌មានលម្អិតនៃការចូលទៅកាន់នរណាម្នាក់។
- ❖ កុំចែករំលែកលេខកូដចូលប្រើទៅកាន់វេទិកាអនឡាញ ទៅកាន់អ្នកផ្សេងទៀតនៅខាងក្រៅក្រុម។

៤.៣. ការសម្ងាត់

ព័ត៌មានផ្ទាល់ខ្លួនមិនត្រូវបានបង្ហាញនៅខាងក្រៅក្រុមទេ។ លើកលែងតែព័ត៌មានស្តីពីអំពើហឹង្សាការរំលោភបំពាន ការកេងប្រវ័ញ្ច ឬបញ្ហាដែលផ្ទុយនឹងការអនុវត្តច្បាប់ និងសីលធម៌។ គោលនយោបាយការពារបទបញ្ញត្តិគ្រូត្រូវបានអនុវត្តតាម ។ (សូមមើលក្រមសីលធម៌របស់គ្រូ)

ឯកសារយោង

Association of Science Education, **Best Practice Guidance**, available at:
<https://www.ase.org.uk/bestpractice>

Burke, A., 2011, **Group work: How to use groups effectively**, Journal of Effective Teaching, 11(2), pp.87-95.

Clark, J., 2022, **Modelling & thinking aloud**, Twitter [26 Feb 2022], available at:
<https://twitter.com/XpatEducator/status/1497447207695695874?s=20&t=BUJ7hcOZZxmSznosJWVgUg>

CLEAPSS, ND, Health & Safety Guidance and Support for Practical Science & Technology in Schools & Colleges: Website, available at: CLEAPSS All Procedures

Desmos Classroom, ND, **Mathematics: digital classroom activities**, available at:
[https://teacher.desmos.com/Education Endowment Foundation, 2021, Cognitive Science Approaches in the Classroom, \[July 2021\], available at: https://educationendowmentfoundation.org.uk/education-evidence/evidence-reviews/cognitive-science-approaches-in-the-classroom](https://teacher.desmos.com/Education Endowment Foundation, 2021, Cognitive Science Approaches in the Classroom, [July 2021], available at: https://educationendowmentfoundation.org.uk/education-evidence/evidence-reviews/cognitive-science-approaches-in-the-classroom)

Florida Department of Education (USA), 2014, **Defining STEM**, available at :
<https://www.fldoe.org/academics/standards/subject-areas/math-science/stem/defining-stem.stml>

Gibbs, G., 2013, **Learning by Doing: A Guide to Teaching and Learning Methods**, Oxford: Oxford Centre for Staff and Learning Development.

Global Partnership for Education & STEPCam, 2020, **CPD handbook: a guide to continuous professional development for teachers, school directors and education specialists in Cambodia**, November 2020.

Holmlund, T.D., Lesseig, K. & Slavit, D., 2018, **Making sense of 'STEM education' in K-12 contexts** International Journal of STEM Education, 5(1), pp.1-18.

Kampuchean Action for Primary Education, 2016, **Constructivist Learning Training Manual: New Generation Schools Programming**, August 2016.

Kokotsaki, D., Menzies, V. & Wiggins, A., 2016, **Project-based learning: A review of the literature**, Improving Schools, 19(3), pp.267-277.

Learning Scientists, 2022, **Six Strategies for Effective Learning**, available at:
<https://www.learningscientists.org/downloadable-materials>

Loveless, B., 2022, **The Complete Guide to Rosenshine's Principles of Instruction**, available at:
<https://www.educationcorner.com/principles-of-instruction/>

Lynch, M., 2018, **14 Project-Based Learning Activities for the Science Classroom**, [06 Mar 2018], available at: <https://www.thetechedvocate.org/14-project-based-learning-activities-science-classroom/>

Massalha, T., 2012, The Burning Candle: a class experiment, [Nov 2012], available at:
https://www.researchgate.net/publication/258265373_The_burning_candle_a_class_experiment

McNiff, J. & Whitehead, J. 2002, **Action Research: principles and practice**, available at:
http://155.0.160.4:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/94/%5BJean_Mcniff%5D_Action_Research_Principles_and_Practice%28BookFi.org%29.pdf?sequence=1&isAllowed=y , Taylor & Francis e-Library.

Miller, E.C., Severance, S. & Krajcik, J., 2021, **Motivating teaching, sustaining change in practice: Design principles for teacher learning in project-based learning contexts**, Journal of Science Teacher Education, 32(7), pp.757-779.

Ministry of Education, Youth & Sport, 2019, **Education Strategic Plan: 2019-2023**

Phnom Penh: Kingdom of Cambodia, available at: <http://www.moeys.gov.kh/index.php/en/policies-andstrategies/3206.html#.YRU45kolFp8>, accessed [04 Feb 2022].

Ministry of Education, Youth & Sport, 2020, **Action Research Technique: Do-It-Yourself Guide**, Phnom Penh: Kingdom of Cambodia.

Ministry of Education, Youth & Sport, 2021, **Understanding Social Exclusion in the Cambodian Context and Planning for Inclusive Education**, Department of Policy, Phnom Penh: Kingdom of Cambodia.

Ministry of Education, Youth & Sport, 2021, **CPD Handbook**, Department of Policy, Phnom Penh: Kingdom of Cambodia.

Ministry of Industry, Science, Technology & Innovation, 2021, **Cambodia's Science,**

Technology & Innovation Roadmap 2030, Kingdom of Cambodia, available at:
<https://itd.mef.gov.kh/assets/uploads/2021/09/Cambodia-STIRoadmap-2021-English.pdf>

National Research Council (USA), 2012, **A Framework for K-12 Science Education: Practices, Crosscutting Concepts and Core Ideas**, Washington DC: The National Academic Press, available at:

<http://nap.edu/13165>

Remesh, A., 2013, **Microteaching, an efficient technique for learning effective teaching** , available at:
<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/23914219/>

Royal Society of Chemistry Education Resources, 2022, **Problem based practical activities**, available at:
<https://edu.rsc.org/resources/problem-based-practical-activities/939.article>

STEM Learning, 2010-2019, **Argumentation**, available at:

<https://www.stem.org.uk/resources/elibrary/resource/459788/argumentation>

STEM Learning, 2010-2019, **Model-based inquiry**, available at:

<https://www.stem.org.uk/resources/elibrary/resource/459821/model-based-inquiry>

STEM Learning, 2010-2019, **Post-16 Resources**, available at:

<https://www.stem.org.uk/resources/curated-collections/post-16-resources>

STEM Learning, 2010-2019, **Real Experiments and Virtual Enhancements**, available at:

<https://www.stem.org.uk/good-practical-science/real-experiments-and-virtual-enhancements>

STEM Learning, 2010-2019, **Science in the Workplace**, available at:

<https://www.stem.org.uk/resources/elibrary/resource/466553/science-workplace>

STEM Learning, 2010-2019, **Statistics for School Biology Experiments**, available at:

<https://www.stem.org.uk/resources/elibrary/resource/420447/statistics-school-biology-experiments>

Tandon, P. & Fukao, T., 2015, **Educating the Next Generation: Improving Teacher Quality in Cambodia**, Washington, DC: World Bank.

United States National Academies of Sciences, Engineering & Medicine, 2022, **A Framework for K-12 Science Education: practices, crosscutting concepts & core ideas**, available at:

<https://www.nap.edu/download/13165>

University of Colorado, 2022, **PhET Interactive Simulations** available at: <https://phet.colorado.edu/>

Voice 21, 2019, **The Oracy Benchmarks**, available at:

<https://voice21.org/wp-content/uploads/2020/06/Benchmarks-report-FINAL.pdf>

White, D.W., 2014, **What is STEM education and why is it important?** Florida Association of Teacher Educators Journal, 1(14), pp.1-9.

William, D. & Thompson, M., (2007) **Integrating Assessment with Learning. What Will It Take to Make It Work?** In C. A. Dwyer (Ed.), The Future of Assessment (pp. 53-82), New York: Routledge.

Winger, J., 2021, **The EASY Way to Make Homemade Yogurt**, [23 Jun 2021], available at:

<https://youtu.be/vgc26G2voao>

ឧបសម្ព័ន្ធ

ឧបសម្ព័ន្ធ ក៖ ស្តង់ដារស្នេហាទាំង១៥

ការអនុវត្តវិទ្យាសាស្ត្រ -

ស្តង់ដារទី១៖ ការសង្កេតបាតុភូត និងកំណត់បញ្ហា

ស្តង់ដារទី២៖ បង្កើត និងប្រើប្រាស់សំណាក

ស្តង់ដារទី៣៖ រៀបចំផែនការ និងអនុវត្តការសិក្សាអង្កេត

ស្តង់ដារទី៤៖ វិភាគ និងបកស្រាយទិន្នន័យ

ស្តង់ដារទី៥៖ ប្រើប្រាស់គណិតវិទ្យា និងការគិតបែបគណនា (តក្កវិជ្ជា ហេតុផល ការគិតត្រិះរិះ)

ស្តង់ដារទី៦៖ ធ្វើការអធិប្បាយពន្យល់ និងកំណត់សេចក្តីសន្និដ្ឋាន ឬផ្តល់នូវដំណោះស្រាយសមស្រប

ស្តង់ដារទី៧៖ ចូលរួមជជែកដោយប្រើអំណះអំណាង ប្រើភស្តុតាង និងហេតុផល

ស្តង់ដារទី៨៖ ទទួលលទ្ធផល វាយតម្លៃលទ្ធផល និងផ្សព្វផ្សាយលទ្ធផល

គំនិតអន្តរមុខវិជ្ជា -

ស្តង់ដារទី៩៖ លំនាំ នៃបាតុភូតធម្មជាតិ

ស្តង់ដារទី១០៖ ហេតុ និងផល

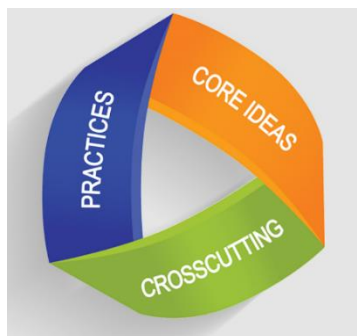
ស្តង់ដារទី១១៖ បរិមាណ សមាមាត្រ និងទំហំ៖ តាមរយៈការវាស់វែង និងកត់ត្រា

ស្តង់ដារទី១២៖ ភាពពាក់ព័ន្ធគ្នា និងគំរូនៃភាពពាក់ព័ន្ធគ្នា

ស្តង់ដារទី១៣៖ រូបធាតុនិងថាមពល លំហូរ និងការរក្សាទុកនិងវដ្តរបស់វា

ស្តង់ដារទី១៤៖ រចនាសម្ព័ន្ធ និងមុខងារនៃបាតុភូត (តើវាគឺជាអ្វី? តើវាអាចធ្វើអ្វីបាន?)

ស្តង់ដារទី១៥៖ ភាពនឹងថ្លល់ និងការប្រែប្រួល (តើវាមានភាពនឹងថ្លល់ ដែរឬទេ? តើវាមានភាពប្រែប្រួល ដែរឬទេ?)

ឧបសម្ព័ន្ធ ខ៖ ឧបករណ៍ធ្វើផែនការតាមស្តង់ដារ STEM

ការអនុវត្តរបស់សិស្សអន្តរមុខវិជ្ជា (អន្តរបញ្ញត្តិ) សិស្សសិក្សាអង្កេត	សួរសំណួរ និងកំណត់បញ្ហា	អភិវឌ្ឍនិងប្រើប្រាស់គំរូ	រៀបចំផែនការនិងអនុវត្តការស៊ើបអង្កេត	ប្រមូល វិភាគនិងបកស្រាយទិន្នន័យ	ប្រើគណិតវិទ្យានិងគណនា	បង្កើតជំនោរស្រាយផ្តល់ការពន្យល់និងឈានដល់ការសន្និដ្ឋាន	ប្រើភស្តុតាងនិងហេតុផលក្នុងអំណះអំណាង	ទំនាក់ទំនងព័ត៌មាន
---	------------------------	--------------------------	------------------------------------	--------------------------------	-----------------------	--	-------------------------------------	-------------------

លំនាំ	C10C11	B12C12	G11C11
មូលហេតុ & ផល			
មាត្រដ្ឋាន			
សមាមាត្រនិងបរិមាណ			C10C32 B11C22
គំរូប្រព័ន្ធនិងប្រព័ន្ធ			
ថាមពលនិងរូបធាតុ	B11C12		

លំហូរ

វដ្ត និង
អភិរក្ស
ភាព

រចនាស
ម្ព័ន្ធ និង
មុខងារ

ស្ថេរភាព	B10C13/
និងការ	ទឹកដោះ
ផ្លាស់ប្តូរ	គោដូវ

កំណត់ចំណាំ៖

B10C313 ជីវវិទ្យា G10 ជំពូកទី 3 មេរៀន 1.3

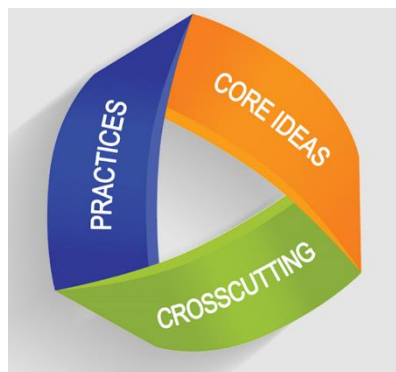
វានិយាយអំពីទឹកដោះគោដូវ

B តំណាងឱ្យជីវវិទ្យា តាមពីក្រោយដោយលេខថ្នាក់ (១០, ១១ ឬ ១២) បន្តដោយជំពូក និងមេរៀន

C សម្រាប់គីមីវិទ្យា លេខរៀងក្នុងកម្មវិធីសិក្សាមិនដូចគ្នាទៅនឹងជីវវិទ្យាទេ។

E សម្រាប់វិទ្យាសាស្ត្រផែនដី

P សម្រាប់រូបវិទ្យា

ឧបសម្ព័ន្ធ គ: ការវិភាគបណ្តុះបណ្តាលដំណាក់កាលទី១សម្រាប់រយៈពេល៥ថ្ងៃ

ពេលវេលា	មាតិកាបណ្តុះបណ្តាល	កំណត់សំគាល់
ថ្ងៃទី១		
08:00-09:45	<ul style="list-style-type: none"> ការណែនាំខ្លួនអោយស្គាល់គ្នាតាមរយៈការលេងហ្គេម ឈ្មោះថា '3 in a line' ផ្អែកលើ 'Tic Tac Toe' តើខ្ញុំសម្របសម្រួលការពិភាក្សាប្រកបដោយគុណភាព ខ្ពស់ដោយរបៀបណា ? <p>សកម្មភាព: ការពិភាក្សាជាក្រុមតូចអំពីការកំណត់គោលការណ៍សម្រាប់វគ្គបណ្តុះបណ្តាល</p> <ul style="list-style-type: none"> តើ STEM ជាអ្វី ? <p>សកម្មភាព: ការពិភាក្សាជាក្រុមតូចអំពី STEM (មុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រចម្រុះ និងក្រុមគណិតវិទ្យា)</p>	<p>ការគ្រប់គ្រងថ្នាក់រៀន:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ មន្ទីរពិសោធន៍អន្តរកម្ម ✓ ការងារជាក្រុម ✓ វិន័យវិជ្ជមាន ✓ ការដាក់បញ្ចូលគ្នា
09:45-10:00	សម្រាកអាហារសំរន់	
10:00-11:30	<ul style="list-style-type: none"> តើ ការបង្រៀនខ្នាតតូច (<i>Microteaching</i>) ជាអ្វី ? ការបង្ហាញការបង្រៀនខ្នាតតូច: វិធីសាស្ត្រ ការសាកសួរតាមគំរូ (Model-Based Inquiry) <p>សកម្មភាពSTEM:ប្រព័ន្ធព្រះអាទិត្យ(Solar System) ផែនដីវិទ្យា និងគណិតវិទ្យា</p>	<p>វិធីសាស្ត្របង្រៀនសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ការសួររំលឹក និងការរៀនបែបស្ថាបនានិយម ✓ ការបង្រៀនខ្នាតតូច (<i>Microteaching</i>) ✓ ការសាកសួរផ្អែកលើគំរូ (Model-Based Inquiry) ✓ សំណួរសំខាន់ៗ ✓ ការណែនាំ
11:30-14:00	សម្រាកអាហារថ្ងៃត្រង់	
14:00-15:30	<ul style="list-style-type: none"> តើខ្ញុំបញ្ចូលសកម្មភាពក្នុងផែនការមេរៀនដោយរបៀបណា ? <p>សកម្មភាព: ការពិភាក្សាដៃគូអំពីដំណាក់កាលមេរៀនចំនួនប្រាំពីរ (មុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រ និងគណិតវិទ្យា)</p> <ul style="list-style-type: none"> តើខ្ញុំរៀបចំផែនការសកម្មភាព STEM យ៉ាងដូចម្តេច ? 	<p>ការផ្សារភ្ជាប់ជាមួយសៀវភៅសិក្សាគោល:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ស្វែងរកវិធីសាស្ត្រសម្រាប់បាតុភូត ✓ ការចូលប្រើធនធានតាមអ៊ីនធឺណិត

សកម្មភាព៖ ការពិភាក្សាជាក្រុមតូចអំពីទ្រឹស្តីស្តូល និងវត្ថុ
បំណងមេរៀនសម្រាប់ការអនុវត្ត Microteaching

- ✓ គោលបំណងសិក្សា
- ✓ សំណួរសំខាន់ៗ
- ✓ អនុវត្តសកម្មភាពជាក់ស្តែង

15:30-15:45 សម្រាកអាហារសំរន់

15:45-17:00 • តើខ្ញុំប្រើ Jamboard ដើម្បីសហការដោយរបៀបណា ?
សកម្មភាព៖ ចែករំលែកគំនិតនៅលើ Jamboard និងរៀបចំ
ផែនការដើម្បីបង្រៀនដល់សកម្មភាព STEM

- ចំណាត់សំណួរ
 - សំណួរដែលលើកឡើងដោយសកម្មភាពថ្ងៃទី ១ (PL1)
- ការឆ្លុះបញ្ចាំង មតិកែលម្អ និងវាយតម្លៃសម្រាប់ថ្ងៃទី១

- ការងារជាក្រុម៖
- ✓ ការប្រើប្រាស់ធនធានដើម្បីរៀបចំផែនការសកម្មភាព STEM
 - ✓ សហការដោយប្រើប្រាស់ IT - Jamboard
 - ✓ ស្តង់ដារ STEM
 - ✓ ការរៀបចំ និងការហាត់សម
 - ✓ ការអនុវត្តឆ្លុះបញ្ចាំង
 - ✓ ការវាយតម្លៃ

ថ្ងៃទី២

08:00-09:45 • សង្ខេបចំនុចសំខាន់ៗមេរៀន និងការឆ្លើយតបទៅនឹង
ចំណាត់សំណួរថ្ងៃទី១ (PL1)

- តើការរៀនផ្អែកលើបញ្ហាគឺជាអ្វី (Problem-Based Learning) ?

សកម្មភាព STEM សំខាន់ៗ៖
តើអ្វីខ្លះអាចលិច ?
តើអ្វីខ្លះអាចអណ្តែត ?
តើអ្នកអាចធ្វើអោយគ្រាប់ឃ្លីអណ្តែតដោយរបៀបណា ? តើ
អ្នកណាអាចធ្វើអោយគ្រាប់ឃ្លីអណ្តែតបានច្រើនជាងគេ ?
(រូបវិទ្យា)

- ការរៀនរួមគ្នា៖
- ✓ វាយតម្លៃលើដំណោះស្រាយ
 - ✓ ការពន្យល់បែបវិទ្យាសាស្ត្រលើសំណួរថា “ហេតុអ្វី” ?

09:45-10:00 សម្រាកអាហារសំរន់

10:00-11:30 តើការបង្ហាញជាឧទាហរណ៍ (Simulations) មានអត្ថ
ប្រយោជន៍អ្វីខ្លះ ?
សកម្មភាព STEM៖ ស្វែងយល់ពីការបង្ហាញជាឧទាហរណ៍
អំពី PhET 'Density'
(រូបវិទ្យា គណិតវិទ្យា និង អាយធី)
• តើដំណើរការដោះស្រាយបញ្ហាគឺជាអ្វី ?

- ការគិតត្រិះពិចារណា៖
- ✓ ការសួរសំណួរ
 - ✓ ហេតុអ្វី ?
 - ✓ ការពន្យល់បែបវិទ្យាសាស្ត្រ
 - ✓ ការបង្ហាញជាឧទាហរណ៍ដោយប្រើប្រព័ន្ធអ៊ី

សកម្មភាព៖ ការពិភាក្សាជាក្រុមតូចអំពីវត្ថុបំណងមេរៀននៃ
វិធីសាស្ត្រដោះស្រាយបញ្ហា
(មុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រចម្រុះ និងគណិតវិទ្យា)

11:30-14:00	សម្រាកអាហារថ្ងៃត្រង់	
14:00-15:30	សកម្មភាព Microteaching (គណិតវិទ្យាថ្នាក់ទី ១០ - ១២) សកម្មភាព STEM៖ ការងារជាក្រុមតូច	ការឆ្លុះបញ្ចាំង និងការពិភាក្សា ជាក្រុម៖ ✓ ការងារជាក្រុមតូច ✓ ការរៀនបែបសហការ ✓ ការផ្តល់យោបល់ត្រលប់ ✓ ការអនុវត្តបែបឆ្លុះបញ្ចាំង ✓ ការវាយតម្លៃពីមិត្តរួមការងារ
15:30-15:45	សម្រាកអាហារសំរន់	
15:45-17:00	<ul style="list-style-type: none"> តើវដ្តនៃការរៀន និងការបង្រៀនគឺជាអ្វី? តើអ្វីជាលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យជោគជ័យ? សកម្មភាព៖ ក្រុមតូចពិភាក្សាអំពីលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ ជោគជ័យសម្រាប់ការដោះស្រាយបញ្ហា និងសកម្មភាពការ បង្ហាញជាឧទាហរណ៍តាមបែបចូលរួមសកម្ម <ul style="list-style-type: none"> ចំណាត់សំណួរ - សំណួរដែលលើកឡើងដោយសកម្មភាព ថ្ងៃទី២ (PL2) ការឆ្លុះបញ្ចាំង មតិកែលម្អ និងវាយតម្លៃសម្រាប់ថ្ងៃទី២ 	ការវាយតម្លៃ៖ ✓ វត្ថុបំណងមេរៀន ✓ លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យជោគជ័យ ✓ ការអនុវត្តបែបឆ្លុះបញ្ចាំង ✓ ការវាយតម្លៃ

ថ្ងៃទី៣

08:00-09:45	<ul style="list-style-type: none"> សង្ខេបចំនុចសំខាន់ៗមេរៀន និងការឆ្លើយតបទៅនឹង ចំណាត់សំណួរថ្ងៃទី២ (PL2) តើការជជែកវែកញែកបែបវិទ្យាសាស្ត្រ (Scientific Argumentation) ជាអ្វី? សកម្មភាព STEM៖ <ul style="list-style-type: none"> ការសិក្សាអង្កេតនៃការធ្វើលំហាត់ប្រាណ (ដីវិទ្យា & គណិតវិទ្យា) ឧបករណ៍ពន្លត់អគ្គិភ័យ (គីមីវិទ្យានិងគណិតវិទ្យា) ឥទ្ធិពលនៃទឹកភ្លៀងអាស៊ីត (វិទ្យាសាស្ត្របរិស្ថាន និងគណិតវិទ្យា) ការពិសោធន៍ដុតទៀន (គណិតវិទ្យា និងរូបវិទ្យា) 	ការផ្តល់ហេតុផល៖ ✓ អំណះអំណាង ✓ ការប្រមូលទិន្នន័យ ✓ វាយតម្លៃភស្តុតាង ✓ ការអនុវត្តដោយចេតនា ✓ ស្តង់ដារ STEM ✓ ការបង្កើតពីមិត្តរួមការងារ ✓ ការវាយតម្លៃពីមិត្តរួមការងារ
-------------	---	--

09:45-10:00	សម្រាកអាហារសំរន់	
10:00-11:30	<ul style="list-style-type: none"> សកម្មភាព Microteaching (ជីវវិទ្យា ថ្នាក់ទី១០-១២) សកម្មភាព STEM៖ ការងារជាក្រុមតូច	✓
11:30-14:00	សម្រាកអាហារថ្ងៃត្រង់	
14:00-15:30	សកម្មភាព Microteaching (រូបវិទ្យា ថ្នាក់ទី១០-១២) សកម្មភាព STEM៖ ការងារជាក្រុមតូច	ការឆ្លុះបញ្ចាំង និងការពិភាក្សា ជាក្រុម៖ ✓ ការងារជាក្រុមតូច ✓ ការរៀនបែបសហការ ✓ ការផ្តល់យោបល់ត្រលប់ ✓ ការអនុវត្តបែបឆ្លុះបញ្ចាំង ការវាយតម្លៃពីមិត្តរួមការងារ
15:30-15:45	សម្រាកអាហារសំរន់	
15:45-17:00	<ul style="list-style-type: none"> តើមានគោលការណ៍អនុវត្តអ្វីខ្លះសម្រាប់ការប្រើប្រាស់បន្ទប់ពិសោធន៍? តើខ្ញុំជួយសិស្សឱ្យប្រើភស្តុតាងក្នុងជជែកវែកញែកដោយរបៀបណា? សកម្មភាព STEM៖ ក្រុមពិភាក្សាអំពីវត្ថុបំណងមេរៀន និងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យជោគជ័យសម្រាប់សកម្មភាព STEM តាមរៀបជជែកវែកញែកគ្នា	ការធ្វើកិច្ចតែងការបង្រៀន៖ ✓ វត្ថុបំណងមេរៀន ✓ លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យជោគជ័យ ✓ ស្តង់ដារ STEM ✓ សុខភាព និងសុវត្ថិភាព ✓ ការអនុវត្តបែបឆ្លុះបញ្ចាំង ✓ ការវាយតម្លៃ
	<ul style="list-style-type: none"> ចំណាត់សំណួរ - សំណួរដែលលើកឡើងដោយសកម្មភាពថ្ងៃទី៣ (PL3) ការឆ្លុះបញ្ចាំង មតិកែលម្អ និងវាយតម្លៃសម្រាប់ថ្ងៃទី៣ 	

ថ្ងៃទី៤

08:00-09:45	<ul style="list-style-type: none"> សង្ខេបចំនុចសំខាន់ៗមេរៀន និងការឆ្លើយតបទៅនឹងចំណាត់សំណួរថ្ងៃទី៣ (PL3) សកម្មភាព STEM សំខាន់ៗ៖ ការធ្វើទឹកដោះគោដូរ	ជំនាញសម្រាប់អាជីពផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ៖ ✓ ឧស្សាហកម្មមូលដ្ឋាន ✓ បច្ចេកវិទ្យាអាហារ ✓ អាហារបំប៉ន អាជីព៖ ✓ អ្នកឯកទេសអាហារូបត្ថម្ភ ✓ អ្នកបច្ចេកទេសចំណីអាហារ
	<ul style="list-style-type: none"> តើអ្វីជាវិទ្យាសាស្ត្រនៅកន្លែងធ្វើការ? 	

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ ជំនាញពិសោធន៍ ✓ ការរៀនបែបសហការ ✓ ស្តង់ដារ STEM ✓ ការបង្កើតវិធីសាស្ត្រការងារ
09:45-10:00	សម្រាកអាហារសំរន់	
10:00-11:30	<ul style="list-style-type: none"> • តើអ្វីជាការសិក្សាតាមបែបគម្រោង (Project-Based Learning) ? សកម្មភាព៖ ការពិភាក្សាជាក្រុមអំពីការរៀបចំការរៀនសូត្រតាមគម្រោង សកម្មភាព៖ ការបង្ហាញវត្ថុបំណងមេរៀន និងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យជោគជ័យសម្រាប់សកម្មភាព STEM តាមរបៀបការជជែកវែកញែកពីថ្ងៃ ទី៣ពេលព្រឹក និងការពិភាក្សាលើអំណះអំណាងដែលសមស្រប 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ អនុវត្តស្តង់ដារ STEM ✓ ការធ្វើកិច្ចតែងការបង្រៀន ✓ ការវាយតម្លៃ
11:30-14:00	សម្រាកអាហារថ្ងៃត្រង់	
14:00-15:30	សកម្មភាព Microteaching (ផែនដីវិទ្យា ថ្នាក់ទី១០ - ១២) សកម្មភាព STEM៖ ការងារជាក្រុមតូច	<ul style="list-style-type: none"> ការឆ្លុះបញ្ចាំង និងការពិភាក្សាជាក្រុម៖ ✓ ការងារជាក្រុមតូច ✓ ការរៀនបែបសហការ ✓ ការផ្តល់យោបល់ត្រលប់ ✓ ការអនុវត្តបែបឆ្លុះបញ្ចាំង ✓ ការវាយតម្លៃវិធីសាស្ត្រការងារ
15:30-15:45	សម្រាកអាហារសំរន់	
15:45-17:00	<ul style="list-style-type: none"> • តើខ្ញុំដឹកនាំការបង្រៀននិងរៀនដោយរបៀបណា ? សកម្មភាព៖ រៀបចំកិច្ចតែងការបង្រៀនជាមួយនឹងសំណួរសំខាន់ៗសម្រាប់សកម្មភាព STEM តាមរបៀបជជែកវែកញែក • ចំណតសំណួរ - សំណួរដែលលើកឡើងដោយសកម្មភាពថ្ងៃទី៤ (PL4) • ការឆ្លុះបញ្ចាំង មតិកែលម្អ និងវាយតម្លៃសម្រាប់ថ្ងៃទី៤ 	<ul style="list-style-type: none"> ការវាយតម្លៃ៖ ✓ គោលការណ៍នៃការរៀននិងបង្រៀន ✓ ជំនាញសួរសំណួរ ✓ ការធ្វើកិច្ចតែងការបង្រៀន ✓ ស្តង់ដារ STEM ✓ ការអនុវត្តបែបឆ្លុះបញ្ចាំង ✓ ការវាយតម្លៃ

ថ្ងៃទី៥

08:00-09:45	<ul style="list-style-type: none"> • សង្ខេបចំនុចសំខាន់ៗមេរៀន និងការឆ្លើយតបទៅនឹងចំណតសំណួរថ្ងៃទី៤ (PL4) 	<ul style="list-style-type: none"> ជំនាញសម្រាប់អាជីពផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ៖ ✓ ជំនាញពិសោធន៍
-------------	--	--

សកម្មភាព STEM: ការធ្វើទឹកដោះគោជូរ - បន្ត
 សកម្មភាព STEM: ការធ្វើតេស្តរកវិធីមីនីស្ទ

- ✓ ការរៀនបែបសហការ
- ✓ ស្តង់ដារ STEM
- ✓ ការបង្កើតពីមិត្តរួមការងារ

09:45-10:00 សម្រាកអាហារសំរន់

10:00-11:30 • សកម្មភាព Microteaching (គីមីវិទ្យា ថ្នាក់ទី ១០ - ១២)
 សកម្មភាព STEM: ការងារជាក្រុមតូច

- ការឆ្លុះបញ្ចាំង និង
- ការពិភាក្សាជាក្រុម៖
- ✓ ការងារក្រុមតូច
- ✓ ការរៀនបែបសហការ
- ✓ ការផ្តល់យោបល់ត្រលប់
- ✓ ការអនុវត្តបែបឆ្លុះបញ្ចាំង
- ✓ វាយតម្លៃពីមិត្តរួមការងារ

11:30-14:00 សម្រាកអាហារថ្ងៃត្រង់

14:00-15:30 សកម្មភាព: ការបង្ហាញកិច្ចតែងការបង្រៀនដែលរួមបញ្ចូល
 សកម្មភាព STEM តាមបែបជជែកវែកញែក
 • ការឆ្លុះបញ្ចាំងសម្រាប់ថ្ងៃទី៥និង ការវាយតម្លៃបញ្ចប់វគ្គ

- ✓ ស្តង់ដារ STEM
- ✓ វាយតម្លៃពីមិត្តរួមការងារ
- ✓ ការបង្កើត
- ✓ ការអនុវត្តបែបឆ្លុះបញ្ចាំង
- ✓ ការវាយតម្លៃ

15:30-15:45 សម្រាកអាហារសំរន់

15:45-17:00 • ការស្រាវជ្រាវប្រតិបត្តិ (Action Research)
 សកម្មភាព: ការពិភាក្សាជាដៃគូ
 • តើវិធីសាស្ត្រអ្វីដែលខ្ញុំនឹងសាកល្បងការអនុវត្តផ្ទាល់?
 • តើខ្ញុំនឹងធ្វើវាដោយរបៀបណា?
 • តើពេលណាខ្ញុំនឹងធ្វើវា?
 • តើខ្ញុំនឹងរាយការណ៍លទ្ធផលដោយរបៀបណា? នៅពេលណា?
 • តើជំហានបន្ទាប់របស់ខ្ញុំជាអ្វី?

- ការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជា
- ប្រចាំ (CPD) ដោយខ្លួនឯង៖
- ✓ ការធ្វើការជាដៃគូ
- ✓ ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ
- ✓ ជំនាញបណ្តាលយ
- ✓ អក្ខរកម្មឌីជីថល
- ✓ ករណីសិក្សា
- ✓ ការអនុវត្តផ្ទាល់

